

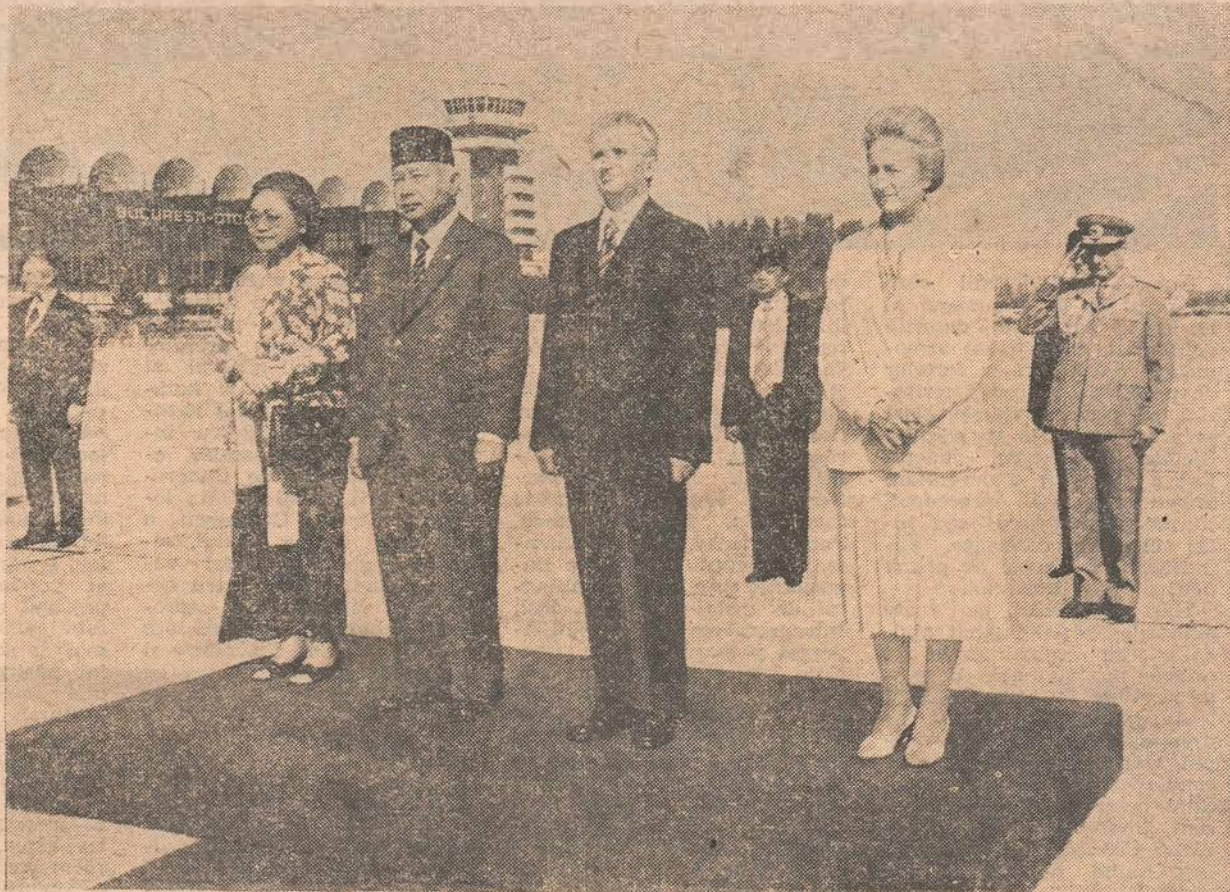
De la marile foruri
al gospodariilor țării,
la munca de zi cu zi
a fiecărui sat și oraș

Îndemn pentru vârstele
școlii, îndemn pentru
toate vârstele

„Să nu ne
mulțumim
cu ceea ce am
realizat
și să privim
întotdeauna
înainte...”

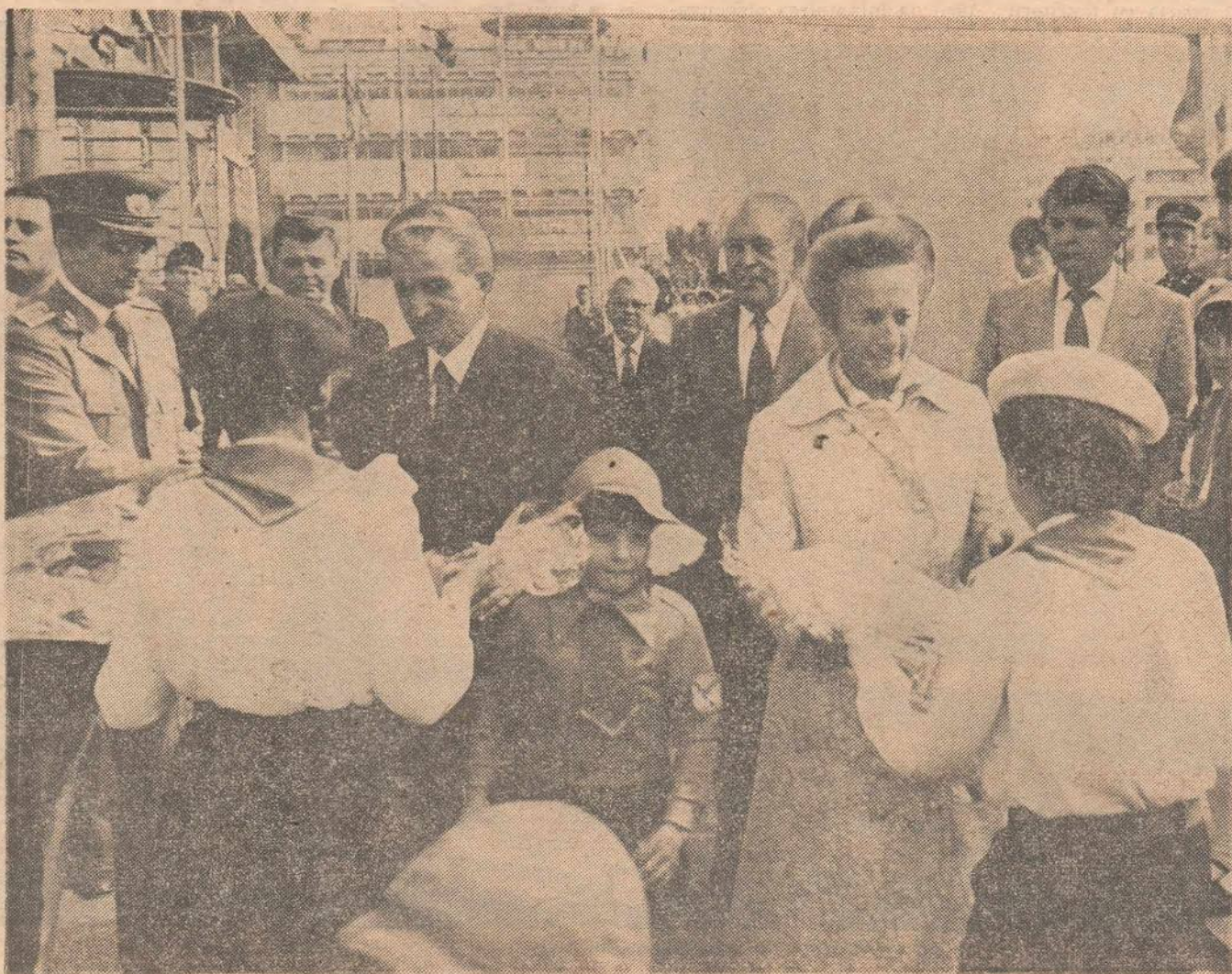
NICOLAE CEAUȘESCU

RODNIC DIALOG LA NIVEL ÎNALT ROMÂNNO-INDONEZIAN

La invitația președintelui Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu, la începutul acestei săptămâni, președintele Republicii Indonezia, generalul Suharto, împreună cu doamna Tien Suharto, a făcut o vizită oficială de prietenie în țara noastră.

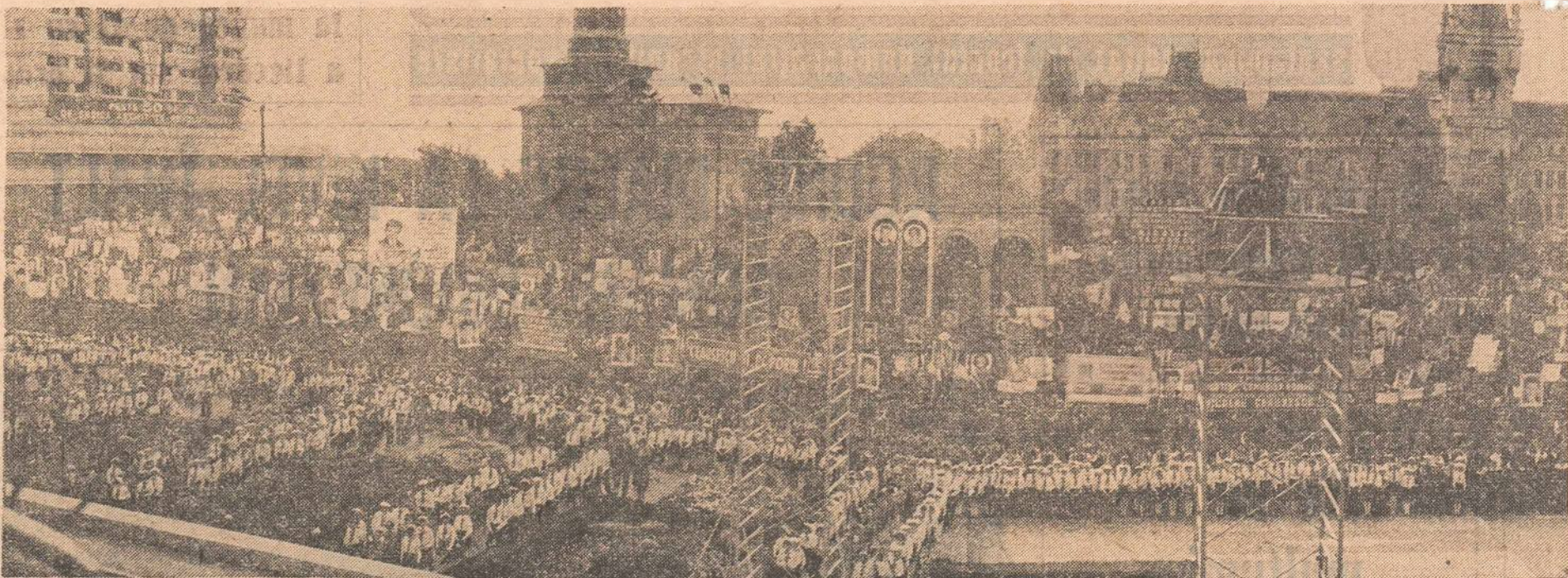
Comentariu în pag. 4

lașul străvechi
și mereu tinăr
salută cu entuziasm
prezența tovarășului
NICOLAE CEAUȘESCU
și a tovarășei
ELENA CEAUȘESCU
la deschiderea
noului an
de învățămînt

Comentariu în pag. 3

Vizita de lucru a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU,

În cele două decenii care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului, datorită politicii de repartizare armonioasă, echilibrată a forțelor de producție în profil teritorial, pe baza orientărilor și cu sprijinul direct al tovarășului Nicolae Ceaușescu, județul Iași a cunoscut o dezvoltare impetuoasă, fără precedent, consolidându-și locul său între centrele economice, științifice și culturale de primă mărime ale României.

Mărețe realizări, pe toate planurile, de neimaginat altădată, s-au constituit în tot atâtea motive ale dragostei și stimei cu care tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost întâmpinat pretutindeni în timpul vizitei de lucru pe care conducătorul partidului și statului nostru a efectuat-o recent, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în județul Iași. Având drept scop cunoașterea realizărilor obținute, stabilirea măsurilor pentru ridicarea întregii activități la un nivel superior de calitate și de eficiență, corespunzător cerințelor actualei etape de dezvoltare economico-socială a țării, punerea pe deplin în valoare a puternicului potențial material și uman de care dispune județul, astfel încât acesta să-și aducă o contribuție tot mai

mare la încheierea cu rezultate cât mai bune a cincinalului 1981—1985, la îndeplinirea mobilizatoarelor obiective stabilite de Congresul al XIII-lea al partidului, vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în județul Iași, la care au participat tovarășii Nicolae Constantin, Nicu Ceaușescu, Petru Enache, Silviu Curticeanu, a cuprins obiective importante, cum sînt: Combinatul de Utilaj Greu din Iași, Întreprinderea de Mașini-Agregat și Mașini-Unelte Speciale Iași, Întreprinderea de Scule și Accesorii Speciale din Pașcani, ferma nr. 4 Rediu a Cooperativei Agricole de Producție Ruginoasă, Întreprinderea Agricola de Stat Tîrgu-Frumos, Asociația Economică Intercooperatistă Zootehnică Dumesti, Liceul Industrial nr. 8 Iași, Institutul Politehnic Iași. În cadrul vizitei de lucru în județul Iași, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, a participat la deschiderea noului an de învățămînt 1985—1986.

Vizita a marcat un nou și important moment al dialogului nemijlocit pe care conducătorul partidului și statului nostru îl poartă cu făuritorii bunurilor materiale și spiri-

tuale. În timpul vizitei, care s-a desfășurat într-o atmosferă entuziastă, de profundă stimă și de aleasă prețuire față de secretarul general al partidului, sub semnul hotărîrii ferme a oamenilor muncii de a face totul pentru îndeplinirea mobilizatoarelor obiective stabilite de Congresul al XIII-lea al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu a constatat, la fața locului, rezultatele obținute, a dat valoroase îndrumări pentru activitatea viitoare. S-a apreciat că industria ieșeană are condiții bune de dezvoltare și s-a exprimat convingerea că oamenii muncii din toate sectoarele vor face totul pentru ca industria din acest județ să obțină rezultate tot mai bune în ridicarea nivelului tehnic și al calității, în creșterea eficienței și a productivității muncii, în așa fel încît, în viitorul cincinal, Iașul să devină un centru industrial puternic, să-și sporească contribuția la dezvoltarea generală a patriei noastre. De asemenea, tovarășul Nicolae Ceaușescu a apreciat că există largi posibilități ca și în agricultură Iașul să obțină rezultate bune, adică recolte bogate, pentru a contribui și pe această cale la dezvoltarea generală a țării, la îndeplinirea obiectivelor noi revoluții agrare, care

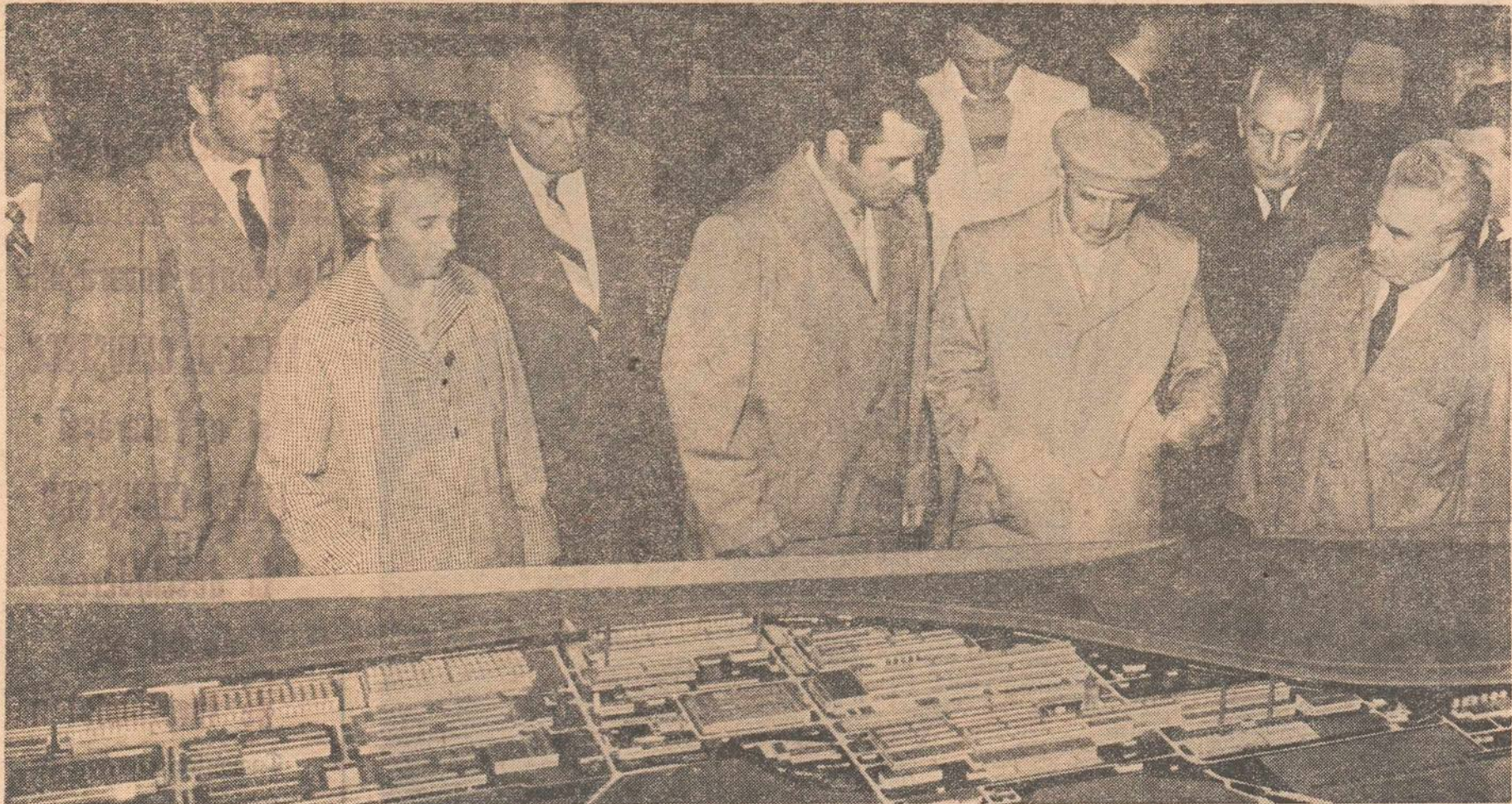
presupune o agricultură de înaltă productivitate și eficiență.

Un moment de seamă al vizitei l-a constituit marea adunare populară din municipiul Iași. Peste 150 000 de participanți din Iași, din alte localități ale județului, oțelari, metalurgiști, constructori de mașini, chimiști, energeticieni, intelectuali, țărani cooperatori și mecanizatori, tineri, elevi și studenți, pionieri, șoimi ai patriei au salutat cu profund respect și cu alese sentimente de prețuire pe cel mai de seamă fiu al poporului nostru, făuritorul României moderne, conducătorul partidului și statului nostru, ilustră personalitate a vieții politice internaționale, luptător neobosit pentru pacea lumii, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Ei au adresat, de asemenea, cele mai calde urări tovarășei Elena Ceaușescu, personalitate de seamă a vieții politice din țara noastră, savant de renume internațional, care își aduce o contribuție de prim ordin la dezvoltarea științei, a învățămîntului și a culturii românești, la creșterea contribuției acestora la progresul economico-social al patriei, la afirmarea puternică a României în lume. În cuvîntarea rostită cu acest prilej, referin-

du-se la etape viitoare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: „Congresul al XIII-lea a definit, în linii generale, obiectivele acestei etape, ce vî sînt cunoscute. Avem la bază Programul partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. Este necesar să facem totul pentru ca în noul cincinal să îndeplinim neabătut hotărîrile Congresului privind dezvoltarea forțelor de producție, creșterea mai puternică a productivității muncii, a eficienței în toate domeniile, deoarece numai pe această bază vom avea toate condițiile necesare atât pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale a patriei noastre, cît și pentru ridicarea nivelului de viață material și spiritual al poporului”.

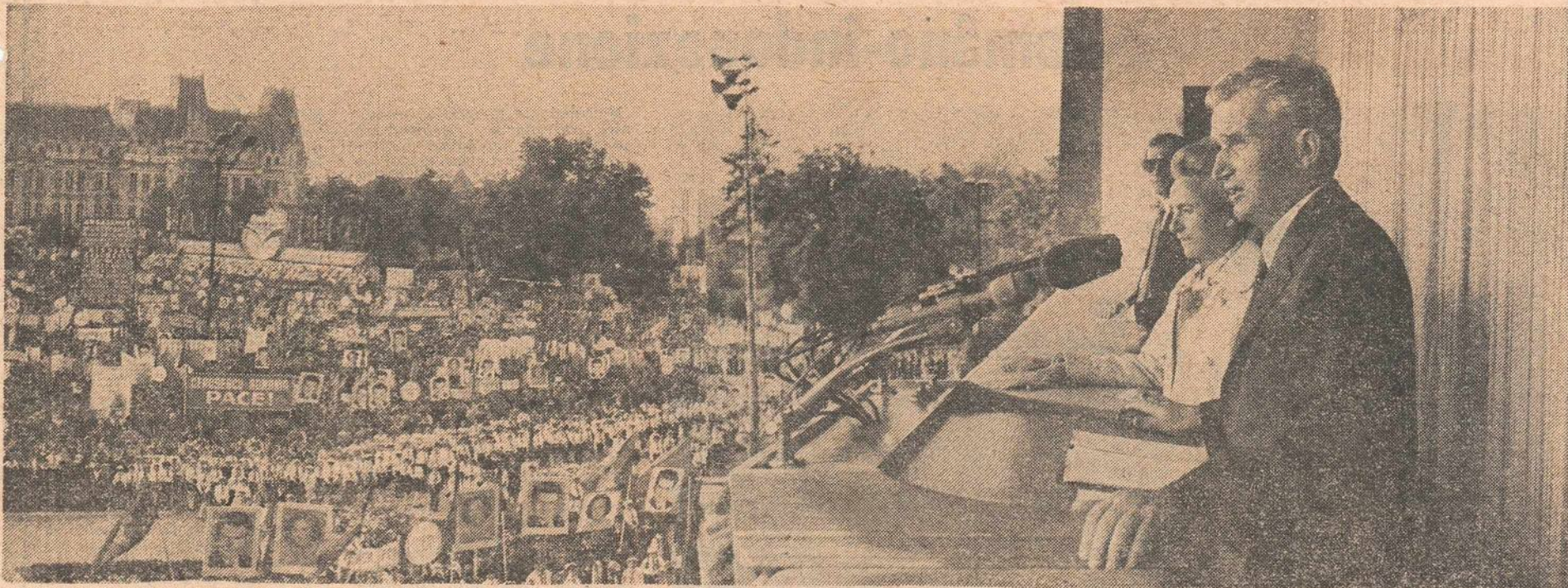
Desfășurată într-o atmosferă de entuziasm creator, sub semnul deplinei angajări pentru încheierea cu rezultate cât mai bune a cincinalului 1981—1985 și pentru îndeplinirea mobilizatoarelor obiective stabilite de Congresul al XIII-lea, noua vizită de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, pe meleaguri ieșene, a înscris în istoria contemporană a Iașului încă o pagină de neuitat.

ION D. GOIA

La Combinatul de Utilaj Greu din Iași

Împreună cu tovarăsa ELENA CEAUȘESCU, în județul Iași

La marea adunare populară din municipiul Iași

„Învățămîntul nostru de toate gradele trebuie să fie un învățămînt revoluționar”

În buna tradiție a epocii pe care o trăim, deschiderea noului an de învățămînt s-a petrecut, și de această dată, în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, președintele republicii, care, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu, au onorat marea adunare populară de la Iași, desfășurată cu acest prilej, sîmbătă, 14 septembrie 1985, în vechea capitală a Moldovei, devenită în ultimii douăzeci de ani unul din cele mai noi orașe ale României socialiste. Întîmpinat cu entuziasm de tineretul școlar, de studențimea ieșeană și de un imens număr de oameni ai muncii, conducătorul partidului și statului nostru a adresat îndemnuri vibrante tineretului și întregului popor de a face totul pentru a asigura patriei socialiste un drum mereu ascendent. Beneficiind de admirabilele condiții materiale de viață și învățatură asigurate tinerilor, sub permanenta veghe părintească a omului din fruntea țării, patria noastră își crește competențele care o vor propulsa în viitor pe drumul meritat și visat de atîtea generații de înaintași, pentru a-și spori în lume prestigiul la care a ridicat-o, prin fierbinte patriotism și adîncă luciditate politică, președintele Nicolae Ceaușescu al României.

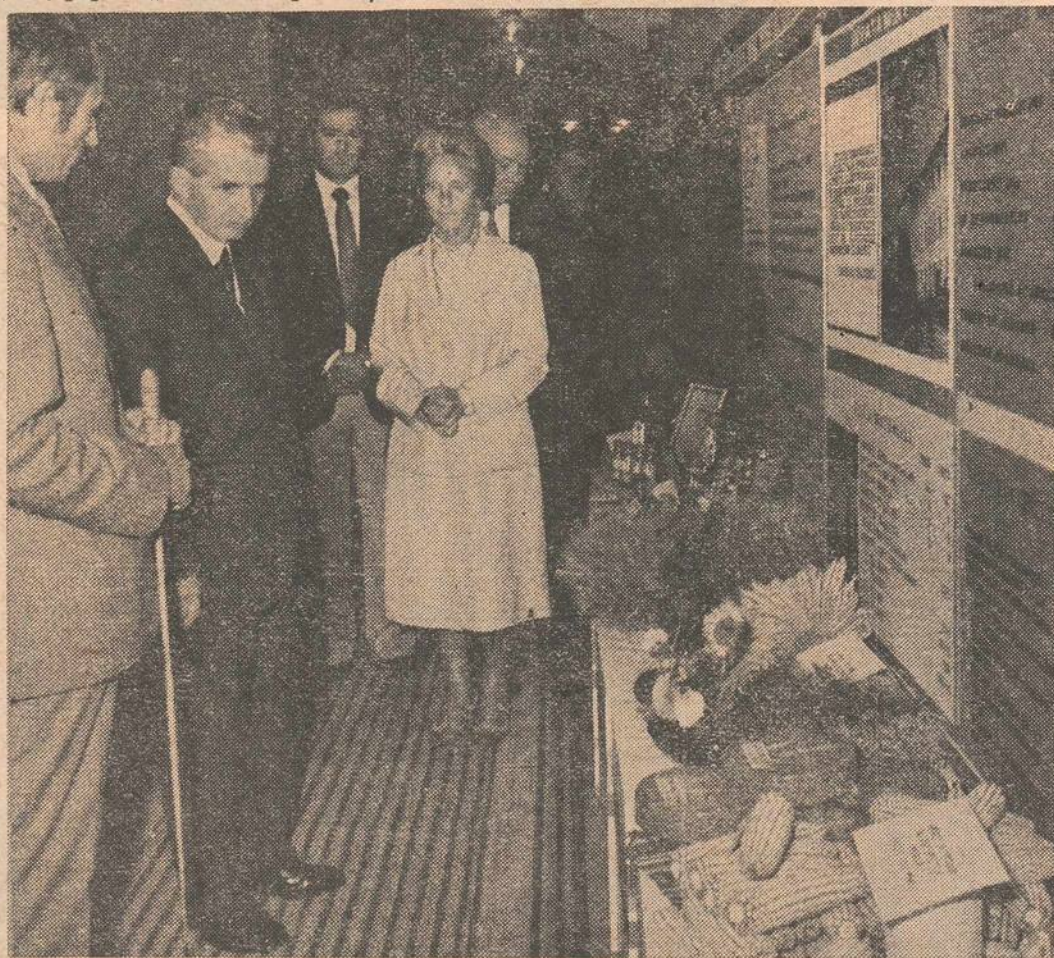
Reverberată în toate școlile și universitățile de pe cuprinsul țării, vibrația puternică a cuvintelor adresate, de la Iași, de tovarășul Nicolae Ceaușescu, domină insufletitor deopotrivă conștiințele tinerilor și pe ale slujitorilor catedrei.

S-au mai deschis o dată școlile, nu numai pentru cei din bănci și pentru dascăli, s-au mai deschis și pentru noi, care ne-am urmărit copiii în pașii propriilor lor mirări, ne-am mai prîmînit sufletul cu o emoție, în a cărei formulă chimismul nedescifrat al poeziei include dragostea pentru ei, în esența sa nespūsă decît de aburul ochilor, poate. Pentru că, dacă ei, copiii, au dreptul la recunoașterea existenței unei lumi a lor, a copilăriei, de ce să nu recunoaștem că există și o lume a părinților, o zonă a existenței dominată de tandrețea și grija cu care oamenii mari urmăresc, de la mai mică sau mai mare distanță, drumul în viață al copiilor lor. Iar dacă în România însuși președintele republicii se cuprinde și sufletește și politic de marea grijă pentru formarea tinerei generații, nu este decît semn distinctiv al felului în care copiii noștri sînt înconjuțați cu o afecțiune părintească ridicată la rangul de politică de stat. Cuvintele secretarului general al partidului, rostite la marea adunare populară de la Iași, au inaugurat declanșarea, în întreaga

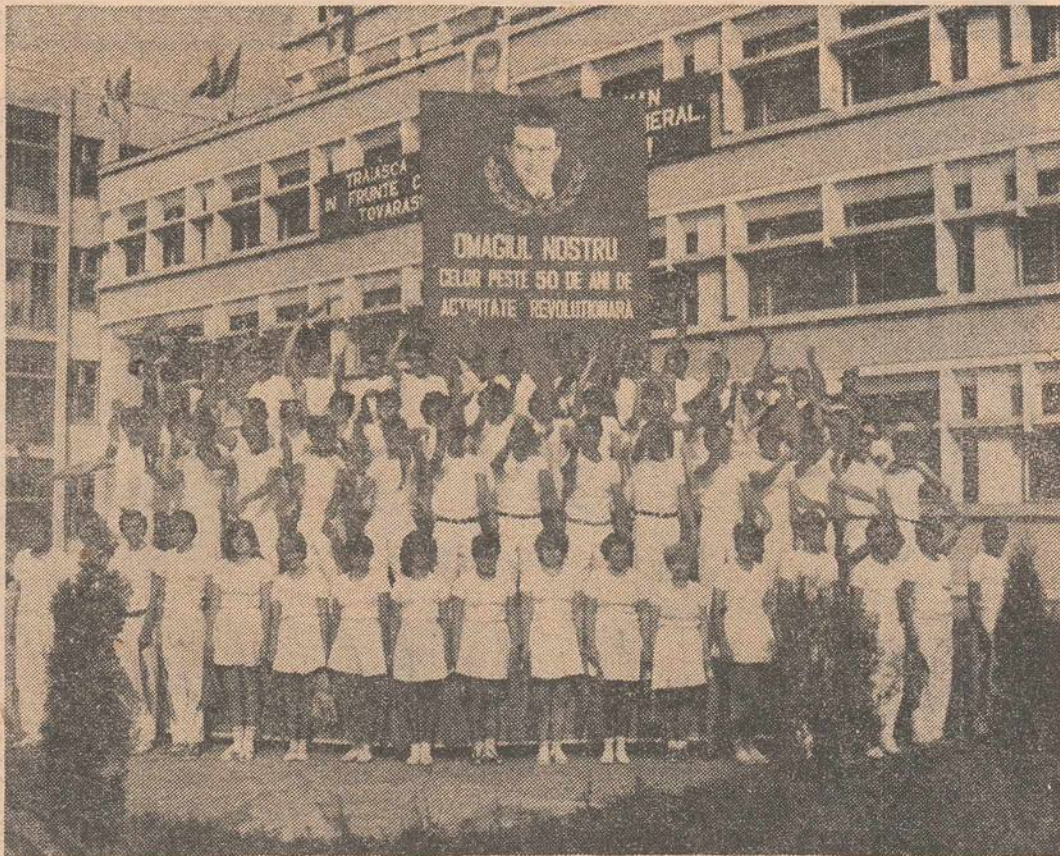
țară, de către tineretul din toate domeniile de învățămînt, a unui an de efort sistematic pentru formarea viitoarelor cadre pe a căror competență se vor întemeia, mîine, șansele poporului nostru. „Faceți totul, dragi prieteni — le-a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu —, pentru a vă însuși cele mai înalte cunoștințe din toate domeniile! Învățați să fiți revoluționari și patrioți, să fiți demni cetățeni ai României libere și independente! Învățați, învățați, pentru a putea continua tradițiile revoluționare ale poporului român, pentru a asigura permanent, veșnic demnitatea, libertatea și existența națiunii noastre socialiste!” Condițiile materiale create și învățămîntului superior, transpunerea în viață, cu inteligență și pasiune, a ideii legării învățămîntului de cercetare și producție au permis deja rezultate remarcabile. „Acum — arăta secretarul general al partidului —, cu posibilitățile pe care le avem, trebuie să facem totul pentru dezvoltarea puternică a științei românești, pentru a ocupa un loc important și, în unele domenii, locuri de frunte în știința universală!” Noul început de an școlar s-a întîmplat, iată, sub semnul celor mai largi posibilități de împlinire în domeniul creșterii viitoarelor competențe ale patriei. Iar nivelul de la care reluăm acest urcuș neîntrerupt este deja unul de real prestigiu. Rezultatele de pînă acum ale școlii românești sînt bine cunoscute. Emoția noastră de părinți avea, firește, în acest an, încorporate și îndreptățite așteptări de izbînză mari ale copiilor noștri și ale școlii românești. De aceea poate, deși oameni în toată firea, vom fi avut dreptul să nu ne mai sfîim a ne arăta încă o dată emoționați, în haina de poezie și dragoste a sufletului nostru, prîvind-ne copiii surizători și frumoși în prima zi de școală, fără să știe că aceia ce erau purtați de mină eram noi: spre amintirea caldă a propriei noastre copilării, de undeva, dintr-o penumbră în care ei nu pot privi. Incorigibili în dragostea pentru ei și lipsiți de apărare în fața acestei emoții, ne-am mai sărutat, măcar din ochi, încă o dată copiii, urîndu-le succes la acest solștițiu al tinereții.

Imbrățișarea plină de căldură și grijă părintească dăruită tuturor copiilor și tinerilor țării, în cadrul sărbătoresc al acestei inaugurări tradiționale a noului an de învățămînt, a reverberat din sufletul și cugetul celor tineri sentimentul profund și deosebit al recunoștinței și ambiției unui răspuns al faptelor de laudă.

DORIN GHERGHINESCU ■

În timpul vizitei la expoziția „Epoca Ceaușescu — epoca de aur a învățămîntului românesc”

Din inimi tinere — înalt omagiu conducătorului iubit

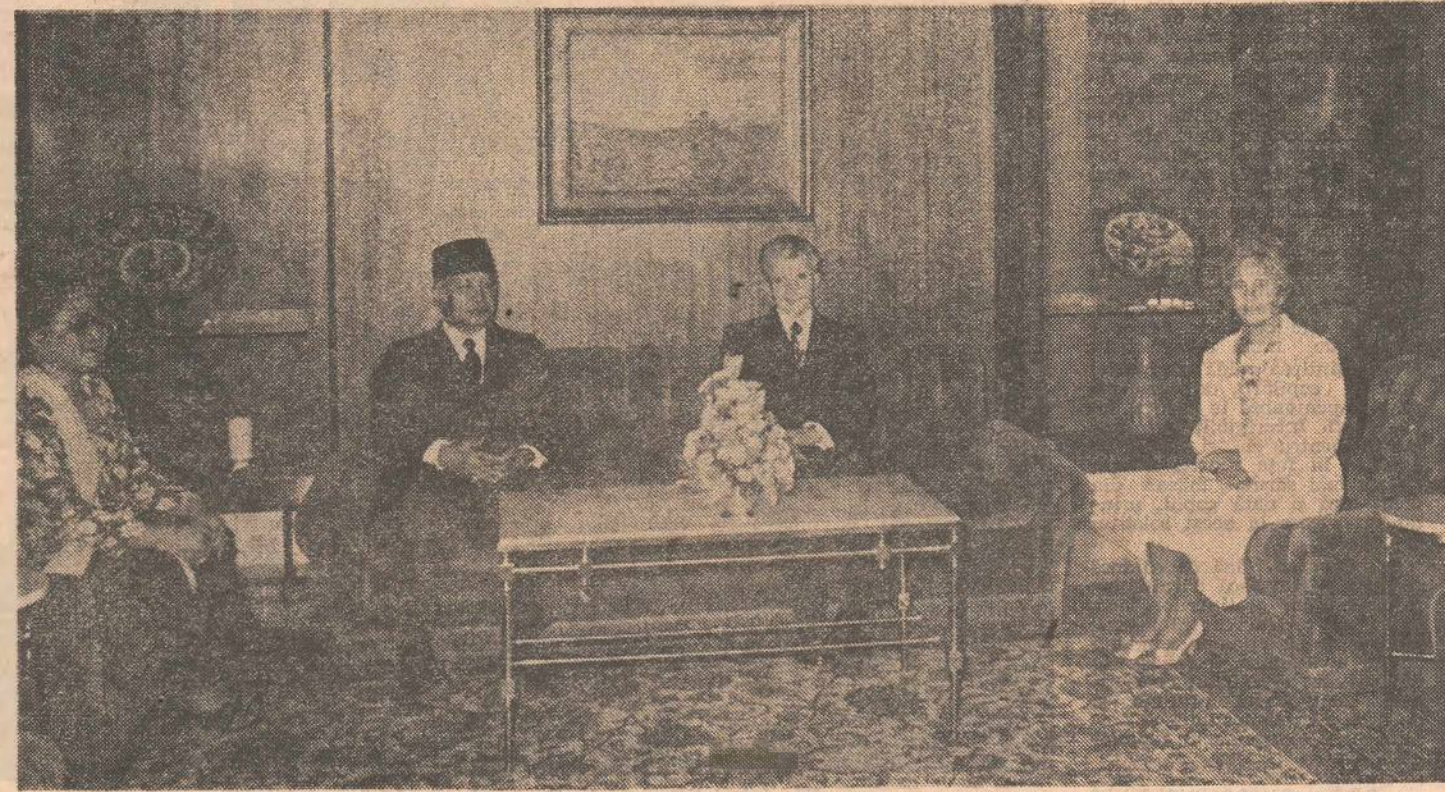
Moment important în dezvoltarea relațiilor româno-indoneziene

La sosire, pe aeroportul Otopeni

Înaintea dîneului oficial

În timpul vizitei protocolare

Nici distanța geografică mare, nici deosebirile de orinduire socială n-au împiedicat dezvoltarea unor fructuoase relații de prietenie și colaborare dintre România și Indonezia, dintre popoarele român și indonezian, relații ce se sprijină pe temelia trainică a principiilor respectării independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, ale neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, nerecurgerii la forță și la amenințarea cu forța și în cadrul cărora pe primul plan sînt puse interesele popoarelor noastre, ale tuturor popoarelor de pe glob de a trăi în pace și de a promova o largă colaborare internațională. În evoluția ascendentă a raporturilor româno-indoneziene, un rol de cea mai mare importanță l-a avut vizita întreprinsă de președintele Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu, în Indonezia, în noiembrie 1982. Convorbirile ce au avut loc cu acest prilej, înțelegerile convenite au oferit noi dimensiuni conlucrării dintre țările și popoarele noastre pe plan economic, comercial, științific, tehnologic, cultural și pe tărîmul vieții politice internaționale. De ambele părți se manifestă dorința de a se extinde și a se adînci conlucrarea în beneficiul reciproc, al popoarelor român și indonezian, al cauzei păcii, independenței și cooperării în întreaga lume. Acelorași țeluri le-a fost consacrată și recenta vizită oficială de prietenie efectuată în țara noastră, la invitația președintelui Nicolae Ceaușescu și a tovarăsei Elena Ceaușescu, de președintele Republicii Indonezia, generalului Suharto, împreună cu doamna Tien Suharto.

Salutînd prezența președintelui Indoneziei în țara noastră, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat că noul dialog româno-indonezian constituie un moment important în dezvoltarea pe mai departe a relațiilor de prietenie și colaborare dintre cele două țări, contribuind, totodată, la promovarea cauzei păcii și înțelegerii în lume. Președintele Suharto a mulțumit pentru invitația și pentru posibilitatea oferită de a vizita România, de a se reintîlni și de a avea convorbiri cu președintele Nicolae Ceaușescu, pentru primirea deosebit de cordială de care s-a bucurat și a împărtășit convingerea șefului statului român că vizita sa se va înscrie ca un factor important în evoluția raporturilor româno-indoneziene. În cadrul convorbirilor oficiale, s-a apreciat că potențialul economic, tehnic și științific în continuă creștere al României și Indoneziei oferă mari posi-

bilități pentru intensificarea schimburilor comerciale, pentru dezvoltarea unei mai largi colaborări și cooperări reciproce avantajoase, îndeosebi într-o serie de sectoare economice importante, de interes comun, cum sînt industriile extractivă, petrochimică, construcțiile de mașini, industrializarea lemnului, agricultura și altele. În acest cadru, a fost evidențiat rolul important pe care îl are realizarea unor acorduri de lungă durată care să confere stabilitate și perspectivă raporturilor economice dintre cele două țări, inclusiv în ce privește colaborarea pe terțe piețe. A fost exprimată dorința comună de a se acționa pentru amplificarea legăturilor bilaterale pe multiple planuri, în spiritul Declarației comune româno-indoneziene adoptate la Djakarta în 1982, apreciîndu-se că aceasta este în interesul și spre binele celor două popoare, ale cauzei păcii, înțelegerii și cooperării între națiuni.

În cursul noului dialog la nivel înalt româno-indonezian au fost abordate și aspecte importante ale situației de pe glob. Reafirmînd poziția României cu privire la principalele probleme ale vieții internaționale, președintele Nicolae Ceaușescu a arătat că în momentul de față, cînd s-a ajuns la o încordare deosebită și cînd deasupra omîrii planează pericolul unui război nimicitor, este mai necesar ca oricînd ca toate statele și popoarele, forțele înaintate de pretutindeni să-și întărească colaborarea și să acționeze cît mai unite pentru a opri cursul pericolos al evenimentelor spre o catastrofă mondială, pentru afirmarea hotărîtă a politicii de destîndere, de colaborare și de pace. Nimic nu poate fi mai important — a spus șeful statului român — decît oprirea cursei înarmărilor, în primul rînd a înarmărilor nucleare, trecerea la dezarmare, la înlăturarea pericolului unui nou război mondial, al catastrofei nucleare, decît apărarea dreptului suprem al națiunilor, al oamenilor la viață, la pace, la existență liberă și fericită.

Dînd o înaltă apreciere vizitei în țara noastră a președintelui indonezian, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: „Există largi posibilități pentru dezvoltarea și mai puternică a schimburilor și a cooperării dintre România și Indonezia — îndeosebi într-o serie de domenii importante cum sînt industria extractivă, energetică și de materii prime, construcțiile de mașini, transporturile, agricultura și altele și doresc să-mi exprim convingerea că în cadrul vizitei vom ajunge la noi înțelegeri care să dea perspectivă și să asigure o bază trainică, stabilă și de lungă durată acestei colaborări“. La rîndul său, președintele Suharto a declarat: „Am tras multe foloase din discuțiile pe care le-am avut asupra relațiilor noastre bilaterale. Sînt, de asemenea, mulțumit să constat numeroasele puncte de vedere asemănătoare pe care le avem asupra problemelor regionale și internaționale de interes comun. De aceea, m-am convins și mai mult că prin actuala vizită prietenia dintre cele două țări ale noastre se poate întări și mai mult și că pe viitor cooperarea în interes reciproc se va lărgi“.

Desfășurat într-o atmosferă de cordialitate și prietenie, sub semnul stimei și înțelegerii reciproce, noul dialog româno-indonezian la nivel înalt, înscris într-un moment important în cronica dezvoltării raporturilor de prietenie și de colaborare dintre cele două țări și popoare, constituie o expresie a cursului ascendent al relațiilor româno-indoneziene, o ilustrare a dorinței comune de a le conferi noi dimensiuni, în interesul reciproc, al cauzei păcii, a înțelegerii și a cooperării internaționale.

ION D. GOIA ■

În lumina limpezitoare a unui generos îndemn

„Să facem totul astfel încât toți cetățenii patriei să participe activ la înflorirea localității!”

**NOUA CALITATE
A SPIRITULUI CIVIC**

Desfășurându-și lucrările sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, cel de-al III-lea Congres al consiliilor populare s-a afirmat, deopotrivă prin largă participare, peste 8 000 de delegați, adică a zecea parte a deputaților aleși de obște în scrutinul de la 17 martie, ca și prin conținutul și dinamismul dezbaterilor, ca un deosebit de rodnic forum al democrației românești.

Ceea ce a conferit reuniunii recent încheiate caracterul unui eveniment de excepțională importanță pentru destinele patriei a fost cuvântarea secretarului general al partidului, care a prefăcut lucrările. Dând o înaltă apreciere magistralei expunerii a tovarășului Nicolae Ceaușescu, document de o covârșitoare însemnătate teoretică și practică definind cu clarviziune, cu exigență partinică și profund spirit revoluționar, direcțiile de acțiune și sarcinile ce revin consiliilor populare în vederea sporirii contribuției acestora la dezvoltarea generală, în ritm accelerat, a României socialiste, participării la congres au adoptat, într-o impresionantă unitate, cuvântarea tovarășului Nicolae Ceaușescu drept program de muncă pentru organele locale ale puterii și ale administrației de stat, pentru întregul partid și întregul popor. În temeiul ei s-a elaborat Hotărârea-Chemare a Congresului consiliilor populare județene și al președinților consiliilor populare municipale, orașenești și comunale, dată miercuri publicității, înflăcărat apel către toate consiliile populare, către toți cetățenii ca, acționând pe baza hotărârilor și obiectivelor stabilite de cel de-al XIII-lea Congres al partidului, a indicațiilor și orientărilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, să ridice nivelul întregii lor activități la o calitate nouă, superioară, să asigure încheierea cu succes a actualului cincinal, înfăptuirea obiectivelor stabilite pentru perioada următoare, ridicarea României socialiste pe noi trepte de progres și civilizație.

Un accent deosebit a fost pus, în cuvântarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, pe creșterea calitativă a activității consiliilor populare, în domeniul industriei, de la realizarea tuturor indicatorilor până la economisirea de combustibili, energie, materiale și materii prime, de la sporirea productivității muncii până la creșterea producției fiecărui județ destinată exportului. Sublinierea secretarului general al partidului că „în activitatea consiliilor populare, agricultura trebuie să ocupe permanent un loc principal”, că „problemele agriculturii constituie problema fundamentală a activității consiliilor populare”, a pus într-o lumină critică mentalitățile și practicile acelor consilii populare, nu puține, ce și-au concentrat atenția, într-o măsură predominantă, asupra unor probleme de interes edilitar, ocupându-se doar sporadic de cele ale agriculturii. Toate consiliile populare, se arată și în Hotărârea-Chemare, trebuie să situeze în centrul activității lor înfăptuirea unei agriculturi intensive, de mare productivitate, acordând cea mai mare atenție gospodăririi pământului în așa fel încât, indiferent de deținător, fiecare suprafață de teren să se afle în circuitul producției, să dea recolte cât mai bogate.

Dacă în ceea ce privește realizarea programului de autoconducere și autoaprovizionare, au evidențiat dezbaterile din congres, s-au înregistrat în multe localități și în multe județe rezultate bune, în altele aceste sarcini de maximă importanță n-au fost îndeplinite, așteptându-se ca problemele aprovizionării să fie rezolvate de alții sau de fondul central. Imense rezerve, umane și materiale, au rămas astfel incomplet valorificate. În spiritul descătușării tuturor energiilor creatoare și al folosirii cât mai depline a tuturor resurselor existente, congresul a validat prevederile proiectului de lege, supus dezbaterii publice, care statuează ca fiecare consiliu popular să aibă bugetul său propriu, de venituri și cheltuieli, pe baza cărui să contribuie, cât mai substanțial, la fondul general de dezvoltare a țării și, totodată, să asigure, acționând cât mai gospodărește, necheltuind mai mult decât poate realiza, înflorirea localității, a județului.

Așa cum a subliniat tovarășul Nicolae Ceaușescu, condiția de bază, obligatorie, pentru ca toate consiliile populare să-și îndeplinească în mod exemplar misiunile ce le revin, contribuind prin demersul lor într-o măsură și mai mare la progresul general al țării, o constituie perfecționarea continuă a stilului și metodelor de muncă, în primul rând atragerea maselor largi de cetățeni în luarea deciziilor, stimularea participării tuturor oamenilor muncii, ca adevărați proprietari, producători și beneficiari, la conducerea și realizarea acțiunilor sociale.

Toate programele și hotărârile adoptate de Congresul al III-lea al consiliilor populare sînt ambițioase și îndrăznețe. Ele deschid o perspectivă măreață dezvoltării tuturor zonelor și localităților patriei, oferă un cadru de acțiune mai bogat ca oricînd. Sub conducerea partidului, tot mai strîns în jurul acestuia, nutrirind adînci sentimente de dragoste și recunoștință față de cel mai ales dintre fiii săi, tovarășul Nicolae Ceaușescu, poporul român dispune de tot ceea ce este necesar. unitate, putere de muncă, inteligență, devotament fără margini, pentru traducerea în viață a acestor obiective, menite să ducă România socialistă pe noi culmi de progres și bunăstare.

OVIDIU IOANIȚOIA

**Arzător septembrie
în Cîmpia Burnasului**

Am plecat spre șesurile Burnasului, această placă turnantă a Cîmpiei Române, aur din aurul grînarului ei, a doua zi după încheierea Congresului consiliilor populare. O zi din acelea cu lumină de miere, cînd cerul curat al românilor se deschide din plin nesațului ochilor, cînd pămîntul românilor, tîpse de roade, se deschide din plin sub palma culegătorului. La ceasul acela, unii din cei 8 000 de participanți la marea sfat al aleșilor obștii ajunseseră, desigur, acasă. Alții, desigur, erau încă pe drum, privind țara de la ferestrele trenurilor. Privind țara și privindu-i cîmpia, cu nerăbdarea gospodarului presat de timp, silit, pentru a supune timpul, să-l ștampileze mereu și mereu cu toată greutatea lui corporală, apăsată pe o mie și una de treburi. Sint, de fapt, treburile dintotdeauna, este timpul dintotdeauna, timpul-sinteză și timpul-bilanț al toamnei, cînd cerul românilor se deschide din plin luminii iar pămîntul lor vredniciei muncii, pusă pisc peste muncile anului. Sint treburile dintotdeauna, pe care ei, cei 8 000, împreună cu milioanele de gospodari ai acestei țări, le văd azi într-o lumină nouă. E lumina acestui sîrbătoresc dar și încordat septembrie, marcat de marile adevăruri și de marile sarcini de viitor reliefate de cîrmaciul destinului național la forumul aleșilor obștii.

Între aceste mari adevăruri și mari urgențe ale înaintării noastre, formulate sub înalta poruncă a intereselor țării, se cuprinde, incandescentă ca și lumina acestui septembrie, și viața cîmpiei, a piinii, viața agriculturii noastre, care — prin înaltul îndemn al secretarului general al partidului — „trebuie să ocupe permanent un loc principal” în activitatea consiliilor populare și a obștii pe care acestea le reprezintă; astfel încît distanța dintre deziderate și fapte să se scurteze mereu, astfel ca pînea să nu lipsască de pe masa omului, oricîte împotriviri ale timpului — ierni năprasnice sau secele de Sahară — va trebui să covîrșească acesta sub greutatea muncii și a ideii.

N-au tulleie, dar conduc combine !

Nu-l găsim la sediu pe Florea Ungheanu, primarul orașului Zimnicea. Unde e? Poate prin incintele industriale ale urbei, poate prin cele ale recoltei. O să ne ducem la S.M.A., îi spunem secretarului. Dacă aflați ceva de dînsul, rezeziți-ne o veste acolo. N-ar fi deloc exclus, ni se răspunde, să-l găsiți chiar acolo.

Nu, nu-l la S.M.A., dar, zice directorul Dumitru Căpățînă, s-ar putea să fie prin vreuna din secțiile stațiunii. Aproape că nu-i zi să nu le calce. Îi știe pe nume pe toți tractoriștii și combinerii S.M.A.-ului Fintinele. (Căci stațiunea de mecanizare din Zimnicea așa se cheamă, nu „Zimnicea”, ci „Fintinele”, mai fiind ea poreclită și „Insula serpilor”, ca una care este amplasată nu în oras,

ci undeva, departe, în cîmp, la locul cu răcorosul nume pierdut în marca fierbinte a grînelor.) Cîndva, ne spune ing. Dumitru Căpățînă, primarul a fost „de-al nostru”, de-al mecanizatorilor, și a rămas „de-al nostru”, dacă nu zi și noapte măcar o bună parte din ele. Agricultură îi stă la inimă, iar acum, întors de la congres cu sarcina revitalizării ei, e de bună seamă prin secțiile S.M.A.-ului, ori prin I.A.S., ori prin C.A.P., ori prin „Viticola”...

A fost și aici un an care i-a certat pe oameni cu toate potrivnicile. A fost o iarnă cu zăpezi cit casa, iar după topirea zăpezilor au prins să sufle vînturi puternice, cu spulber de ger în spic, care au stors din sol toată apa, făcîndu-l carbune. Temperaturile din vară (40-42 de grade !) au făcut din pămînt chiar carbune, sol mort, să-i pui cruce (unii chiar i-o puseseră !), deloc adiat de ploii

și prea puțin înviat de apele irigațiilor. Toți oamenii Zimnicei, nu numai mecanizatorii și țărani, dar și cei din industrie, au sărit să ajute pămîntul. Le-au sărit în ajutor și elicopterele, ca să erbicideze și să fertilizeze grîul atîns de ploșniță și cu „spice false”, cu „boabe mințite”, seci ca și pămîntul din care se nevoiau să iasă. S-a trudit amarnic și la porumb, praștile mecanice și manuale s-au căznit mereu să-i mai dea puteri. În epocile cele mai grele pentru viața pămîntului directorul Căpățînă și-a părăsit apartamentul din Zimnicea și s-a mutat într-o casuță din cîmp (pe care-l bate gîndul s-o repare și s-o facă definitiv casa lui, aducîndu-și aici și familia). Deci toți oamenii locului, zile și nopți, săptămîni și luni, s-au chinuit cu pămîntul, străduindu-se să-l mențină viu, ca pe un bolnav întreținut în stare de preinfarct printr-un efort medical extrem. C.A.P. „Partizanul Roșu” a cules 3 336 kg. de pe hectarul de grîu, iar la porumb va da pe puțin 5 000 kg. de boabe.

Deci oamenii orașului Zimnicea n-au ieșit și nici nu vor să iasă din vechea gravitație a pămîntului, nu s-au rupt și nici nu vor să se rupă de o natură care, de cînd se știe, le-a vegheat existența. Nu ne putem rupe de natură, zice inginerul, orice am face, oricîte ziduri de beton am ridica între noi și ea. Natura se ține scări după noi, pînă și-n furturie, pînă și-n așternut; răsufierea ei ne e mai necesară ca aerul, iar rudimentele unor „vetuste” îndeletniciri agro-pastorale izbucnesc în chip surprinzător chiar și „la bloc”, la nivelul sației cu flori pri al coliviei atîrnate de tavan. Celor din Zimnicea, e de părere interlocutorul, radioul nu le poate spune tot, mai rămîne în timpului lor o valență liberă, ce nu poate fi satisfăcută altfel, pentru fosnetul lanțurilor, pentru mugetul vacii, pentru privigheloaie și gugustiuc, pentru găină și curcă, așa cum, oricîte eforturi ar face o anume branșă cooperatistă, nu-i satisfac florile artificiale, ei preferînd lăptuca, mușcata, dalia, nalba, ceapa, roșia sau ardeul.

(Continuare în pagina 7)

ILIE PURCARU

De la marele forum al gospodarilor țării,

CU ABNEGAȚIE, CU ENERGIE ȘI SPIRIT CREATOR!

din HOTĂRÎREA-CHEMARE a Congresului consiliilor populare

Deputații consiliilor populare județene, toți participanții la congres au dat o înaltă apreciere magistrului expunerii a tovarășului Nicolae Ceaușescu la deschiderea lucrărilor congresului, document de o covârșitoare însemnată teoretică și practică, ce definește cu deosebită claritate, cu exigență partinică și înalt spirit revoluționar, direcțiile de acțiune și sarcinile ce revin consiliilor populare, în vederea sporirii contribuției acestora la realizarea programelor de dezvoltare economico-socială în profil teritorial, la dezvoltarea și modernizarea în ritm susținut a industriei, agriculturii, a tuturor sectoarelor de activitate, condiție hotărâtoare pentru ridicarea continuă a calității vieții tuturor cetățenilor, pentru edificarea unei înalte civilizații socialiste și comuniste pe pământul patriei. Participanții la congres au adoptat în unanimitate magistrala expunere a conducătorului partidului și statutului ca program al întregii activități pe care consiliile populare județene, municipale, orașenești și comunale, deputații, toți cetățenii țării o vor desfășura pentru împlinirea neabătută a istoricelor obiective stabilite de Congresul al XIII-lea al partidului, a programelor de dezvoltare economico-socială a patriei.

Însușindu-și pe deplin concluziile și tezele formulate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, congresul cheamă consiliile populare, deputații, pe toți cetățenii să acționeze cu fermitate, cu înalt spirit revoluționar pentru îndeplinirea integrală a tuturor indicatorilor planului pe anul 1985 și pe cinci ani actual, pentru pregătirea în cele mai bune condiții a trecerii la împlinirea obiectivelor stabilite pentru cinci ani 1986—1990 și, în perspectivă, până în anul 2000, pentru transpunerea în viață a programelor de autoconducere, autoaprovizionare, autogestione și autofinanțare — parte integrantă a procesului revoluționar de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare spre comunism.

Congresul adresează consiliilor populare, municipale, orașenești și comunale, deputaților, tuturor cetățenilor vibranta chemare de a-și concentra toate energiile și puterea de muncă pentru a-și spori contribuția la împlinirea obiectivelor dezvoltării economice și sociale în profil teritorial, de a acționa cu abnegație, cu energie și spirit creator pentru:

— pregătirea și îndeplinirea în cele mai bune condiții a planului pe anul 1985 și pe cinci ani viitor la toți indicatorii;

— dezvoltarea bazelor energetice și de materii prime, prin punerea în valoare a surselor noi de energie — solară, a vântului, geotermală, biogazul, a energiei recuperate din resurse energetice refolosibile, precum și prin valorificarea energiei cursorilor mici de apă prin construirea de microhidrocentrale, a tuturor resurselor locale;

— creșterea, în continuare, a producției industriale, factor hotărâtor al progresului economico-social al întregii țări; reinnoirea produselor și

ridicarea performanțelor tehnice și calitative ale acestora la nivelul mondial, aplicarea largă a tehnologiilor avansate;

— intensificarea activității de cercetare științifică și introducerea cu rapiditate în producție a celor mai noi cuceriri ale revoluției tehnico-științifice;

— creșterea mai puternică a productivității muncii, pe baza organizării mai bune a producției și a muncii, a noilor tehnologii, a mecanizării, automatizării și robotizării producției;

— punerea în funcțiune la termen a noilor obiective de investiții, în condițiile reducerii substanțiale a costului tuturor lucrărilor și economisirii severe a materialelor de construcție;

— ridicarea nivelului tehnic și calitativ al produselor destinate exportului, valorificarea superioară, în condiții de eficiență sporită, a produselor pe piața externă;

— aplicarea riguroasă a principiilor noului mecanism economico-financiar, utilizarea cu maximă eficiență a resurselor materiale și financiare, creșterea rentabilității și eficienței economice a tuturor unităților, a tuturor produselor și activităților, acordându-se o atenție deosebită participării la fondul de dezvoltare prin părți sociale și aplicării ferme a cointerării materiale, prin participarea la beneficii, în raport cu muncă depusă;

— intensificarea în toate județele a acțiunilor de recuperare și reintroducere în circuitul economic a materialelor refolosibile rezultate din consumul productiv și de la populație.

Consiliile populare, deputații, toți cei care își desfășoară activitatea în industria mică sunt chemați să-și afirme cu putere spiritul de inițiativă, pricepere, să muncească cu toată răspunderea pentru dezvoltarea mai puternică a acestei ramuri, prin mai buna valorificare a materiilor prime, a produselor secundare din agricultură, a materialelor recuperabile și refolosibile, recondiționarea pieselor de schimb și extinderea cooperării cu industria republicană, pentru sporirea substanțială a cantităților de produse destinate fondului pieții și la export! Să asigurăm totodată, în acest domeniu, reducerea consumurilor materiale și energetice, folosirea în mai mare măsură a resurselor secundare și a combustibililor inferiori!

Congresul cere consiliilor populare, tuturor lucrătorilor de pe ogoare, ca, în continuare, să acorde cea mai mare atenție gospodăririi pământului, principal mijloc de producție din agricultură, să asigure ca fiecare suprafață de teren, indiferent de deținător, să se afle în circuitul producției, să dea o recoltă cât mai bogată.

Ținând seama de faptul că pentru țara noastră, irigațiile au un rol ho-

știtor în asigurarea unei producții agricole bune și constante, congresul cheamă consiliile populare, toți oamenii muncii din agricultură să facă totul pentru a realiza în cele mai bune condiții programul de irigații, al lucrărilor de desecări și combatere a eroziunii solului, în vederea creșterii continue a potențialului productiv al pământului, reducerii dependenței de natură, obținerii unor recolte superioare, chiar în condiții climatice mai puțin favorabile. Având în vedere faptul că ne aflăm în plină campanie agricolă, congresul cere consiliilor populare, organelor agricole să ia toate măsurile organizatorice și tehnice, să acționeze cu toată hotărârea pentru stringerea la timp și fără pierderi a recoltei, pentru executarea la termene optime, în bune condiții, a înșămînțărilor de toamnă, a tuturor lucrărilor agricole în vederea asigurării în viitor a unor producții cât mai ridicate.

Congresul cere consiliilor populare să acționeze cu fermitate pentru îmbunătățirea radicală a activității în zootehnie, întărirea ordinii și disciplinei în producție, asigurarea asistenței sanitar-veterinare, modernizarea adăposturilor — înainte de venirea timpului frigos, în scopul îndeplinirii prevederilor de plan la toate speciile de animale, Congresul adresează tuturor crescătorilor de animale, tehnicienilor, inginerilor, medicilor veterinari, chemarea de a-și intensifica eforturile în vederea asigurării creșterii efectivelor, a producției animale în conformitate cu programele existente în fiecare județ, în fiecare localitate.

Congresul adresează locuitorilor satelor chemarea de a participa cu toate forțele la acțiunile de îngrijire și ameliorare a pajistilor naturale pentru obținerea unor producții cât mai bune de masă verde și fin pe fiecare hectar, în scopul asigurării unor cantități îndestulătoare de nutrețuri de bună calitate și în structura sortimentală prevăzută, al asigurării în întregime a hranei animalelor până la viitoarea recoltă.

Congresul cheamă pe țărani cooperatori, producătorii din zonele și localitățile neorganizate, toți oamenii muncii de la sate să folosească judicios fiecare metru pătrat de pământ, să crească un număr cât mai mare de animale și păsări, să sporească producția animală, să valorifice, pe calea contractărilor și achizițiilor, cât mai multe animale și păsări, cât mai multe produse agroalimentare. Congresul adresează, totodată, tuturor oamenilor muncii din agricultură chemarea de a-și intensifica eforturile pentru obținerea unor producții agricole vegetale și animale superioare, în scopul asigurării unei aprovizionări a populației și creării unor disponibilități pentru export.

Consiliile populare, deputații, oamenii de știință și cultură, cadrele didactice sunt chemate să facă totul pentru a asigura, în spiritul orientărilor și sarcinilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, integrarea cât mai strânsă a învățământului cu cercetarea și producția, pentru pregătirea cadrelor necesare tuturor oamenilor, în pas cu cele mai noi cuceriri ale gândirii și cunoașterii umane, cu nevoile producției.

Cadrele medicale sunt chemate să facă totul, să acționeze cu înaltă conștiință cetățenească pentru apărarea sănătății poporului, pentru ca toți fiii țării să poată munci, să se bucure din plin de binefacerile civilizației noastre socialiste!

Să facem din Festivalul național „Cântarea României”, creație a geniului constructiv al marelui fiu al poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, o amplă competiție a talentelor, o strălucită expresie a saltului spectaculos înregistrat de țara noastră în acești ani glorioși, în domeniul vieții spirituale, al conștiinței noi, socialiste și comuniste a maselor!

Cetățenii de la orașe și sate! Acționați cu hotărâre, ca adevărați proprietari, producători și beneficiari, aducându-vă contribuția directă, în spiritul prevederilor proiectului Legii privind autoconducerea, autogestionea economico-financiară și autofinanțarea unităților administrativ-teritoriale, la realizarea tuturor obiectivelor economice, social-culturale și tehnico-edilitare, a celorlalte lucrări cu caracter obște, care se efectuează în toate localitățile țării pentru sporirea gradului de confort și civilizație al acestora, pentru ridicarea nivelului de bunăstare materială și spirituală al întregului popor, țelul suprem al partidului nostru, esența societății socialiste pe care o edificăm cu succes în patria noastră.

Congresul cheamă toate consiliile populare, deputații să asigure o concurență armonioasă cu organismele democrației muncitorești, revoluționare, o funcționare ireproșabilă a tuturor formelor de participare a cetățenilor la rezolvarea treburilor locale, în vederea împlinirii principiilor autoconducerii muncitorești în întreaga activitate din județe, municipii, orașe și comune, a soluționării operative a problemelor complexe ale dezvoltării economice și sociale în profil teritorial, cuprinderii în bune condiții a sarcinilor și întăririi controlului maselor de cetățeni asupra întregii activități a organelor locale de stat. În cadrul larg al democrației noastre muncitorești, revoluționare, consiliile populare sunt chemate să acționeze pentru întărirea legalității socialiste, cunoașterea și respectarea legilor, pentru întărirea ordinii și disciplinei în fiecare unitate economică și socială, pentru combaterea și prevenirea încălcării normelor de conviețuire socială.

Miez de zi fierbinte și aici la Ciorogirla. Nimeni pe șosea ori prin curțile unde numai iluzia unei adieri de vânt încearcă să înfioare frunzele bolților de viță sau petalele aprinse ale daliilor. Doar printr-o întâmplare (se pregătea să plece la Giurgiu, pentru o analiză la nivel județean) o găsim în biroul său pe primărița Angela Stoica. Altfel, ar fi fost undeva, pe cîmp, printre oameni, în zootehnie ori pe la secția de mobilă. Așa — aflăm câteva minute pentru o discuție legată de rolul primăriei în viața satului, mai ales acum, în această aspră perioadă a bătăliei pentru o cât mai bună recoltă. Primăria — zice Angela Stoica — sau, mai exact, cei care lucrează la primărie, nu aici trebuie căutați. Vicepreședintele Eugenia Dedu e ocupată cu preluările de produse rezultate din contractele încheiate de populație cu statul, tovarășul secretar Ilie Lupu e dus la recoltatul înului și la legume, iar Ștefan Mihalcea, secretarul adjunct cu propaganda, e la căminul cultural.

Cît despre mine, eu am fost, în noaptea trecută, să verific modul cum este organizată paza la cîmp, apoi, azi, în legumicultură. Noi așa înțelegem primăria, ca o parte integrantă a satului, cea mai activă, mai

dinamică și mai plină de responsabilități. Într-adevăr, aveau să mi-o dovedească rezultatele obținute pînă acum, consiliul popular comunal se integrează plenar în viața localității, începînd, cum e și firesc, cu viața economică și, în acest cadru, în primul rînd cu activitatea C.A.P.-ului. Nu există problemă a acestei unități — începînd cu cele de organizare a activității și terminînd cu cele

de irigații, oamenii s-au gospodărit cum au putut — scoțînd apă din cele mai bine de 60 de puțuri spate pentru udarea a 75 de hectare cultivate cu legume și pepeni, folosind cele cinci persoane care împrăștie pe pământul mai însetat ca oricînd apă de Sabar, ajutîndu-se cu elevii aflați în vacanță. Cei mai mari, de la Liceul agroindustrial, strînsi într-o tabără de muncă patriotică, au dat miini

toate acestea, planul la contracte se realizează, sătenii din Ciorogirla fiind renumiți ca buni legumicultori și crescători de vaci, asta însemnînd că și planul la legume și lapte a fost îndeplinit și chiar depășit. Mai încet merg lucrurile cu contractele la porci, cu atît mai mult cu: cît nici delegații de Industria cîrni nu se prea omoară cu venitul prin sat. Dar, contractele fiind încheiate și sătenii fiind

țel bănești, prin care s-a ridicat un dispensar uman și urmează a se construi o grădiniță. Sat tînr, cu 600 de elevi la cele două școli generale și cu 500 la liceu, Ciorogirla nu-și pune, cu îngrijorare, problema frumuseții sale viitoare.

Și tot la Ciorogirla — și tot în atenția primăriei — se află și bunul mers al unei cooperative de prestări servicii, cu 38 de formați răspîndite pe o mare suprafață a județului. În comună lucrează efectiv numai secția de mobilă (care aduce câteva mii de dolari lunar pe produsele destinate exportului), cea de mase plastice, cea de perii industriale și aceea de hidroizolații. Nu este, desigur, puțin lucru, ca o asemenea cooperativă din mediul rural să aducă, pe primul semestru al anului, 62 de milioane lei!

Vorbele ca vorbele — se adună unele lingă altele și alcătuiesc fraze ce pot spune, cîteodată, mai mult și mai frumos decît o fac faptele. Astfel încît m-am simțit tentat ca, împreună cu colega Elena Ghera, să pornesc în căutarea oamenilor primăriei, acolo unde primărița Angela Stoica — care nu și-a mai putut amina la nesfîrșit plecarea — ne-a spus că pot fi găsiți. La ferma 3 legumicolă, ingnera Adriana Cirstea, economista Nicolina Ristea și secretarul Ilie Lupu munceau cot la cot cu

Sediul primăriei — pe cîmp, între oamenii satului

administrative, de aprovizionare cu combustibil sau cu piese de schimb — în care primăria s-a nu se fi implicat. Asta cu atît mai mult cu cît seceta verii i-a făcut pe oameni mult mai grijulii ca în alți ani, mai atenți cu roadele cîmpului. La strînsul lucernei, de pildă, n-a rămas fir care să nu fi ajuns la depozite, altfel s-ar naște mari probleme cu hrana celor peste 500 de bovine de la ferma zootehnică. La fel se întîmplă, în aceste zile, cu înul. Neexistînd sistem

bune de ajutor și la strînsul și transportul finului, cei mici sînt ocupați cu creșterea viermilor de mătase. Hărnicia se deprinde din pruncie și oamenii de la țară — chiar dacă trăiesc în imediata apropiere a Capitalei — știu bine asta.

O altă problemă importantă, mereu în atenția primăriei, o constituie încheierile și preluările de contracte, în condițiile specifice localității unde, la o populație activă de 3300 de oameni 2100 sînt navetiști. Cu

dintre cei care nu știu să-și tragă înapoi cuvîntul dat, nu vor fi necazuri nici în această privință.

Ciorogirla este — fapt ușor de observat de la o primă privire — o așezare curată, atent gospodărită. Nu s-a întîmplat vreodată, spune cu satisfacție primărița, ca omul ce primește înștiințarea că în ziua cutare trebuie să contribuie prin muncă la înfrumusețarea comunei, să lipsească. Această punctualitate se vedește și în cazul contribu-

la munca de zi cu zi a fiecărui sat și oraș

Alexandrina Vilcu, Anghelina Pologatu, Constantina Gheorghe, Silvia Cristea, cărora li se mai adăugaseră și secretarul organizației de partid a C.A.P.-ului, Gheorghe Ștefan, și mai vîrstnicul Gheorghe Vilcu. Erau, deci, alături, umăr lângă umăr, trudă lângă trudă — membrii de partid și membri ai Organizației Democratice și Unității Socialiste, dovedind, în chiar procesul muncii, că F.D.U.S. înseamnă, în condițiile concrete ale fiecărei localități, ale fiecărui domeniu de activitate, o unitate adevărată, dedicată bunăstării oamenilor ce produc și beneficiază, apoi, de roadele produse. În drumul de întoarcere, ne-am abătut pe la căminul cultural, unde acțiunea din cadrul săptămînii cărții social-politice era în plină desfășurare. Apoi am întâlnit-o și pe vicepreședinta consiliului popular, Eugenia Dedu — om cu aproape trei decenii de muncă în funcții de

conducere a comunei — îndreptîndu-se spre gospodăria Stanei Constantin, care a contractat o vacă și un porc și pe care am găsit-o, împreună cu ginerele ei, Victor Nicolae, îngrijind de aceste animale pe care le va livra în curînd. Adevărul, spre a fi rostit pe deplin, nu are nevoie de cuvinte prea multe și prea alese. La Ciorogirla — sediul primăriei se află pe cîmp și printre oamenii comunei, asta însemnînd democrație reală, asumarea răspunderilor ce revin consiliului popular și dorința de a întreprinde, de a face astfel încît locul în care-ți duci viața să imprumute — ca înfățișare și prosperitate — propriu-ți chip, de gospodar harnic și știutor al treburilor satului. Ceea ce aici — grație sătenilor și primăriei formată tot din săteni — se vede cu ochiul liber.

DAN MUCENIC ■

În Cîmpia Burnasului

(Urmare din pag. 5)

Îl cerem inginerului niște exemple, niște nume de trudi-tori ai pînii, de orășeni cu urechile ațintite spre foșnetul lanurilor. De mult așteptam întrebarea asta! Ni se răspunde. Notați-i, vă rog, pe mecanizatorii Petre și Ilie Terce, Florea și Ion Toma, Florea și Ion Miță, Gheorghe și... O clipă, îl întrerupem, cei pe care-i numim sint frați? Și întrebarea asta o așteptam, suride inginerul. Nu sint frați, sint părinți și copii. Primul nume e-al tatălui, al doilea al fiului. Avem 17 băieți de mecanizatori care, de cum au absolvit zece clase, au venit la noi, la S.M.A., ca să învețe meseria părinților. Îi pregătim prin cursuri de opt luni. De săptămîna viitoare o să-i suim pe tractoare și-o să-i trimitem să are. N-o să mă credeți, dar unii din puștii ăștia fără tulpie au prins să se dedea la la combine, mă bate gîndul ca pe vreo doi-trei să-i încerc chiar acum, la porumb.

Cînd ațiștia tineri din sate fug la oraș, iată că se poate întimpla și altfel, iată-i pe tinerii orășeni ai Zimnicei încălecînd tractoarele și combinele! Ceea ce înseamnă că, într-adevăr, zimnicenii nu vor să se rupă de pămînt. Ceea ce înseamnă că apelurile secretarului general al partidului privitoare la creșterea și cînstirea agriculturii române au căzut și aici ca sămînța într-un ogor pregătit, apt s-o încorporeze structurilor sale și ființei sale.

Valoarea unui termometru spart

De la Zimnicea la Zimnicele, sat aparținător comunei Năsturelu, e o fugă de cal. Cînd își înhamă calul la șaretă, primarul Ion Dicu n-o ia, firește, spre oraș, ci spre sat, spre moșia acestuia. Foarte des o ia către I.A.S., cea mai întinsă și mai puternică unitate din zonă. Și nu numai din zonă. Aici îl găsim și acum. E într-un lan de porumb forfecat de combine, alături de inginerul Eugen Matei, directorul I.A.S.-ului.

Îl cunoaștem de mult pe Eugen Matei și niciodată nu l-am văzut zîmbitor, odihnit, împăcat sau destins. Totdeauna crispat, agitat, obosit, nemulțumit, nervos, fioros. Chiar și în toamnele (deloc puține, în cele vreo două decenii de cînd conduce acest I.A.S.) cînd a aruncat în balanța județului vagoane peste vagoane de atr greu, inclinîndu-i talgerul spre pămînt. Cum să-l găsești altfel acum, într-o toamnă care încheie un an „cu probleme“?

Totuși, I.A.S.-ul își face planul. A scos la orz 5840 kg la hectar, la grîu 4010, la soia peste 2500, la porumb se anunță 5000—5500 kg de boabe. S-ar fi putut și mai mult, oho!, mult mai mult, adăugă floros directorul, dacă n-ar fi fost „problemele“ anului. Zice „probleme“ înghițînd o injură-tură. Primarul îl aprobă tăcut din cap. Haideți, îi îndemnăm, vorbiți-ne și nouă despre „problemele“ astea și despre ce ați făcut, că ieșiți deasupra lor. Care au fost momentele cele mai grele? Inginerul Matei se gîndește, nu se decide. Se întoarce și, cu vocea-l bubuitoare, despre care se zice că acoperă toată moșia I.A.S.-ului (peste 6000 de hectare, întinse fișie în vechea Baltă a Dunării,

(de fapt niște tuburi montate la fevile de echipament) în loc de claxoane. Combinerul, un ins mai în vîrstă, de fapt fără vîrstă, cu fața și părul albite de pleava cîmpiei, zice că hm!, asta-i bună, ce-o fi aici de mirare? Dar e clar, ride omul, oare nu dv., ziaristii, ați tot scris că mașinile astea sint „corăbiile cîmpului“, iar corăbiile au sirene, nu? De fapt, combinele au avut cîndva claxoane, dar dacă trec prin atîtea prefaceri, adaptări și readaptări, dacă tot scoți și tot pui în ele fel de fel de echipamente (transformîndu-le din combine pentru păioase în combine pentru fasole, pentru in, pentru soia, pentru floarea soarelui, pentru porumb...), cum să te miri că nu se știe cînd le-a dispărut claxonul, vîrit într-un larg buzunar de o mină lungă?

Roșiori, dincolo de fereastra trenului

Tînărul primar al Roșiorilor, Petre Badea, e foarte mîndru de orașul lui. Și credem că are de ce. E un oraș cu numai 35000 de locuitori, dar cu întemeieri industriale de anvergură (nu numai vechiul și marele nod de cale ferată, ci și vreo 10 noi întreprinderi de talie republicană) și cu edificii social-culturale de cea mai contemporană ținută arhitectonică. Noile blocuri, masive dar pline de grație, ritmate în jocuri de linii suple, încîntătoare pentru ochi, fac casă bună, ca să zicem așa, cu mai vechile case ale orașului, cu alei și străduțe vegheate de arbori umbroși, într-o relație de reciprocă valorificare în chenarul aceleiași file. Poate că arborii, ori poate că grija edililor pentru izolarea focarelor poluării, fac ca Roșiori să aibă un aer bun. Un aer bun, pur, montaneu, deși orașul e așezat în plină cîmpie.

Ne oprim la cîmpie, în acest important ceas al destinului ei, așa cum a fost definit de secretarul general al partidului la Congresul consilierilor populare. În cabinetul primarului Petre Badea, de fapt, chiar despre asta se vorbește în clipa cînd ne facem apariția. Interlocutorii tînărului primar sint Zamfir Crîngea, președintele C.U.A.S.C.-ului Roșiori, ing. Nicolae Marin, directorul S.M.A.-ului, și ing. Gheorghe Ciupitu, președintele C.A.P. Roșiori. Se analizează „operativa“, adică mersul la zi al campaniei, în funcție și de zi, dar și de programele dezvoltării în perspectivă a „centurilor verzi“ a orașului. Programe care, în lumina cuvîntării tovarășului Nicolae Ceaușescu și a dezbatărilor de la recentul congres, își reevaluează acum toate datele, sursele și resursele, pînă la ultimul strop de potențial dinamic.

Luăm loc, ascultăm, notăm. Campanie merge bine, recoltele sint decente, în ciuda secetei excesive (și aici s-au spart termometrele înfipte în sol!) și a forței de muncă îmbătrînită (C.A.P.-ul inginerului Ciupitu se sprijină greu pe umerii nu tocmai vajnici ai vreo 350 de pensionari). Dar și aici s-a trudit bărbătește, s-au dat prașile peste prașile (3 mecanice și 3 manuale), și asta nu pe întinse tarlale, deschise larg vredniciei, ci, deseori, pe mărunte petice, abia strecurate printre blocuri. Un ceas mai tîrziu, la sediul S.M.A., îl interviuăm pe directorul Nicolae Marin. Omul stă ca pe ghimpi, se vede bine că-l pasc o mie și una de treburi, trebuie să scurtăm discuția. Îl

punem deci doar două întrebări, dacă le cere mecanizatorilor mult și dacă, la rîndu-i, le dă pe potrivă, înlesnindu-le munca și viața. Interlocutorul ne privește cu ochi mari, zice că întrebările, da, sint la fix, sint normale; cit privește însă răspunsurile, n-ar putea spune pe loc cite zile i-ar trebui să ne dumirească. Renunțăm la prima întrebare (cam știm și noi cit li se cere tractoriștilor, acestor inegalabili eroi ai unuia din cele mai aprige bătălii din cite se duc în această țară!) și așteptăm răspunsul la a doua. Vine, cu oarecare șovăială în vocea preopinată, dar vine. Da, zice inginerul Marin, le dăm, adică încercăm să le dăm tractoriștilor tot ce putem, de la condiții bune de lucru, de la hale acoperite (uneori, chiar și încălzite!) în care să-și dreagă sculele sub zăpezile iernii, de la vestiare și dușuri, de la tabere în cîmp cu cearsafuri curate și radio pe poliță, pînă la sfîntul drept al unui prinz cu hrană caldă în asprele zile ale campaniei. Că unele conducere de C.A.P.-uri mai uită de dreptul ăsta, e bine s-o scrieți, ca să vadă c-o știți și dv., nu numai noi. Ar mai trebui scrisă și obligația degrevării mecanizatorilor de niște poveri pe care ei nu și le pot asuma. Ei nu-și pot părăsi combinele la ceasul cînd după masă, ca să fugă să-și cumpere piine de la brutăria care închide la șase. (N-o pot face nici femeile lor, care muncesc în cîmp, la „global“!) Ei n-au timp să se ocupe nici de lemne de foc, nici de butelii de aragaz, nici de atîtea și-atîtea lucruri esențiale pentru viața familiei. În Roșiori asemenea probleme se rezolvă mai bine, e aici și un merit al celor din fruntea orașului, dar în zonele mai depărtate ale C.U.A.S.C.-ului (care numără nu mai puțin de 6 C.A.P.-uri, răspîndite pe vreo 26000 de hectare!) ele rămîn cîteodată în suferință.

Directorul Marin a plecat spre cîmp, rămînem singuri în curtea S.M.A.-ului. Și cineva ne spune o poveste, și noi ascultăm, și ne cuprinde regretul, un mare regret că n-am aflat-o mai devreme, ca s-o luăm pe urmele ei și s-o desfășurăm sub ochii cititorilor pe spațiul pe care o merită. S-a întimplat în timpul culesului grîului, cînd unul din combine și-a prins mina în angrenajul mașinii. Directorul Marin a fost alertat prin stația-radio („Veniți repede, îi tocă dreapta, bucăți i-o făcu!“) și a zburat într-acolo, la întrecere cu duba „Salvării“ din Alexandria. Acolo, o femeie cu cinci copii după ea, nevasta accidentatului (cînd aflase?), aproape că nu i-a căzut în genunchi: „Să nu-i tale mina, tovarășe șef, să nu i-o taie, că ce ne facem noi fără mina lui? Cu ce mai trăim?“ Directorul a recuzat „Salvarea“ din Alexandria, l-a luat pe rînit în mașina lui și a gonit ca un bolid spre Spitalul de urgență din București. Doctorii, la început, n-au fost deloc convingși că nu trebuie să amputeze mina aceea, ajunsă deja un ciot, mai mult părelnic legat de umăr printr-o fișie subțire de piele. Nicolae Marin s-a rugat, a implorat, a insistat, nu se mai știe ce-a făcut, tot ce se știe este că vreme de cîteva săptămîni a bătut zilnic drumul spitalului, interesîndu-se de starea „bolnavului lui“. Omul are acum mina zdravănă, bine cusută fibră cu fibră, poate lucra cu ea.

...Un autor al pînii și viața lui — viață de om între oameni.

Deputatul, cetățenii și faptele

Am observat în aceste zile care urmează Congresului al III-lea al Consilierilor Populare, o activitate amplificată de eforturi și, drept corolar, o seamă de obiective sociale date în folosință, aici, în sectorul 2 al Capitalei. Este singurul argument care ne-a determinat să invităm la acest dialog un deputat din acest sector, un cetățean, ales de cetățenii, care să le fie drept purtător al intereselor și nevoilor lor. L-am întâlnit, în împrejurări pur întimplătoare, pe deputatul Ion Popescu, inginer, director al Administrației Domeniului Public din sectorul 2:

— Sinteti, tovarășe inginer Ion Popescu, deputat în circumscripția electorală de sector nr. 51: care e cea mai recentă realizare din circumscripția dv.?

— E o realizare frumoasă, pe care, dacă aveți mașină, ați putut-o observa și i-ați putut constata pe viu utilitatea și dv. E vorba de pasajul rutier denivelat din Piața Muncii, cum și modernizarea ultimului tronson rutier de pe șoseaua Mihai Bravu, între Vatra Luminoasă și Piața Muncii. A fost dat în folosință la 1 Mai 1985 și rezolvă pe trei principale artere de circulație — Mihai Bravu, bulevardul Muncii și bulevardul Călarășilor — fluența traficului rutier.

— Ca deputat, care au fost implicațiile dv., ale cetățenilor din circumscripția nr. 51, la realizarea acestor obiective?

— Fiind vorba de o investiție mai mare, planificată a se realiza de către întreprinderi specializate, contribuția noastră nu a fost prea necesară, ori strict necesară. Avem însă multe alte realizări care au ținut strict de atribuțiunile noastre, ale cetățenilor din circumscripție, ale deputatului: cele mai multe probleme ridicate de cetățeni au vizat mai buna gospodărire a sectorului și înfrumusețarea lui. Altele s-au referit la mai buna aprovizionare cu legume și fructe, mai buna funcționare a unor unități din comerț, precum și unele propuneri care vizau pur și simplu mai buna conviețuire între cetățeni.

— În mod concret ce a rezultat de pe urma acestor propuneri ale cetățenilor?

— Au fost amenajate și reamenajate cîteva zone verzi de pe strada Maior Coșavu, parcul 23 August; mai mulți cetățeni au solicitat tăieri de corectare la arborii din zona Hărjeu și Călarășii. Unele dintre aceste lucrări s-au executat pînă la perioada de vegetație din primăvara acestui an, altele urmează a se realiza în iarna care vine. Alți cetățeni au solicitat remedieri, amenajări ale străzii Nicolae Cergha, pe care pînă nu de mult băltea apa: lucrările

(Continuare în pag. 8)

GRIGORE MĂRĂȘANU ■

Botoșani, pofta de viață a unui oraș tânăr

A fost o vreme când Botoșanii părea că lasă timpul să treacă pe-alături ca pe un cal de coama căruia știa că n-are putere să se prindă. Revista „Sociologie românească”, editată sub direcția lui Dimitrie Gusti, publică în 1938 un studiu intitulat cum nu se poate mai edificator „Un oraș în declin: Botoșani”. Iar concluzia aceluia studiu întreprins cu mijloacele științei confirma o impresie care începuse cu insistență a-și face loc: „orașul acesta dă înapoi, regresează, se chircește”.

Cu excepțiile de rigoare, istoria oricărui oraș începe, se știe, cu istoria unui sat și se mai poate întâmpla și ca un sat să aibă a se mândri că odată, mai demult, în vatra lui a clocotit viața unui oraș. Cum părea că încet și sigur deprinde ritmul de viață al unei localități rurale, Botoșanii se afla în punctul de echilibru când sorții de a-și închide cariera de oraș se întrevedeau aievea. Se nășteau mulți copii la Botoșani și totuși numărul oamenilor scădea din an în an. Explicația nu era atât de complicată încât să nu fie știută de oricine: dacă nu te pricepeai la niscaiva învârteli negustorești nu prea aveai cum să arăți că știi să muncești în orașul acesta. În anul naționalizării orașul avea vreo sută de muncitori, alții tot, iar valoarea a ceea ce se chemase până atunci mare industrie era atât de mărunță încât nu vom ezita să spunem că, în această privință, actul naționalizării a fost la Botoșani mai mult un act simbolic. Un an mai târziu se deschideau aici o întreprindere textilă și o întreprindere de confecții. Împreună, acestea aveau 1.000 de muncitori. Astăzi, numărul celor ce lucrează în aceste întreprinderi e de vreo 10.000 iar produsele fabricate aici și-au făcut vad în toată lumea. Dacă femeile au avut, așadar, unde să muncească, bărbații și-au căutat de lucru mai departe de Botoșani. N-a fost colț de țară pe unde să nu ajungă și fără îndoială că nu se găsește meserie pe care ei să n-o fi învățat-o între muncile și profesiunile, din ce în ce mai multe și mai complicate, prin care țara își descoperă izvoare noi de bogăție și forță. Că ei au știut să preschimbe o împrejurare, la urma urmei, dramatică, într-una din care să se desprindă un folos și pentru

fiecare dintre ei dar și pentru temeinicia reconstrucției acestui oraș din nordul țării, s-a văzut abia mai târziu, cu toată limpezimea, și despre siguranța cu care a rămas întipărit acel moment în memoria botoșanilor, atunci când stau ei să evoce istoria mai nouă a orașului lor, aveam să ne convinsem vorbind mai întâi cu primarul, Ion Cojocar. Da, spunea el, ca să faci un oraș nou ai nevoie de oameni care să știe tot felul de lucruri, să se priceapă la o mică meserie, și noi am avut oamenii de care era nevoie ca orașul să se înalțe în primul rând prin străduința celor născuți și crescuți aici.

Abia ajunsese la Botoșani, pe seară, și-am zis că trebuie să mai fie cineva la primărie, chiar la acea oră. Întâmplător sau nu, am avut dreptate. Primarul ședea la biroul lui, lângă un mal-dăr de hirtii. Nu face parte dintre cei care cred că hirtii n-au și ele însemnătate lor, cu semnătură și cu ștampilă cu tot. Dar face parte dintre aceia, și mai mulți la număr, care știu că ziua lor de muncă înseamnă chiar efortul ca tot ce s-a scris în aceste hirtii să se împlinească. La Botoșani, unde a fost și este de reînțemeiat un oraș, fiind chiar multe de făcut. Fără îndoială, zice primarul, orașul acesta și-a ridicat iarăși fruntea abia după 1968: „In acel an al noii împărțiri administrative-teritoriale a țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu a vizitat orașul, s-a sfătuit cu oamenii de-aici și a luat măsuri care, iată, s-au împlinit în mod feroc. Într-adevăr, 1968 înseamnă în istoria orașului o pagină cu care se deschide un capitol nou, mai cuprinzător decât toate cele ce i-au premers. Adevărată citorie a Botoșanilor s-a făcut în Epoca Nicolae Ceaușescu, în anii aceștia în care orașul a prosperat și și-a schimbat complet înfățișarea înainte de toate prin faptul că am descoperit și noi, asemeni țării întregi, dar aici, la noi acasă, însușirea industriei de a fi creatoare de valori

nu numai materiale dar și, fără îndoială, spirituale. Botoșani e astăzi un oraș muncitoresc, un oraș în care oamenii s-au reîntors și se reîntorc, în sfârșit, pe la casele lor. În oraș lucrează aproape 50.000 de oameni iar dintre aceștia numărul celor ce muncesc în industrie e de 35.900. Cam atât era populația orașului în anul de început al istoriei lui noi, în 1968. În prezent valoarea producției-marfă din industria Botoșanilor se ridică la 7 miliarde de lei într-un an și, pentru că e bine să știm de unde am plecat, vom spune că într-o lună se lucrează acum, în acest oraș, întreaga producție pe care el izbutea s-o realizeze în anul 1968”.

În acest oraș în care altădată ceasurile parcă rămăneau toate în urmă, cele 32 de întreprinderi între care majoritatea sînt cuprinse în vastul perimetru al platformei industriale ce se desfășoară în partea de nord-vest a orașului își propun ca la sfârșitul cincinalului următor să ajungă la o valoare a producției de aproximativ 12 miliarde și acest fapt dovedește prin el însuși că în exactitatea sa de coasomic al muncii acestui mare oraș industrial se află și certitudinile planurilor sale de viitor. Apoi, înfățișarea aproape cu totul înnoită a orașului acestuia în care de vreo 15 ani încoace s-au construit 24.000 de apartamente face ca el să pară că a intrat în rindul lumii, cum spune Ilie Bordeianu, prim-vicepreședintele Consiliului popular, adică în rindul orașelor care reprezintă tot atâtea argumente ale unui mod de a construi durabil, temeinic, frumos. Da, aproape trei sferturi din populația orașului locuiește în apartamente noi, Botoșani e un oraș tânăr, în această privință, și cum tinerețea e plină de proiecte ambițioase cele 1.200 de sugestii și propuneri formulate în acest an de către botoșaneni la întîlnirile lor cu deputații sînt dovezile certe ale poftei de viață a acestui oraș, cum spune Ilie Bordeianu. Și multe dintre pro-

punerile oamenilor prind ființă chiar cu munca oamenilor, mai spune el. „S-a constatat, de exemplu, că de aici pleacă foarte bune canotoare și atunci s-a ivit ideea de a face o bază sportivă la Stănceni. Vom mări și stadionul, de la 7.000 la 10.000 de locuri, iar lângă stadion vom construi un complex sportiv. Ne preocupăm, de asemenea, amenajarea zonelor de agrement ale orașului. În locul numit Trei coline, la Rediu sau pe Cornișă, la ieșirea spre Suceava, unde în fiecare duminică ies cite 10.000—15.000 de botoșaneni, vom face terenuri de fotbal, de tenis, de volei”.

Orașul se înalță în lumină alb, răcoros, curat. De fapt sînt două orașe, zice Ilie Bordeianu, și oamenii chiar așa le spun: orașul vechi și orașul nou. Orașul vechi a rămas ca un simbol în mijlocul căruia fructul s-a împlinit într-un anotimp prielnic, de neînchipuită fertilitate. Iar acum se produce la Botoșani o sinteză firească între creșterea industrială și demografică a orașului și tradițiile sale. Și dacă stăm să privim lucrurile din această latură apare indiscutabil că nu mai este nicicum suficient a spune că la Botoșani au fost plantați în acest an 30.000 de pomi, prin grija asociațiilor de locatari, sau că întreprinderile se achită conștiincios de datoria de a îngriji parcurile orașului. Aceste munci întru totul laudabile ca și alte acțiuni inițiate de către Consiliul municipal al Frontului Democrației și Unității Socialiste situază Botoșanii printre primele municipii din țară în privința gospodăririi și înfrumusețării. Valoarea muncii patriotice s-a ridicat anul trecut, de exemplu, la mai bine de 140 de milioane de lei. Pe lângă acestea, un botoșanean get-beget cum este Ilie Bordeianu va mai avea de adăugat însă că vîrsta nouă a orașului se alcătuiește nu numai din ceea ce se vede acum, aievea, dar și din ceea ce oamenii simt că ar fi bine și propun să se facă. Ilie Bordeia-

nu se trage dintr-o familie care număra zece copii și e lesne de înțeles că zece copii n-au putut fi crescuți decît greu de către mama lor, Elena, și de către tatăl lor, Ioan, vestit căramidar în mahalaua Căramidăriei. Cîteva familii, Chirilienii, Onofreienii, Bordelenii, ajunseră vestite prin soliditatea cărămizilor tari ca piatra pe care le uscau în cuptoarele din marginea orașului, de pe unde luau dealtfel și lutul ca să-l toarne în forme. Cu cărămizi făcute de ei s-au ridicat casele negustorilor din Botoșani. Și iată că, de la înălțimea altui timp, un vîstar al aceleiași vechi familii de cărămidari a Bordelenilor se numără astăzi printre cei care duc la Botoșani grija restaurării vechiului centru al orașului. Această restaurare reprezentînd o acțiune completă, căci unele case care abia se mai în pe picioare vor fi reconstruite din temelii, așa cum au fost, ceea ce presupune și un anume fel de a ști să zidești dar și, fără îndoială, multe parale.

Mai mult decît atât, spune Ilie Bordeianu, urmează a se trece la ceea ce unii numesc „înnobi-larea culturală” a orașului. Locurile de care se leagă amintirea unor oameni de seamă vor fi marcate prin inscripții pe plăci de marmură și deocamdată se știe că plăci de acest fel vor fi prinse pe zidurile a 14 case din Botoșani, ceea ce înseamnă o veritabilă recuperare a istoriei și o consolidare a identității acestui oraș. „Și ar mai vrea ei, botoșaneni, ni se spune, să ia de la absolutivii de arte plastice, mai ales de la sculptori, niște lucrări care reprezintă lucrările de diplomă ale acestora. S-a și vorbit, află, cu conducerea Uniunii Artiștilor Plastici și prețul ar fi chiar piatra sau lemnul din care înfloresc sculpturile, în afară de faptul că lucrările ar fi expuse în condiții pe care și le-ar dori orice artist, la vedere și aproape de viața zilnică a orașului. Mai notăm, în sfârșit, că tot în urma sugestilor unor botoșaneni conducerea orașului a vorbit cu Fanfara militară ca de la 1 Mai și pînă în pragul toamnei să cînte de trei ori pe săptămîna, marșea, simbla și duminica. Pe lângă vîlm, putere și bogăție, orașul își caută acum accentele de frumusețe.

DUMITRU ELIADE ■

Primul nostru drum, după naștere, este drumul către înția zi de școală. El ni se anunță cu cel puțin un an mai înainte și ne adună în sufletul încă neîmpovărat bucurii și emoții încă nedefinite. Este, poate, cea mai tulburătoare aventură pe care individul, copil fiind, o întreprinde pe cont propriu. E mult de cînd mi-am luat pentru prima dată ghiozdanul la subsuoară, ca pe un prieten de drum, dar în fiecare toamnă cînd văd copiii în uniformele noi, cu geuși în spate sau în mini, inclinîndu-le trupul înapoi într-o parte, rețineș, fără să vreau, aceleași îndepărtate și mereu repetate emoții. Îmi amintesc primul meu ghiozdan din cîrpă. Îl încăream cu cărți și caiete, unele cărți nu-mi erau cerute la școală, cu tablă de ardezie și condei din grafit moale, aveam și un burete și simțeam că port în ei toată averea lumii. Am sărit gardul, casa mea părintească era alături de școală, și am devenit un nume și un număr într-o mulțime de oameni-copii. Era ori mai bine spus a fost prima mulțime de oameni în care mă înregimentam. Venit de la spartul bostanei, pe care o păziseam toată vara, cu promisiunea tatei de a-mi cumpăra un pantalon de stofă de la Brăila, mă străduiam, alături de înții mei colegi, să devin sociabil, să nu fiu mofluz, să nu stau izolat și nici bosumflat și, pe cît posibil, să nu mă sperii prea tare de faima bătașilor pe care-i mai cunoșteam. Școala, o clădire mare, în care locuia și învățătorul, așezată pe o pomăște, pentru a nu o inunda apele, primăvara, eînd se topeau ghețurile, avea, pot să definesc abia acum, o atmosferă de templu. Învățătorul nostru, Alexandru Stoica, om cu un sever prestigiu, a venit la catedră, a aruncat o privire pes-

te noi, niște greii pămîntului, și a astîmpărat un zîmbet. Ce o fi gîndit despre noi nu știu, știu însă că a mers la tablă și mina lui dreaptă a început să ne spună povești. Un bastonaș cu virful în sus era pentru mine un cîrlig de undiță, pe care mi-l mesteream singur, furîndu-i mamei ultimul ac din pernua cu ace, pentru care avea să mă certe, dar să mă și ierte cînd veneam în goana

Clopoțel

mare cu crapul prins din Dunăre. Un cîrlig cu virful în jos era bastonul mătușei mele, Scărlătoala. Un oval, pe care domnul învățător îl desena în continuare pe tablă, era un ou de lișiță, pe care tata mă învăța să-i iau dintr-un cuib din care niciodată nu luam toate ouăle: totdeauna îi mai lăsam cîteva și lișiței — să aibă ce cloce! Cereul de pe tablă devenea, în închipuirea mea, cereul meu de joacă, pe care îl minam pe partea mai fără de colb a drumului. Și uite așa magia semnelor de pe tablă mă vrăjea, mă trimitea tot mai adine în lumea copilăriei care abia începea și ea, învățătorul căpăta în ochii noștri naivi și uimiți dimensiunile unui vrăjitor din basmele cu zmei și, oferindu-mă reveriei, ieșeam din clasă și zburam cu miinile întinse, ca niște aripi, pe deasupra Dunării și a sălcilor. Mă chema la lecție, adică la realitate, vocea impunătoare a învățătorului: „Elevul Grigore, unde îți zboară mințea? Mă speria faptul că domnul în-

vățător chiar mă surprinsese în timpul cînt zburam...! Începeam deci să învățăm lumea bastonașelor, a ovalelor, a cercurilor și liniilor drepte și oblice, o simbolistică ciudată începeam să introducăm lumea înconjurătoare în aceste semne, preludii ale literelor și cifrelor de mai târziu, apoi învățam să le descrieam, să ne îmbogățim cu taina scrisului și a cititului. Întrați în această dinții aventură, domnul devenea un zămisitor de lume, lume a cărei vrajă ne învăța și pe noi s-o stăpînim. Apoi, în prima recreație ne-am cunoscut și cu cei de pe alte uliți, ne priveam în tăcere hainele, unii aveam haine și încălțări noi, uniformele nu încăpeau în toată imaginația noastră, și deși ale mele nu erau prea strălucitoare ca ale altora, nu-mi păsa, fiindcă, pe atunci, în inima mea ca un cuib de rîndunică, viața încă nu semănase nici ura și nici invidia. Într-a doua, după ce mai păziserăm o vară bostana, tata mi-a cumpărat o geantă din carton presat, tot de la Brăila, și mă consideram, astfel, cel mai „modern” și mai „emancipat” școlar!

Azi? Azi lumea închipuirilor noastre de atunci a devenit în parte realitate, într-o altă parte a rămas iluzie. Dar în prima lor zi de școală, în ziua în care omul, copil fiind încă, începe cea mai tulburătoare aventură umană pe cont propriu, omul, școlarii dintr-a înția continuă să zboare la ora lor de liniuțe și bastonașe. Iar cei din satul meu, din Mărașu, mai aproape de cuibul păsărilor, de ape și pești, visează că zboară pe deasupra Dunării și a sălcilor. Iar într-o zi și zborul lor va deveni realitate...

GRIGORE MĂRĂȘANU ■

Deputatul

(Urmare din pag. 7)

au fost terminate la 15 august 1985.

— Spuneați că au fost făcute propuneri care au vizat și comerțul: ce anume se „viza”?

— Ni s-a solicitat deschiderea unui magazin de legume și fructe care să funcționeze în localul reprezentanței Electro-Arges, situată în strada Poinpiliu Manoliu. Problema, cum nu ține numai de competența sectorului, este în studiu. Urmează a se întocmi documentația necesară și a se înainta către Direcția generală comercială a Capitalei, singura în măsură să schimbe profilul unei unități comerciale. Vreau să vă spun, însă, că rețeaua comercială din circumscripția noastră e destul de bogată: cinci unități alimentare, șase nealimentare, patru unități de alimentație publică și patru unități pentru prestații de servicii către populație, aparținînd cooperăției meșteșugărești. Vor apărea însă și altele, mai ales la parterul noilor blocuri care se vor construi în viitor în această zonă.

— Spuneați, de asemenea, că vă interesați, vă preocupați de curățenia circumscripției, a sectorului: cum?

— Uite, există o realitate, pe care pînă nu de mult nu o prea luam în seamă: mulți cetățeni își fac curățenie în locuințe, își repară o sobă, o casă, un garaj etc. Ce se întâmplă cu aceste resturi de cărămizi, de moloz, de alte materiale de construcție? Se aruncă, în cele mai dese cazuri, la înfîmțare, pe străzi, în parcuri sau cine mai știe pe unde. Cetățenii au cerut să se înființeze, la unitatea noastră, o astfel de prestație. Am înființat-o: în urma unui telefon dat de solicitant, noi mergem cu o mașină și-i ridicăm resturile care au rezultat de la aceste reparații.

În aceeași ordine de idei amintesc că au fost montate și în circumscripția noastră containere speciale, compartimentate, pentru diferite genuri de

materiale: fier vechi, sticlă și hirtie. În sector am montat pînă acum o sută de asemenea containere și acțiunea continuă.

— Care a fost rezultatul?

— Am colectat astfel cu ajutorul cetățenilor peste 9 tone de fier vechi, o tonă de hirtie și alte materiale refolosibile. Cu deșeurile de sticlă a fost mai greu: I.R.V.M.R.-ul ni le cerea sortate pe culori. Era greu un astfel de lucru! Atunci, am mers personal la Fabrica de sticlă, am discutat cu tovarășii din conducere și ni le primesc nesortate. Pînă acum am pre-dat, la nivel de sector, 8,5 tone de sticlă recuperată, la această cantitate contribuînd, firește, și cetățenii din circumscripția electorală nr. 51.

— Cum ține deputatul Ion Popescu legătura cu alegătorii săi?

— Lunar mă întîlnesc cu comitetul de cetățeni, organism obștesc care ține legătura între consiliul popular, deputații și cetățenii alegători. Comitetul are cunoștința de tot ce se po-trece în circumscripție, fiind încunostințat cu aceste varii probleme de către cetățenii direct, de către responsabilii de stradă, președinții și administratorii asociațiilor de locatari. Noi stabilim, la întîlnirile noastre, modul de rezolvare a problemelor ridicate. Cînd una dintre nevoile pe care trebuie să le soluționăm ne depășește competența, o facem cunoscută Comitetului executiv al consiliului popular al sectorului. Răspunsul pe care îl primim noi, îl aducem la cunoștința cetățenilor, în același mod.

— Cînd s-a înfîmțat ultima dată cu alegătorii săi, deputatul Ion Popescu?

— Cu alegătorii m-am întîlnit, ultima dată, în ultima decadă a lunii iulie 1985. Cu comitetul de cetățeni și responsabilii de stradă mă întîlnesc lunar, ultima dată — în prima decadă a lunii septembrie. Dar, prin natura funcției pe care o am, vă pot mărturisi că de cel puțin două-trei ori pe săptămîna merg în circumscripție și văd realitățile din teren. Ba, mai mult: locuind chiar în circumscripția nr. 51, mulți cetățeni vin chiar acasă la mine, cînd au probleme mai urgente.

O sărbătoare a artei românești

Al X-lea Festival Internațional „George Enescu”

Un eveniment artistic de prim rang a marcat în aceste zile viața culturală a Capitalei și a țării întregi: deschiderea ediției jubiliare a Festivalului Internațional „George Enescu”. Tradiția deja remarcabilă instaurată de edițiile precedente vădește deosebita cinstită de care se bucură atât memoria marelui compozitor, precum și tot ceea ce înseamnă manifestare artistică, a talentului, a disponibilităților creatoare ale poporului nostru.

Sărbătoare a muzicii, a artei, în genere, a talentului, festivalul bucureștean se înscrie în contextul de largă efervescență creatoare care caracterizează domeniul contemporan al creației atât în plan intelectual, cât și în plan artistic. Așa cum arăta, în deschiderea festivalului, tovarășa Suzana Gădea, președinte al Consiliului Culturii și Educației Socialiste, „avem în prezent o viață muzicală vie, intensă, substanțială, diversă, cunoscută și apreciată de publicul nostru

larg.” Atât în cadrul Festivalului Național „Cîntarea României”, cât și prin tot ceea ce înseamnă viață artistică profesională, un potențial deosebit se relevă prin succese nenumărate, printr-o tot mai evidentă deschidere către recunoașterea în plan universal a valorii artei noastre naționale.

Din această perspectivă, un fapt deosebit este acela că Festivalul Internațional „George Enescu” a programat, în această ediție nu numai integrala creației enesciene, susținută de către cele mai valoroase colective muzicale ale țării, în prezența unor soliști români sau de peste hotare (în organizarea celor peste cincizeci de concerte simfonice, de cameră, spectacole de operă, operetă, balet și-au dat concursul mai multe instituții: Filarmonica „George Enescu”, Opera Română din București, Orchestra Radioteleviziunii, A.R.I.A., Uniunea Compozitorilor, Teatrul de stat de operetă), ci și o bogată re-

prezentare a muzicii românești contemporane. Concerte așteptate cu deosebit interes au programat lucrări ale compozitorilor români din diverse generații — cu deosebire din generațiile tinere, așa cum este firesc. Alături de aceasta, nici școala interpretativă românească nu a fost neglijată: în programul festivalului sunt incluse recitaluri ale tinerilor laureați ai unor prestigioase concursuri naționale și internaționale. Festivalul „George Enescu” devine astfel o excelentă tribună de manifestare a momentului actual al muzicii românești, în toate coordonatele sale, participând la un dialog artistic de prim rang cu reprezentanții aceluiași domeniu de pe alte meridiane.

Viața muzicală românească este în evidentă ascensiune. Despre muzica românească se scrie tot mai mult peste hotare, despre școala noastră de interpretare se spun cuvinte deosebit de măgulitoare. De la foarte tinerii muzicanti, încă elevi

ai liceelor și școlilor de specialitate — care adaugă în fiecare an un număr impresionant de premii, obținute în dificele concursuri internaționale — și pînă la anvergura experienței și a măiestriei artistice a unor renumiți artiști și ansambluri muzicale, cum sînt cele cuprinse pe afișul recent deschisului festival — rezultatele spectaculoase din acest domeniu artistic probează atât resurse de creativitate nescăzute, dar și un climat deosebit de propice, care caracterizează întreaga viață spirituală a țării noastre în acești douăzeci de ani de cînd la conducerea partidului și a țării se află tovarășul Nicolae Ceaușescu. În aceste adevărate zile ale muzicii, așezate sub incidența geniului enescian, muzicienii și iubitorii ai muzicii, deopotrivă, credem că se vor bucura pe deplin de ceea ce a însemnat întotdeauna o legătură trairică dincolo de timp și de spațiu: armonia.

TANIA RADU ■

Cîntarea României

Anotimp sibian

La Sibiu, fiecare toamnă înseamnă o sărbătoare a cărturării, a talentului, a artei. Săptămîna cultural-artistică Cibinium reunește, de fiecare dată, manifestări extrem de diverse, care, prin alăturare, probează, an de an, vitalitatea neștirbită a acestui vechi centru spiritual transilvan.

Dedicat, în această toamnă, „tineretului și progresului social”, Cibinium '85 se înscrie firesc în galeria acțiunilor legate de Anul Internațional al Tineretului, precum și în generoasa acoladă a formelor de desfășurare a Festivalului național „Cîntarea României”. Spectacole (teatru, film, operă, operetă, concert simfonic) ale colectivelor sibiene sau din alte zone ale țării, gale de filme artistice și documentare, proiectii de dispozitive, expoziții (de artă plastică, de carte, de afișe, de ceramică, de creație tehnico-stiințifică, alături de prestigiosul Salon Internațional de artă fotografică, ajuns la a II-a ediție), simpoziune, dezbateri, mese rotunde (în această categorie de acțiuni un loc aparte îl ocupă Colocviile de critică ale revistei Transilvania, ediția a IX-a, asupra cărora vom reveni mai pe larg) au avut loc la Sibiu și în multe alte localități ale județului, însumînd opt zile dense, de incontestabilă rezonanță în viața culturală a țării.

O dublă intenție — de a focaliza preocupări locale, dar și de a le recorda la vastul program cultural și artistic românesc — s-a făcut simțită și în compoziția recente ediții, desfășurată în perioada 8-15 septembrie. În interesantele manifestări cu caracter folcloric — cu tradiție deja în Cibinium — această dublă perspectivă este cu atât mai evidentă.

Sibiu este, cum bine se știe, o zonă folclorică vie, cu acută personalitate (pe care, de altfel, o activă Asociație a folcloriștilor se străduiește să o conserve prin inițiative numeroase, despre care nu putem detalia în aceste rânduri). Pentru zilele Cibinium, o manifestare cum este Concursul inter-

județean de folclor „Cîntecul munților” nu este numai un blazon, ci și un punct de mare atracție pentru marele public.

Ediția 1985, cea de a patra, s-a impus în primul rînd printr-o participare masivă. Ansambluri folclorice de cîntece și dansuri, precum și de obiceiuri populare, sosite din 19 județe (Arges, Teleorman, Botosani, Gorj, Olt, municipiul București, Ialomița, Brăila, Vâlcea, Prahova, Arad, Iași, Vaslui, Bihor, Mureș, Brașov, Sălaj, Suceava și, firește, gazdele) au dat culoare și prospețime acestor zile, pe care le-au și inaugurat. Duminică, 8 septembrie, peste 1200 de artiști amatori au arborat, pe străzile din centrul Sibiului, costume naționale de o mare frumusețe, într-o emoționantă paradă a portului popular. Atmosferă sărbătorească, a paradei portului popular s-a învecinat, în aceeași dimineață, cu o altă sărbătoare a ochiului și a sufletului: tradiționalul tîrg al olarilor, unul dintre cele mai mari din țară. Timp de câteva ceasuri, culorile și formele rafinate ale ceramicii tradiționale (dar și moderne) românești au făcut drumul de la creatorii către colecționari sau amatori de toată mîna.

Dar, fără îndoială, recordul de participare aparține totuși concursului „Cîntecul munților”, desfășurat timp de o zi și jumătate în decorul incintător al Dumbrăvii Sibiului, mai precis în incinta Muzeului Tehnic Populare. În tradiția (și chiar în regulamentul) concursului, toate formațiile înscrise spre participare sînt laurate a cel puțin una din etapele „Cîntării României”, asigurîndu-se astfel bareme de calitate legitime. În aceste condiții, deliberarea juriului a fost evident, dificilă. Criteriile aprecierii — autenticitatea folclorului adus pe scenă, originalitatea, virtuozitatea, puritatea interpretării — au desemnat totuși drept cîștigătoare ale concursului și deținătoare (ex aequo) ale marelui premiu al acestei ediții Ansamblul de cîntece și dansuri populare al I.M.M.R. „Grivița Roșie” București și Ansamblul folcloric „Arcanul” al Căminului cultural din Fundu-Moldovei — Su-

(Continuare în pag. 15)

TANIA RADU ■

— Au trecut citeva ceasuri de cînd repețiți. Mircea Diaconu. Acum, fiindcă ați terminat și putem discuta, spuneți-ne și nouă despre ce e vorba. O premieră, o surpriză?

— O, nu. Sîntem invitați la Festivalul BITEF de la Belgrad cu piesa Cum vă place și repetăm de zor, ca să scurțăm spectacolul, să-l facem pentru export, cum ar veni.

— Dumneavoastră ce jucați?

— Eu sînt bufonul. Vedeți cum scrieți! Nu joc, ci sînt bufonul.

— Ce vrea să zică asta?

— Nu-mi dau bine seama, dar așa am simțit nevoia să spun. Am jucat prea mulți bufoni și mi-am cam pierdut hazul. Toți măscăricii sînt la fel, nu mă mai amuză.

— Cum e un bufon trist?

— Orice bufon care face din mascaradă o meserie e trist. El trebuie să pară normal, să facă giubșlucuri, să se hilizească. E groaznic de plictisitor. Ultimul bufon l-am jucat cu Ciulei în Furtuna. Deja nu mai voiam, dar era nevoie de mine. Ciulei și-a cerut scuze, promițîndu-mi că e ultima dată cînd îmi mai dă un astfel de rol. Într-adevăr, a fost ultima... Nu știu de ce, dar nu mai suport să joc la nesfîrșit rolul ăsta, mă plictisește îngrozitor, așa face altceva.

— De ce nu vă mai place?

— „...nebumilor nu li sc-ngăduie să spună cu glas tare ceea ce cred despre nebumiile înțelepților!”, cum zice chiar bufonul lui Shakespeare.

— Aveți vreun rol anume la care vă gîndiți și care credeți că vi s-ar potrivea?

— Nu cred în așa ceva. E o idee falsă. Eu aș juca mereu altceva. Mă pasionează diversitatea și tocmai de aceea mă gîndesc de fiecare dată la alt personaj. Într-un fel, joc tot timpul cu gîndul în altă parte. Asta nu înseamnă că nu mă concentrez, dar mă plictisesc repede de rolul pe care-l fac. Îmi place să trec prin cit mai multe ipostaze. Mulți au trăit toată viața lor un singur personaj. Unul e strîmb și joacă pe cocoșatul. Mersi. Nu e pasionant. Îmi placea la institut cînd într-o sesiune jucam cite 15-20 de personaje. Era extraordinar. Chiar dacă intru în scenă doar ca s-aduc o tavă, tot îmi face plăcere, fiindcă pot crea, în citeva momente, o lume aparte. Eu nu sînt obsedat de roluri mari, ci de varietatea lor.

— Se zice că scenariul filmului Mere roșii a fost scris special pentru dumneavoastră. Asta înseamnă că vi s-a ghi-

cit o anume predispoziție, o inclinație deosebită pentru rolul respectiv. Ce ziceți?

— Așa s-a spus, numai că nuvela a fost scrisă cînd eu aveam cinci ani, iar scenariul s-a făcut după nuvelă. Cînd totul se termină cu bine, ies la iveală cele mai frumoase gînduri. Oricum, mă bucur foarte

MIRCEA DIACONU:

„Actorii,
vorba bătrînului
Shakespeare,
sînt oglinda
vremurilor
noastre”

mult că se mai vorbește încă de Mere roșii.

— Să mai zăbovim nițel asupra rolurilor. Ziceați că vă place diversitatea, că vreți să jucați mereu altceva. Eu nu-mi inchipui însă că un actor, oricît ar fi el de disponibil, poate juca în orice clipă absolut orice rol. Trăiește și el niște stări care-i pot modifica predispoziția.

— Normal că trăiește. Nu trebuie să exagerăm ceea ce-am spus, luați-o și dumneavoastră la modul general. Sigur că sînt perioade cînd nu poți juca orice. Omul e un mecanism delicat, nu poți introduce fisa, ca să funcționeze.

— În cazul acesta ce se întîmplă?

— Repetă, repetă prost și, dacă nu iese, joacă prost. Și eu am trecut prin asemenea situații. Au fost cazuri cînd am rezolvat personajul chiar în ultima zi de repetiții. De multe ori am avut senzația că n-am reușit nimic din ce-ar fi trebuit. Am simțit acest lucru și cînd lucram cu Liviu Ciulei, deși el a avut altă părere. Vedeți deci că nu e chiar atât de simplu pe cît am lăsat eu impresia.

— Dacă nu greșesc, îl invocați pe Ciulei cu un sentiment de prețuire aparte. Cum a decurs colaborarea cu el?

— Ciulei e tatăl meu artistic. El m-a luat de mîna și m-a făcut actor. Nu știu unde m-a văzut, cred că la facultate, însă m-a angajat și m-a adus în trupa lui, unde eu eram un fel de copil al acelei trupe și unde am trăit cei mai frumoși ani din cariera mea. Ciulei a înțeles foarte bine, ce spun a înțeles, adică știa că un actor are nevoie de diversitate. Așa se explică faptul că l-a distribuit pe Rebențuc în rolul unui bufon, contrazicînd toate prejudecățile. Era o mare plăcere să lucrezi cu Ciulei și nu întîmplător în vremea directoratului său Teatrul „Bulandra” a cunoscut cea mai înfloritoare perioadă.

— De ce-ați trecut la „Nottara”? S-a stîns prima iubire?

— Mi-am propus pentru o vreme să vin la „Nottara”, fiindcă am avut o clipă sentimentul inutilității acolo. Lucrurile s-au schimbat în ultima vreme, nu știu dacă în bine sau în rău, a venit un nou val de actori, cei din trupa cu care am lucrat eu s-au imprăștiat. N-am vrut să incurc pe nimeni, voiam doar să fiu activ. Așa că am venit aici, unde am găsit un teatru normal. Colegii sînt buni, cabinetele sînt cam mici, în schimb sînt mai aproape de casă! E și asta un motiv, nu?

— E drept că ați văzut prima piesă de teatru după ce ați reușit la facultate?

— Da, însă nu văd nimic bizar în asta. Era firesc să se întîmple așa. Am făcut liceul

(Continuare în pag. 15)

RADU G. ȚEPOSU ■

Argument

Ritmul filmului și al literaturii

Când se judecă raporturile dintre literatură și film de puține ori e luată în considerație și problema ritmului, fapt care scapă aproape sistematic atenției generale. Nu e greu de observat că eșecurile ori insuccesele peliculelor pornind de la operele literare vin, printre altele, din felul cum este înțeles și rezolvat specificul ritmului filmic, probă esențială de infidelitate creatoare a cineastului față de textul literar. Există, cu certitudine, o mare diferență între ritmul pe care-l creează o operă epică și cel pe care-l creează, cu mijloacele sale caracteristice, filmul. Să încercăm a lămurii, desigur sumar, această diferență, luând pentru început cazul ritmului românesc. Au romanele un anumit ritm? Evident că au. Numai că, încercând să definim acest ritm, ne vom izbi de următorul lucru: învățați să judecăm însușirile unui fapt literar după specificul lui (cuvintul), vom observa că în acest caz seriile de reprezentări pe care le formează cuvintele în însușirea lor sintagmatică nu ne mai sînt de folos, „nu sînt în chestie”, cum ar zice Maiorescu. Stilul nu ne mai dă nici o indicație privitoare la ritm sau, mai bine-zis, la variațiile ritmului epic, pentru simplul motiv că discursul literar propriu-zis nu are intrinsec schimbări de ritm, rămînd egal mereu cu sine însuși, tocmai prin asta dobîndindu-și calitatea de stil. Un roman, da, el are schimbări de ritm, dar acestea nu vin din scriitură, deci din modul de organizare a cuvintelor, ci din cu totul altceva. Despre Răscoala lui Rebreanu se poate spune că e un roman mai dinamic în partea a doua; înseamnă asta oare că Rebreanu și-a „dinamizat” stilul părții a doua? Bineînțeles că nu. Se poate atunci deduce că ritmul românesc nu ține de scriitură, ci de evenimentele descrise, mai precis de calitatea și cantitatea faptelor, situațiilor, împrejurărilor înscrise într-un timp și spațiu românesc. Cînd spunem că lucrurile „se precipită” în cutare capitol, indicația merge la fapte, nu la stil. Sigur, într-un fel sau altul, scriitura reflectă ritmul evenimentelor (prin-o aglomerare a verbelor, frecvența anumitor cuvinte etc.), dar ea asimilează toate aceste variații exterioare fără să-și schimbe esențial fizionomia proprie.

În cazul filmului, ritmul nu mai este cu necesitate dictat de fapte. Să ne amintim secvențele de final din filmul Răscoala al lui Mircea Mureșan: aparatul, care la începutul peliculei panorama voluptuos și lent peste pămînturi, acum se mișcă de parc-ar lua și el parte la răscoală, tăietura de montaj e nervoasă, imaginile se succed cu repeziune din diferite unghiuri etc. În roman, dinamizarea se petrece prin aglomerarea faptelor ce-și găsesc rezolvarea (ca eliberare colectivă) în dezlănțuirea țărănilor. Un exemplu și mai concludent îl avem în excepționala Piesă neterminată pentru pianina mecanică a regizorului Nikita Mikhalkov, film inspirat de piesa lui Cehov Un Hamlet de provincie. Momentul furiei lui Platonov, trăirea cathartică a lucidității sînt sugerate prin imaginile „mișcate” luate de o cameră de film care se zbate pur și simplu, care aleargă odată cu eroul prin odăile pustii ale castelei provinciale, printr-un abrupt montaj în cadru, prin perspective insolite, oblice. Filmul capătă în această fază un ritm drăcesc, transformîndu-se într-un semn al energiilor reprimite, ținute în friu de convențiile vieții burgheze, un ritm cu atît mai semnificativ, cu cit, în final, contrastant, totul se liniștește, „viața își reîntre în drepturi”, oamenii își reiau locurile obișnuite, gesturile uitate o clipă. Cehov este poate unul din cei mai mari scenariști ai lumii tocmai prin întuirea profundă a ritmurilor existenței umane, pe care textele lui le sugerează conștient și pe care abia filmul le poate materializa cu plenitudine.

Putem conchide deci că, dacă ritmul românesc este unul evenimentțial, ritmul cinematografic este unul formal, în sensul că regizorul, prin folosirea adecvată a mijloacelor de care dispune, nu numai că poate controla o acțiune, înțiplările, dar le poate și construi în funcție de ritmul dorit de el. Dacă romancierul este oarecum „ritmat” de dinamica evenimentelor pe care le narează, regizorul este cel care imprimă trena unui film. Exact în măsura în care alege un anumit univers pe care-l investighează, exact în aceeași măsură romancierul este „ales” de spațiul narativ căruia i se consacră; la fel, creatorul de film poate rămîne prizonierul unor obsesii constante (vezi Antonioni, Fellini, Visconti), dar el nu poate fi „dus” de intimplări, de povești, căci el o construiește mereu cu armele pe față. Din schița Bubico a lui Caragiale nu se poate schimba o iotă fără a-i altera individualitatea, dar mai multe versiuni filmice de apropiată valoare pot fi făcute de un singur regizor.

În ceea ce privește modurile de realizare a ritmului cinematografic, am putea cita cîteva rînduri din cartea lui Leon Moussinac, Virsta ingrată a cinematografului: „Dacă într-un film imaginile trebuie să aibă în ele inele, în afara semnificației lor prin raportare la ansamblu, o frumusețe și-o valoare proprie, această frumusețe și această valoare pot fi specific micșorate sau mărite în funcție de rolul care este fixat acestor imagini în timp, adică în ordinea în care ele se succed. Ritmul există deci nu numai în imaginea însăși, ci și în succesiunea imaginilor. Expresia cinematografică datorează astfel ritmului exterior cea mai mare parte din forța sa”. Simplificînd și schematizînd, vom putea remarcă două moduri ritmice care în consubstanțialitatea lor alcătuiesc diagrama tensională a filmului: dinamica internă a cadrului și dinamica externă, de montaj, a seriilor de cadre. Cea dintîi se referă la felul alcătuirii unui cadru continuu, fără tăieturi, la ritmul liniilor și suprafețelor organizate în planul imaginii, al plasării grupurilor de personaje, cit și al mișcării acestora. Filmul lui Alain Resnais, Anul trecut la Marienbad, excelează din acest punct de vedere. La noi putem aminti cadrele puternic tensionate ale lui Victor Iliu în Moara cu noroc, dar mai ales în Comoara din Vadul Vechi, sau scena discuției dintre Persida și călugărița din Dincolo de pod, filmul lui Mircea Verou după Mara lui Slavici; așezate în fața unei oglinzi, cele două femei își vorbesc; sînt filmate din spate, așa că fața le-o vedem în oglindă; călugărița începe să vopsească în alb oglinda, cu gesturi lenese, ștergîndu-se treptat, cu fiecare diră de vopsea, din imagine. Este un cadru static de mare forță prin metafora plastică descoperită. Al doilea tip de ritmare este obținut prin montaj și se bazează pe dinamica imaginilor care se succed una după alta prin tăietură de montaj. Depinde de lungimea fiecărui cadru și de modul cum acesta se-nseriază în graficul ritmic pe care-l stabilește decupajul regizoral.

A ține seama de proprietățile tipice și deosebite ale ritmului cinematografic este o condiție necesară, dar nu și suficientă pentru ca filmul să poată concura de la egal la egal valorile perene ale literaturii.

IOAN GROȘAN ■

MUZICA

Un instrument pentru suflet

Laureată a edițiilor a II-a (1979) și a III-a (1981) ale Festivalului național „Cîntarea României”, în cadrul căreia a obținut de fiecare dată locul I, autoare a trei discuri, inclusă în programele emisiunilor noastre de radio și prezentată pe larg telespectatorilor într-o emisiune de largă audiență, Mirela Florescu, în clipa de față studentă a prestigiosului conservator „Carl Maria von Weber” din R.D.G., trăiește bucuria de-a adăuga recitalurilor sale la xilofon, instrument ce are reori a reușit să-și vadăască virtuțile solistice, un al patrulea disc. Cu-atît mai mult salutăm această nouă reușită a Mirelei Florescu, cu cit revista noastră a subliniat de fiecare dată noutatea și farmecul aparte al artei sale interpretative. Alcătuînd din 9 piese (Dans rus din baletul „Lacul lebedelor” de P.I. Ceaikovski, Dans maghiar de B. Moskov, Dans spaniol de A. Polonski, Introducere și Dansul vrăjtoarelor, de Petre Elinescu, Doine, de același compozitor, Cîntec țigan din „Melodii lăutărești”, de P. Sarasate, Dans țărănesc, de Constantin Dumitrescu, Uvertura la opera „Nunta lui Figaro” de W.A. Mozart, și Dansul săbiilor, din baletul „Gayaneh”, de A. Hacıaturian) acest al patrulea disc, realizat cu ajutorul ansamblului Omnia, condus de apreciatul muzicolog și dirijor Cornel Popescu, scoate în evidență „nu numai propria evoluție muzicală (a interpretului — n.n.), ci și istoria unui instrument-surpriză (a xilofonului n.n.)” cum apreciază criticul muzical dr. Grigore Constantinescu. Și tot Grigore Constantinescu constată: „Recitalul pe care îl cuprinde actualul disc realizat de Mirela Florescu demonstrează că măiestria interpretului poate deschide noi orizonturi unui instrument considerat, pînă nu de mult, doar o componentă a grupului de percuție. Iată, totuși, că muzica lui Mozart, Sarasate, Hacıaturian sau Ceaikovski nu părăsește în versiunea destinată xilofonului, așa cum o doină sau un dans țărănesc semnate de Petre Elinescu sau C. Dumitrescu își păstrează neștirbite farmecul”. Pentru a întregi portretul Mirelei Florescu, vom decupa, în continuare, din același text apărut pe mapa discului, aprecierea fostului ei profesor de la Liceul de muzică din Timișoara, Doru Murgu: „Plusul care o detașează pe Mirela Florescu de ceilalți constă poate în grefarea acestui incontestabil talent pe fondul unei structuri temperamentale care-i declanșează resortul ambiției duse pînă la pasune, al constințiozității pînă la o devoțiune rar întîlnită, pentru lumea imaginată fabulată chiar de ea însăși, atunci cînd se află în fața tastelor instrumentului său. O metaforică simbioză care îi modifică esențial înseși datele existenței sale”. Aceste aprecieri, plus mai vechile noastre păreri și cunoștințele despre talentul aproape unic al Mirelei Florescu, ne-au determinat să ascultăm cu luare aminte și încintare acest al patrulea disc și nu credem a greși dacă vom afirma că arta interpretativă a Mirelei Florescu a cîștigat în

echilibru și ritm interior, frazele sale muzicale colorîndu-se cu nebanuite nuanțe lirice, de factură nostalgică, ușor pastelate, sau încercîndu-se de emoții puternice, dramatice. Delimitînd cu mai multă acuratețe aceste două extreme ale patosului muzical, Mirela Florescu îi acordă xilofonului dreptul de-a fi un instrument apt să exprime toată gama trăirilor sufletești.

VICTOR NIȚA ■

POEZIE

Tragicul lucidității

Un întreg univers de suavitate și dezastre, de spaimă secrete dar și de exteriorizări acide, resemnare orgolioasă, înțelepciune și detașare alături (într-o proporție greu definibilă) de explozia temperamentală, pendulînd sentimental între disperare și grație, toate acestea la capătul suveranului exercițiu de finețe, apăreau în Aventura (1983), prima carte a Smarandei Cosmin. Debutul strălucit e confirmat acum prin Sărbătoarea lui Alexandru (Editura Cartea Românească, 1985), un volum de o remarcabilă unitate, a compoziției și a tonului. Autenticitatea existențială a invenției, în care intră deopotrivă figurația mitologică — o mitologie sui-generis, personală, „confectionată” din resturi de figuri și semne — și utopia victoriei livrescă, pare chiar mai radicală aici. Totul se supune unei dicțiuni irevocabile, în care rostirea sentimentului, apriga și totuși tandra lui înlănțuire în cuvînt, e iniția formă de vulnerabilitate. A spune înseamnă în acest caz a etala, a deschide o rană veche. Poezia Smarandei Cosmin este efectul unei traume adînci și încercarea — aproape permanentă — de a o împlini, ca pe condiția însăși a supraviețuirii: „...Am crezut rătălmăcînd sudalma-n poezie, / Tînjind la împlinirea unei rîni”. O veritabilă vocație tragică crește în verburile sale, urmărînd parcă de la pagină la pagină să dobindească nu solemnitate — ci luciditate. Luciditatea introspecției, luciditatea constatării, a observației și a previziunii. A fi lucid este a fi autentic, adică a recunoaște distanța față de sine, obținută în urma unei îndelungi inițieri: „Azi știu tot despre moarte și infinita ei / Inventivitate despre calmu-i pragmatic / Laborios dar și despre demența cutreierînd / Pajiștea hecatombel.” (Astăzi). Această esențială autocontemplație, atît de tăioasă față de tot ce ar putea falsifica reprezentabilitatea tragică a sentimentelor, devine nu atît elementul primordial, cit un mod de finalizare.

Motivul care se delimitează treptat în poemele Smarandei Cosmin este experiența thanatică. De fapt o psihologie și o estetică a morții. Viața rămîne în acest cadru o modalitate ostilă de aminare, roua vremelnică, transpirația lucrurilor vestind „respirarea ei blîndă”: „Și nimic altceva decît roua ce s-ar fi / Depus pe genunchi într-o / Dimineață primordială / Și nimic altceva decît moartea, / Respirarea ei blîndă.” (Respira-re). Neantul ajunge astfel etapa desăvîșirii, ceea ce se prefigurează — singura certitudine între „amintire și teamă”. Aceste două cuvinte au, în ordine tematică, o importanță majoră în volum. Amintirea unei copilării dramatice se toarnă întreagă în

claustrarea într-o solitudine pe cit de populată cu figuri poetice, pe atît de impenetrabilă. Singurătatea este, paradoxal (paradoxul are în această poezie o serioasă acoperire existențială) un mod de a umple orice trăire, de a configura armonia presupusă în cădere, grația alunecării ireversibile. Tragicul constatării, ca în aceste superbe versuri: „O, dragii mei e-un timp așa amar / Și tocmai azi mă podidise / Cîntul / Și azi atîta vlagă am / S-aștept”. (Timp). Extazul e un simplu obiect nefolositor (Doamna cu li-cornul, Capricii), îngerii vestesc frumusețea alunecoasă a sterilității (Glissando). Titlul cărții, ce ar putea fi și o parafrază a unui minunat oratoriu de Händel (Sărbătorirea lui Alexandru), prezența lirică invocată în primul ciclu, Angelus, accentuează în context utopia posibilei lăndreți cu care neantul inconjoară ființa: Numele Alexandru: „cel care apără oamenii”. Nu cred să exagerez deloc afirmînd că, prin profunzimea experienței existențiale, a meditației și prin voca lirică atît de originală, Aventura și Sărbătoarea lui Alexandru impun o poezie de primă mărime.

N. GRIGORE-MARAȘANU ■

PROZA

Harțuiala

După ce-a dat un volum de bruioare despre resursele epice ale cotidianului, în Povestiri terminate înainte de a începe (1981), Sorin Preda și-a intensificat spiritul analitic și observația comportistă într-un roman de natură confesivă, clasic în aparență, însă abil condus către structurile prozei moderne. Parțial color (Cartea Românească, 1985) relatează de ruda unui tînăr căsătorit, incapabil să se armonizeze cu consoarta-i, de o năucitoare frivolitate agresivă, și, prin urmare, aflat în imposibilitatea de a se integra în ritmurile sociale ale vieții. Personajul romanului, care e și naratorul cărții, trăiește o stare de buimăceală, amestec de candoare și nevroză, care e chiar felul său de a fi în această relație confuză. El, Traian Daia, regizor la o școală populară de artă, are psihologia unui prins, repetînd adică în societate ceea ce mostenește din propria familie: reacția de inaderență și solicitudinea suspectă, însingurarea și nevoia de comunicare, pasionalitatea erotică și aversiunea, manifestări extreme care-l împiedică să se regăsească și să se comporte în consecință. Trăind cu soția sa Mara într-o neînțelegere, așa zicînd, desăvîșită, personajul transformă echivocul relației într-o anormalitate normală, prilej de autoanaliză și prospecție psihologică, fiindcă protagonistul, vom înțelege mai tîrziu, e și scriitor și, prin urmare, acceptă situația ca unica formă de autenticitate pentru cartea pe care urmează s-o scrie și care va deveni, în final, o sublimare a propriei experiențe. Traian Daia e, într-un fel, un scriitor fără voce, căci scrisul devine o defulare, cum ar zice Freud, o compensație a încrîncenării sale conjugale.

În multe privințe, romanul e o povestire autoreferențială, chiar dacă miza e a faptului de viață, a epicului pur. Neputînd rezolva în chip rațional hărțuiala la care-l supune căsnicia,

CAP LIMPED

● Precizare. Pentru dreapta punere în temă a celor care au citit nota informativă din numărul trecut al revistei „Flacăra” (Ultima oră), în legătură cu o apropiată apariție editorială la Cartea Românească, arătăm: Este vorba de transpunerea în limba română (de Mira și Constantin Lupeanu) a celebrului roman chinez intitulat LOTUS DE AUR, VAZA ȘI PRUNISOR DE PRIMĂVARĂ al unui mare scriitor rămas anonim, care îl semnează totuși cu pseudonimul Lanling Xiaoxiao Sheng, Cărturarul micalit de pe Măgura cu Magnolii. Romanul

(dincolo de timpul nasterii sale — secolul al XVI-lea) este o capodoperă a genului, remarcabil prin nervul polemic și cultura literară a autorului, risipite cu ușurință și har de-a lungul a peste o mie de pagini, consemnînd sub steaua destinului viața de famile și societate a mandarinului Ximen Qing — simbol al corupției și degradării social-politice. Se poate spune că, privită din diferite unghiuri, China secolului XVI constituie tema centrală a acestui roman. Într-adevăr, prin intermediul eroului principal și a mediilor cu care acesta vine în

contact, în carte este prezentă o întreagă lume, de la slugile cele mai umile pînă la atotputernicii mandarini și eunuchi din preajma Fiului Cerului. Proză realistă de o bogată paletă stilistică, antrenînd și cunoștințele autorului în domeniul poeziei chineze culte și populare, Lotus de aur, vază și prunișor de primăvară de Carturarul micalit de pe Măgura cu magnolii justifică prin sine însuși calificativul de „roman de aur” dat de criticii literari chinezi. (Traducătorii).

DE-ALE TOAMNEI... O perioadă din

viața noastră, a tuturor, marcată de începerea noului an școlar — pe mulți studenți l-am auzit comentînd: „mă duc la școală” — ogîndiță cu dragoste și emoție la radio și TV. Simbolic clopoțel a clinchetit chiar și în „Unda veselă” de duminică la prînz. În emisiunile pentru copii s-a făcut recapitulare la vacanța mare. Și nu numai în emisiunile pentru copii. Cînd Dida Drăgan, cîntînd, frîmțind nisipul de pe plajă, parcă i-am simțit, încă r-pic de adio, fierbințea din zilele de concediu. Documentarul Ancăi Ari-

personajul întrezărește o soluție în eliberarea prin creație, prin scris. Nu avem aici cazul autorului care-și premeditează experiența, ci al celui care caută o evaziune, aproape inconștientă. Resortul la psihanalitic și, nu întâmplător, naratorul citează din abundență pe Freud, jumătate cu teză, jumătate cu ironie, cu scopul, desigur, de a ilumina impulsul obscur care-l împinge dinspre realitate spre ficțiune. Una din aceste transgresiuni, foarte frecvente, o constituie halucinația, la care eroul ajunge fie dintr-un complex al culpabilității, fie dintr-o dorință subliminală. Inter textualitatea aceasta, de obisire psihanalitică, prin care autorul sugerează o soluție spirituală, se opune altceia, de extracție empirică, ce ar figura o armonie vitală. Autorul citează, la începutul romanului, dintr-un manual de psihologie pedestră al unui obscur Victor Pauchet, intitulat *Calea fericirii*, din care trebuie să înțelegem că soluțiile propuse acolo sînt, prin ridicolul lor, ineficiente și, deci, comice tocmai prin nota de utopie didactică și psihologică. Eșecul soluției psihologice și astfel contracarat prin eficiența celei psihanalitice, care e o izbindă pe jumătate. Treptat, Traian Daia își scrie romanul care începe să se confunde cu propria-i confesiune, pentru a constata, în final, că relatarea experienței și chiar romanul *Parțial color*. Cartea din carte debutează, surprinzător, cu chiar fraza de început a romanului lui Sorin Preda, întorcîndu-se ca sarpele uroboros împotriva ei înșiși: „Mi-a telefonat. Avea vocea albă, vag neliniștită... Uite, fiul tău plînge de două ceasuri. M-am săturat. E o moară de plîns. Nu mai pricep nimic... Dă-mi-l, zic. Ce-i puțule?...” Din romanul unei experiențe, *Parțial color* devine astfel romanul unui roman, ca o consecință a eșecului matrimonial și, deci, ca o formă de terapeutică.

Fiind conceput, în prima lui parte, ca o relatare autobiografică a personajului, romanul nu se dă în lături de la a cere viața de fiecare zi în cele mai mici amănunte, cu veleitățile ei de provincie care recită la cheuri *Regina ostrogoților*, cu desfrinate inițiate în arta culinară, cu bătrîni erotomani și părinți vanitosi, cu oficialități arogante și găunoase. Simțul amănuntului este desăvîrșit la Sorin Preda și romanul abundă în superbe pagini de observație minuțioasă, în care compasiunea ironică fuzionează cu nostalgia malicioasă: „...o atenție acolo, o piedică în calea uitării, un cătel și o fetiță cu saboți dînd de mîncare la porumbel, o vază de semicristal urîtă și tuguiață, iar în colț piciorul înalt al unei veioze din fier forjat, peste toate dominînd impresia de haos, de schimbare neinspirată: frigiderul în locul patului, patul în locul televizorului, camera aducînd din ce în ce mai bine e-un sac bine strîns la gură — nu mai intra nimic acolo, dar nici nu mai iese, în interiorul lui fiind posibil orice, inclusiv cîteva întîmplări din «Alice în țara minunilor», cele cu iepurașul și cu ceasul scufundat în lapte, spre exemplu». Farmecul confesiunii vine și din amestecul vocilor narative, din cursivitatea și fluenta povestirii: „Am prins-o brutal de mină și am întrebato cum o cheamă, n-are nici o importanță, mi-a răspuns, poți să-mi zici cum vrei, eu insistînd, trebuie totuși să ai un nume. Se mine spre exemplu mă cheamă Traian, și ea m-a întrerupt, nu mă interesează domle, din partea mea poate să te cheame oricum, și eu m-am blocat, i-aș

fi cîrpiț cu mare plăcere două perechi de palme, făcînd-o să renunțe la mofurile ei de femeie misterioasă...”. Nu e mai puțin adevărat că, atunci cînd recurge la caracterizarea brutală, Sorin Preda pierde pe drum subtilitatea observației, iar confesiunea devine tezistă, aproape ranchiunoasă: „Neluț-blonduțu s-a încălzit și transpiră ca o plantă tropicală. Își dă jos haina. Cămașa îi stă lipită de trupul burtos. Din citeva mișcări scapă și de ea. Are o picie groasă de animal de pădure, iar fără cămașă pare și mai gras”. Finetea amănuntului e înăbușită aici de un cinism mult prea fățis care nu e în tonul cărții și care distonează cu eleganța ironică a romanului. Eliminînd însă aceste excese. *Parțial color* e un roman scris cu finețe și vibrație discretă, fiindcă pe fondul unei experiențe de viață reflecția și parodia livrescului, analiza și gustul pentru tipologie se așază într-un strat dens și consistent.

RADU G. ȚEPOSU

Senzații cromatice

Acum cinci ani, cînd sălile Galeriilor de artă ale municipiului București găzduiau o incitantă expoziție aparținînd medicului Nicolae N. Horneț, pictor amator (în cazul de față avem în vedere originea însăși a cuvîntului amator și nu doar sensul său curent), iubitorul de artă avea să constate că pinzele expuse înfățișau, cu vigoare și profesionalism, un univers a parte, o frenetică și debordantă interpretare a realului. Puțini știau atunci să medicul Nicolae N. Horneț se-nfățișa publicului cu cea de-a treia sa expoziție personală și, deci, avea în spate nu doar o activitate expozițională, ci mai ales o experiență plastică și o nedezmințită dragoste pentru pictură, actual său artistic continuîndu-se, dintr-un prea plin al inimii, în clipele vremelnice răgăz de după munca sa de zi cu zi. Și iată-l, tot la Galeriile municipiului, pe împătimitul de pictură Nicolae N. Horneț, la cea de-a patra sa personală, confirmînd, prin însăși evoluția artei sale, viabilitatea unui discurs plastic intrutotul îndreptățit a fi considerat ca atare. Situndu-se în afara unui complex pe care poate că nu l-a avut niciodată, cel al picturii naive și strict amatoriste, pictura sa este rodul unei acute și rafinate sensibilități și-al unei culturi plastice de excepție, amîndouă supuse unui travaliu artistic susținut. Reconstituind cu fidelitate un crîmpei de lume și impregnate de un prunț aer liric, peisajele sale fac dovada unui echilibru îndelung căutat, a unor armonii cromatice de-alasă finuță, precum în *Piriul*, *Fără țărîmuri* sau în *Umbra vechiului burg*. Tonul însă îl dau alte lucrări (Jocuri de artificii, Siluete, Un albastru infinit, Sub luciul apei, Podul cu amintiri etc.) compoziții care cîștigă în expresivitate și-n care libertatea trăirii este mult mai evidentă. Exuberante, încărcate de culoare și sugestii plastice, cu un ritm interior alert, aceste decupaje sînt expresia concretă a senzațiilor cromatice și dinamice resimțite de-o retină activă, febril asociativă. Pentru Nicolae N. Horneț lumea nu mai este

doar ceea ce se vede, ci mai ales ceea ce se simte, ceea ce transmite ea, pictorului revîndu-i menirea de-a pune în pagină acest dialog eminentemente spontan și emoțional. O mînire ce nu se poate împlini decît dacă artistul manifestă o disponibilitate specială, acea putere de-a recepta și-a selecta, din zeci și zeci de stimuli, doar pe cei ce pot alcătui un limbaj plastic. Cu o inteligență artistică ce ține mai degrabă de un anume dicteu al simțirii, Nicolae N. Horneț se-arată a fi un demn urmaș al lui Țuculescu.

VICTOR NIȚA

Arta fotografiei

De posibilitățile fotografiei ce artă ne vorbește cel de-al doilea *Salon internațional de artă fotografică* deschis la Sibiu. Pentru a introduce cititorul în căutările de astăzi ale artei fotografice, vom spune că salonul de la Sibiu cuprinde mai tot ce încearcă și pictura deceniilor din urmă, cu mijloacele artei decorative și ale colajului, ale grafice și hiperrealismului, abstracționismului și anamorfozei, pop-art-ului și gagului, imaginii cinetice. În mare, însă, tendințele dominante subliniază, pe de o parte, efortul către picturalitate, cu rezultate, în multe cazuri, excepționale, dar care trădează un complex de inferioritate și care face din imitația picturii ceea ce erau, pentru realismul secolului al XIX-lea, în pictură, imitația și complexul naturii. Același lucru se poate spune și despre grafismele prezente în expoziție și din care se disting cîteva memorabile portrete de bătrîni. Tehnica de raster și de solarizare pot suplini efortul graficianului și marea ei domeniu e grafica publicitară. Toate celelalte modalități, care folosesc particularitățile tehnice ale fotografiei (anamorfozele, colajele), nu autonomizează obiectul. În mod paradoxal, tehnica își trădează autonomia și decupajele în real obținute prin deformarea lui subliniază mai degrabă distanța de artă și dependența de estetica artei decorative, picturii și grafice. Unele lucrări sînt cu totul remarcabile și-aș aminti aici *Salvage* de Veiko Wallström (un ciine căfărat pe un gard, sprijinit de ostrețe cu două palme de om — un gag fotografic) sau *Big Boss*, lucrare distinsă cu marea premiu la alt salon internațional (un pic, trecînd în revistă, cu o trompetă în mînă, o gardă de onoare — unde ironia ține de domeniul poeziei verbale).

Preferințele noastre s-au îndreptat către o artă fotografică de viziune cinematografică, prin care ochiul pătrunde într-o lume, pe care o evocă fără participarea literaturii ori a artelor plastice. Sensul este chiar lumea aceasta, surprinsă nu numai în vizualitatea plană, ci în interioritatea dedusă (în cazul portretelor, din care aș reține *Aina II* de Per Odd Svenberg, un portret de excepțională expresivitate a liniei și de o foarte mare pătrundere psihologică) ori în spațialitatea densă, cu o expresivitate care relevă sensul ascuns al cadrului surprins. Modelul își imprimă în cazurile acestea personalitatea, captarea farmecului unei ființe în spațiu dictînd estetica acestei modalități (*Brain washing*, de același Veika Wallström și seria *Evei Rosh* — *Ana*, o adolescență de o mare candoare, surprinsă într-un spațiu interior îmbibat de reverii).

VAL CONDURACHE

Cronica literară

Intimitatea textului

Poet remarcabil de meditație existențială, al nelimitatului lui Anaximandru, Dinu Flămînd este și un interesant critic, modern fără ostentație, cum s-a putut vedea din a sa originală *Introducere în opera lui Bacovia* (1979). Nu scrie mult. A publicat numai trei volume de poezii în doisprezece ani, antrenîndu-se împreună cu alții în traducerea lui Martin Booth și a unor poeți latino-americani contemporani. *Intimitatea textului* (Eminescu, 1985) este o culegere de mici escuri grupate în două secțiuni. Prezența substantivului (Anton Pann, Argezi, Marin Sorescu) și *Moduri de expresivitate* (Macedonski, Bacovia, Philipide, Baconsky, Bogza, Nichita Stănescu, Petre Stoica, Mircea Ivănescu, Daniel Turcea, Virgil Mazilescu). Mai mult decît preferințele și recititudinea judecăților de valoare, merită reliefate limbajul interpretării, căile personale de acces în opera unor poeți comentați și chiar supercomentați mai vechi și mai noi.

Anton Pann pe care G. Călinescu se amuzase să-l confrunte cu *Galateo* de Giovanni de la Casa și *Grobianus* de Fr. Dedekind îl apare lui Dinu Flămînd ca un poet prin excelență al materiei cu o mare poftă de „trăncăneală” sau de o „genială pisălogeală” în cărțile lui de învățătură „etică”, de „hipocrafism rudimentar” sau de paremiologie unde anticipează „în felul său obsesia textualizării altă de speculată în acești ani din urmă”. Eroul tipic al acestei opere constînd din aglomerări substantivale este Nastratin. Poezia lui Tudor Argezi e, susține Dinu Flămînd, comparabilă cu aceea a lui Anton Pann, „de o substantivitate compactă”. „Belsug” trage prima brazdă în glia arcadiană. „Arcadia” lui Argezi are trei cicluri, unul dezvoltat din motivul casă-livadă, altul al paradisului terestru și al treilea al paradisului infantil, toate ieșite din contemplarea tăcută, isihastică, a lumii, dintr-un instinct de creație ce face concurență divinității. Criticul notează cîteva substantive specifice, convocate la întocmirea noii lumi: borangic, buduroi, cînepă, cobiliță, dimie, feștiță, fuioar, linte, povidlă, știubei, tăciune, țăriță, țiră, urzeală. Și în *La Lilieci* de Marin Sorescu ni se oferă o listă în credința că și la acest poet „substantivul este personajul principal nu atît copilăria, oamenii sau locurile natale”. Iată-o: bejarcă, bișag, colțani, corlată, gîrgăunarită, pătuiaș, pingăni, potricală, rostogol, sarahalie, ududoi. Cu excepția lui colțan (ciulin), corlată (îngrădire, policoară), pătuiaș (pătul), potricală (uncaltă de găurit), rostogol (dare peste cap), substantivele lui Sorescu sînt de formație proprie, nu tin de vorbirea populară, vernaculară.

Despre notele baroce macedonskiene („tensiunile interioare, conflictul structural dintre iluzie și realitate, ascensiune și cădere, spiritualizare și prăbușire în materie, *Welttaucht* și *Weltflucht*, senzualitatea, jocurile și artificiozitățile formale, metaforismul din *Thalassa*”) ne-a vorbit Adrian Marino. Confruntîndu-l cu manierismul lui Hocke și barocul în definiția lui Eugenio d'Ors, Dinu Flămînd crede că nu atît „meraviglia” cavalerului Marino trebuie căutată la Macedonski, ci permanenta lui „veghe în preajma formelor” pe care le-a experimentat, de la „debordanta confesiune naturist romantică, la virtuozitatea închisă în cleștele canonic ale sonetului și rondelului, ele însele embleme formale ale barocului”. De altfel căutarea perfecțiunii la nivelul formei, cultivarea excesivă a tehnicii artistice țin de

Sculpturi de JUSTIN NASTASE

definiția barocului. La Bacovia, scrie Dinu Flămînd, „Interiorul contaminează realul”. Nu s-a spus însă că pentru romanticii natura este o stare de suflet? Atunci care e deosebirea între Bacovia și romantici? G. Călinescu găsea că realul lui Bacovia este „haoticul formelor, continuul amestec de linii care nu pot să se mențină”, că poetul „are ochii unui pictor macchietist”, precum Fattori, Lega, Signorini (*Poezia realelor*).

Că relația vis-natură este frecventă la Al. Philipide s-a mai spus, nu mi se pare însă că în *Miraj* (*Visuri în viațelul vremii*) ar fi un record ovidian la tema *fugit irreparabile tempus*, mai înții pentru că această temă vine din *Georgica* lui Virgil (III, 284: „Sed interea fugit irreparabile tempus...”), al doilea pentru că poetul nu se referă atît la trecerea timpului („Căci Itronos mie insumi imi sint...”) ci la dorința de a fixa în cuvinte, statornic, miracolul unor „ciudate după-amiezi”, poezia, ca orice creație, fiind prefacerea efemerului în sempitern.

„Prin titlul ei, *Corabia lui Sebastian* de A. E. Baconsky (spărută postum) trimite, evident, la gravura lui Sebastian Brant, dacă nu și la celebrul tablou al lui Bosch (*Corabia nebunilor, n.n.*), ambele fiind parabole vizuale ale pierdutei și rătăcirii omului”. În mai multe rînduri se fac apropieri de poezia nihilistă sau radicalistă a lui Gottfried Benn de la *Morgue* (1912) și *Fleisch* (1917) pînă la *Trunkene Flut* (1949) și *Après-lude* (1955), cu care poezia lui Baconsky din *Fluxul memoriei și Cadavre în vid* are neîndoioase legături ce s-ar cere amănunțite. N-am înțeles însă de ce și Geo Bogza trebuie raportat la Gottfried Benn care, ca medic, a făcut „investigații în lumea descompunerii biologice”, dar și-a decantat formele expresiei lirice inițiale (substantivale, argotice) ajungînd la sfîrșit (vezi *Destillationen*, 1953) la expresia pură a spiritului, ceea ce nu e cazul la poetul român.

Excelent articolul „Contemplare” și „eriză” la Nichita Stănescu, conținînd propoziții menite a face carieră. Astfel necuvintele sînt cuvinte cu rădăcini de arbori smulși și replantați de-a-ndoaselea; poetul are o preocupare obsesivă de a face „schimb de substanțe cu obiectele și ființele inconjurătoare”, cultivînd „ipostazele identitate/alteritate”; încă de la început venea cu „o metodă de insolitare a perspectivei” etc.

Petre Stoica trece de la „inventarele retro” la una din cele mai elaborate expresii ale simplității. Mircea Ivănescu practică un „monism uriaș ancorat în nostalgia Poemului originar”. Daniela Turcea avea fascinația poeziei sistemice, iar Virgil Mazilescu vorbește într-un aparent discurs asin-tactice despre insecuritatea ființei (titlul volumului *Fragmente din regiunea de odinioară* trimite la un tablou de Paul Klee). Ultimele două prezentări sînt făcute cu unele mici exagerări, avînd în vedere că se referă la doi poeți tineri defuncți. N-aș crede că Daniel Turcea și-ar fi ales ca model pe San Juan de la Cruz, iar la Virgil Mazilescu este uitat primul său model declarat: Saint-John Perse, „Alexis leger saint leger leger...”

Din Flămînd e un critic pertinent, avizat.

AL. PIRU

CAP LIMPEDE

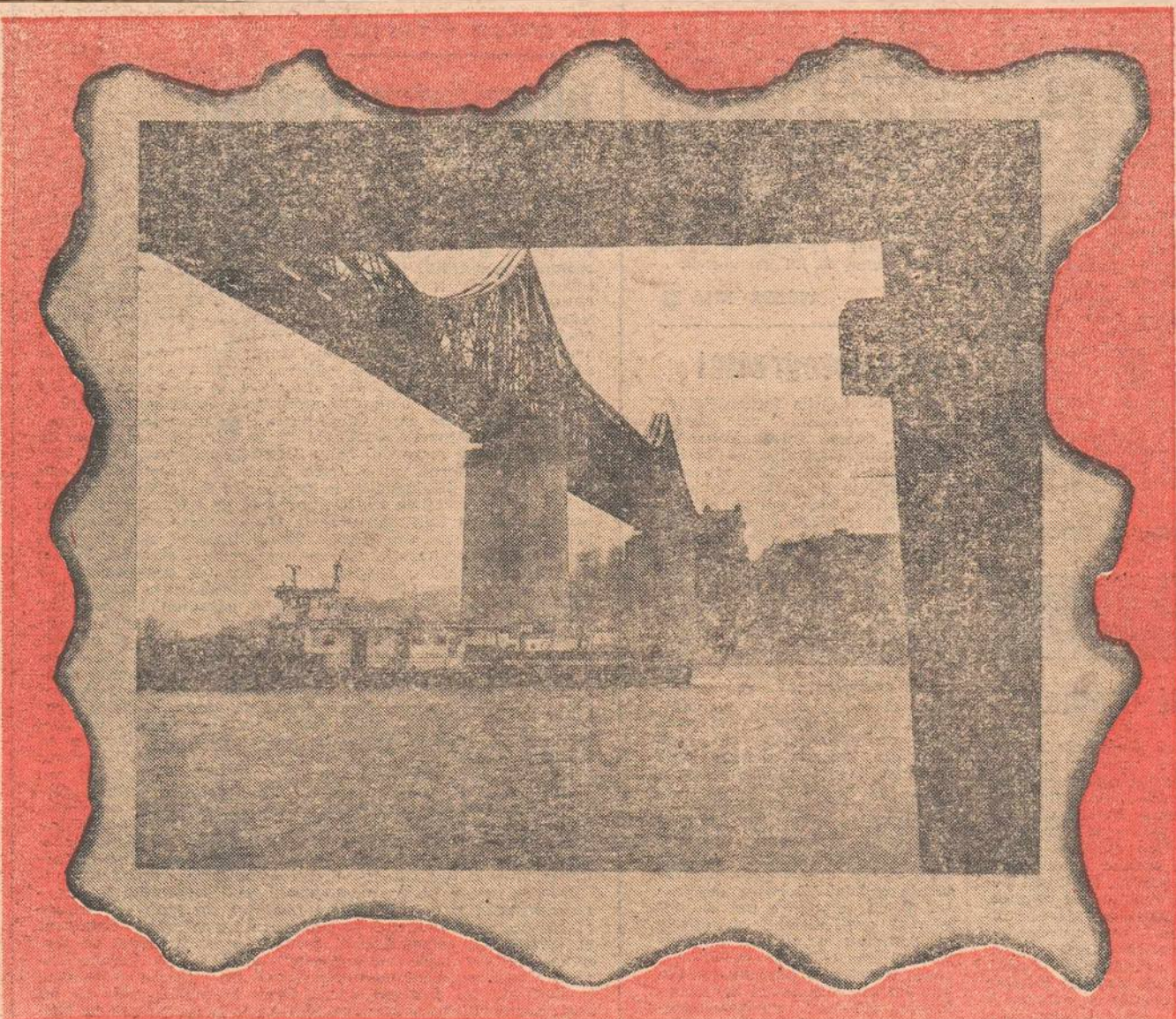
on, producție a Studioului de film TV, ne-a trimis poate ultimele — din acest an, desigur — ilustrate vîi de pe „Tărîmul soarelui”. Și pentru că vorbim de reportaj TV, iată două care ni s-au părut mai interesante: „Stănțe botoșenene”, autori Cornelia Rădulescu și Dumitru Cavocanu, și cel de simbătă, realizat de mr. Teodor Opreșan și Adrian Andronic dedicat Zilei pompierilor. Operatorul care a filmat pe plaiurile natale ale lui Eminescu, E-nescu, Luchian nu și-a așezat imaginile în fața obiectivului, ci le-a lăsat să trăiască

și să arate normal. Nu a insistat din comoditate, mai mult decît era nevoie pe chipurile celor intervievați, ci a căutat și a izbutit cu profesionalism să ilustreze vorbele spuse. Oamenii județului au fost surprinși la lucru, pe stradă, în parc, adică în viață. S-a văzut și o statuie sau două, s-au spus și versuri, dovedind că și arta aparține oamenilor de azi. Iată de ce insist. Documentarul despre militarii pompieri a venit în scurt timp după ce am reascultat dramtizarea 541° F a Catinăi Muscan după Ray Bradbury, unde pompierii unci

spațiu imaginar și timp nedorit descoperău și incendiau locuințele care adăposteau cărți, ca pe niște locuri ciurnate. Iată că putem fi liniștiți în această privință: pompierii noștri sînt gata să salveze tot ce ne aparține. Exercițiile lor, unele adevărate acrobații, sînt luptă contra cronometru: o secundă, doar o secundă cîștigată pentru salvarea unui copil care multumește cu un sărut sărat și o bucăciță de covrig... Mult discutatul — deci a fost luat în seamă! — film al lui Jerzy Hoffman *Vra-ciul* a încheiat săptă-

mina noastră la televiziune. Oricum, s-a terminat cu bine și deci ne-am încumetat mai senin la o nouă săptămînă de muncă și de viață. Poate ar fi de dorit să nu se mai programeze duminica filme la care, dacă nu lăcrimăm, totuși ni se urcă un nod în gît. S-o mai găsi: vreo comedie, ceva... În ton cu filmul, ne-au fermecat muzical Ruxandra Vlad, Cleopatra Melidoneanu, Marina Mirea, balerini Operei Române conduși de Ion Tugearu.

REGHINA VARVICI

De la podul la o nouă și ctitorie a Epoc

„...se controlează materia primă,
se controlează sever fiecare ope-
rațiune din fluxul tehnologic, se
controlează fiecare tronson
montat în condițiile șanti-
erului de la pod, se
face un control final
de o impunătoare
și exigentă comi-
sie de recepție și
numai după toate
astea elementele res-
pective iau drumul spre
Dunăre...”

La Moreni, podul de l

Cine vrea să vadă viitorul pod de la Cernavodă poate să meargă, deocamdată, până la Moreni. Pe umerii acestui oraș a căzut sarcina deloc ușoară de a realiza replica modernă, necesară și îndelung așteptată a celebrului pod conceput de Anghel Saligny. Noua construcție va fi grandioasă, mărimea și dimensiunile spațiale având, în acest caz, și o anumită măreție estetică și arhitectonică, cu valoare de simbol pentru forța creativă a industriei românești, pentru stăruința cu care se lucrează la modernizarea continuă și la înfrumusețarea civilizației a peisajului patriei noastre.

Din întregul pod care va lega Feteștii de Cernavodă, prin două căi ferate, încadrate, de o parte și de alta, de cite o șosea cu cite două benzi de circulație, la Moreni se execută segmentul ultim, care va „survola” Dunărea între insulă și Cernavodă. Într-un rezumat de fișă tehnică a acestui fragment de pod, ar fi vorba de o lungime de 470 m de-a lungul căreia podul se va desfășura pe o lățime de 36 m cu o înălțime de 22 m. Intreaga greutate „netă” a podului, de 12 402 tone (la care putem asocia imagină greutatea convoaielor de trenuri și mașini aflate simultan pe pod), va fi susținută de doi stâlpi plantați în Dunăre la distanțe egale de maluri (140 m), între ei aflându-se un spațiu de 190 metri, suficient pentru a face posibilă trecerea celor mai pretentioase nave fluviale.

Acest colos de metal se execută la **Intreprinderea mecanică de utilaj tehnologic Moreni**, unitate ce mai are un singur precedent în domeniu, unul reprezentativ, e adevărat, și anume podul de la Agigea, cel cu care ne-au familiarizat deja imaginile ecluzei cu care se sfințește în mare Canalul Dunăre-Marea Neagră. Numai că podul de la Agigea, pentru metalurgistii morenari a intrat repede în amintire — are „doar” 240 metri lungime, cu două deschideri „mici”, de 80 m și 160 m, și a presupus prelucrarea a numai 1500 tone de metal; pentru podul de la Cernavodă, cum s-a putut vedea, datele sunt cu totul altele.

Fiind realizat la Moreni și folosit la Dunăre, se înțelege că

acest pod are o structură modulară, în 19 tronsoane a căror asamblare dă configurația finală a podului, fiecare tronson fiind alcătuit, la rindul său, din elemente demontabile și, deci, transportabile pe o asemenea distanță. Primul lucru care rezultă de aici este că podul de la Cernavodă se înalță și se assemblează mai întâi la Moreni, pe cele două rampe din curtea întreprinderii, pentru a se verifica în ce măsură miile de repere se potrivesc, tronson după tronson, în locurile respective, apoi totul se demontează și se pregătește în vederea transportului pe calea ferată sau pe șosele până la locul în care se vor remonta într-o alcătuire definitivă — dacă un termen de garanție de 100 de ani poate să însemne definitiv pentru simțurile noastre de percepție.

Pentru cei neimplicați într-o treabă de asemenea anvergură, și cu atât mai mult pentru viitorii utilizatori și beneficiari ai acestei impunătoare construcții, lucrurile rămân la nivelul spectaculosului și cam atât; însă pentru cei care fac acest pod, pentru o întreprindere industrială, oricare ar fi ea, acest obiectiv tulburător și serios, ca să folosim o expresie prea blândă, totuși, față de răspunderile, stress-ul, maldărele de dosare, sutele de telefoane, de adrese, de ședințe, de controale ș.a.m.d. pe care le antrenează realizarea acestui grandios edificiu.

Într-o ordine oarecum cronologică, treaba a început cu organizarea secției care se ocupă de realizarea podului în condițiile menținerii unui ritm normal de producție la ceea ce fabrica are de făcut în mod obișnuit (utilaj tehnologic — produse unicat — pentru aproape toate ramurile economiei naționale). Apoi s-a trecut la conceperea, proiectarea și realizarea SDV-isticii necesare operațiilor ce urmau să fie efectuate la pod. Numai realizarea acestor scule și dispozitive ajutoare (în valoare de aproape 15 milioane lei) a presupus un consum de 500 tone de metal și un altul, necuantificabil, de inteligență tehnică, pentru proiectarea și obținerea acelor unelte capabile să prelucereze metalul după desenele din pro-

iect. De fapt, realizarea acestui pod reprezintă, forțând puțin comparația, o operație de croitorie de proporții colosale, în care foile de tablă (așa li se spune unor plăci imense cu grosimi între 1 și 5 centimetri, care cîntăresc, cea mai ușoară 900 kg și cea mai grea 46 000 kg) sint croite în tipare anume care apoi sint imbinat prin șuruburi sau sudură automată, pentru a lua formele cerute de grinzile, consolele, platelajul și celelalte elemente componente ale unui tronson. Or, este ușor de imaginat ce presupune să poți lucra cu aceste imense bucăți de metal, tălate la precizii de milimetri, cu ușurința cu care dintr-o bucată de stofă se face un costum de halne. În plus, aici pretențiile față de „material” sint enorme, date fiind solicitările imense, prevăzute și neprevăzute, la care va fi supus întregul ansamblu. De aici, importanța care se dă controlului: se controlează materia primă, se controlează sever fiecare operațiune din fluxul tehnologic, se controlează fiecare tronson montat în condițiile șantierului de la pod, se face un control final de o impunătoare și exigentă comisie de recepție și numai după toate astea elementele respective iau drumul spre Dunăre.

Bineînțeles că odată cu aceste controale apar și problemele. De pildă, s-au executat anumite elemente de probă, în greutate totală de peste 400 de tone și, în urma controalelor de specialitate, s-a constatat că duritatea cordonului de sudură depășea pe cea prevăzută în proiect. Găsirea cauzei a necesitat ea însăși eforturi îndelungate, până la urmă, printr-o mare inspirație, găsindu-se că manganul conținut în tablă era peste limitele acceptabile. Dincolo de faptul că 200 de oameni munciseră degeaba timp de o lună efectuând zeci de operații de prelucrare, s-a tras un serios semnal de alarmă asupra caracteristicilor materiei prime primite de la Galați, astfel încât s-a trecut la verificarea tablei, foarte cu foaie. Pentru un segment de pod deja livrat erau necesare 242 de foi în greutate de 1193 tone; s-au controlat 385 de foi în greutate totală de 1895 tone din care s-au admis 247 de foi în greutate de 1241

tone. Se înțelege că aceste controale tehnologice presupun operații complicate, de înaltă tehnicitate, care desigur, antrenează mari pierderi de timp — fapt ce se repercutează vizibil în ritmicitatea execuției și finalizarea întregului obiectiv. În plus, astăzi iarnă nu s-a prea lucrat la pod, intrucit pentru sudura automată sint necesare minimum 5° Celsius, astfel încât s-a pierdut livrarea la termen a 2500 tone din pod, repartizate în patru recepții. De asemenea, întreaga construcție presupune prelucrarea a peste 190 000 metri pătrați de suprafețe — prelucrare care include aplatizarea folilor de tablă, apoi sablarea, grunduirea, vopsirea, unele din aceste operații fiind efectuate de mai multe ori, pentru a fi garantate o existență și o rezistență ale acestui pod pentru cel puțin 100 de ani. Ei, bine, substanțele necesare acestor operațiuni chimice nu totdeauna sosesc la timp și de calitate corespunzătoare — lucru similar petrecându-se și cu șuruburile și niturile menite să assembleze întreaga construcție (care, în paranteză fie spus, numără peste 3 milioane de găuri, cu diametre între 17 și 27 milimetri, în fiecare din acestea umblându-se de patru ori, pentru diferite operațiuni).

O precizare importantă: toate aceste lucruri nu reprezintă nici-o clipă în opinia celor de la I.M.U.T. justificări sau explicații de vreo natură sau alta; ele au făcut și fac parte din treaba lor ca niște dificultăți pe care acum le consideră inerente și pe care le tratează ca atare, cu multă înțelepciune și chiar puțin umor. Dincolo de calculele de rezistență mecanică urmate în practică pentru execuția acestui pod, metalurgistii de la I.M.U.T. vădesc și multă rezistență psihică în fața avalanșelor de probleme pe care le antrenează „bulgărele de sare” din curtea lor. L-am întrebat pe directorul întreprinderii, ing. **Gheorghe Rujoiu**, om care din cei 30 de ani de la absolvirea facultății a deținut funcții de conducere vreo 28, din care 20 director la I.M.U.T., ce i-a trebuit cînd s-a angajat la o asemenea sarcină. „Mare curaj. Avem muncitori bine pregătiți, care, în virtutea producției noastre de unicat, trec

ușor de la o treabă la alta. Apoi, la acest pod ne punem în valoare capacitățile productive, sudura automată fiind folosită în proporție de 90 la sută. În plus, e vorba și de ambiția noastră de a demonstra că morenarii, prin tradiție petroliști, pot fi și foarte buni constructori de poduri, lucru dovedit cu podul de la Agigea și, sperăm, confirmat odată cu acesta de la Cernavodă. Este o sarcină mare, de foarte mare răspundere și de aceea spun că ne-a trebuit și ne trebuie mult curaj pentru a ne încumeta la realizarea ei”.

Pînă acum au plecat de la Moreni cinci tronsoane de pod (platelajul rutier, partea care va susține în consolă cele două șosele, a fost transportat pe șosele, restul elementelor pe calea ferată). Urmează al șaselea tronson, prin a cărui montare se va ajunge la primul stîlp din Dunăre, privind dinspre Fetești. Acum, pe rampele de la Moreni se află în premonție încă cinci tronsoane. Odată înălțate și verificate în condiții naturale de pod, urmează demontarea, ajustarea, șablarea, metalizarea, revopsirea, ambalarea și expedierea — această ultimă operațiune petrecându-se în luna octombrie. În paralel, se lucrează la ridicarea altor tronsoane — și totul se petrece ciclic pînă la încheierea ultimului „paralelogram” al podului de la Cernavodă.

Colosul de metal din curtea nu umbrește deloc restul producției de la I.M.U.T. Printre cele mai recente izbini ale întreprinderii se află parcul separator pentru industria petrolieră, realizat din module transportabile și care necesită doar jumătate din cantitatea de metal înglobată de vechile parcuri. De asemenea, în urma punerii la punct a procedurii de ogivare (invenție datorată inginerului șef al întreprinderii, **Gheorghe Spiridon**), la I.M.U.T. Moreni au început să se fabrice, pe utilaje în exclusivitate românești, buteliile de oxigen, de aer, de bioxid de carbon ș.a. care pînă nu demult se importau. Accastă realizare, simplă în aparență, are serioase implicații economice, pe care le antrenează stăpînirea procesului de ogivare.

**ni Saligny,
prestigioasă
Ceașescu**

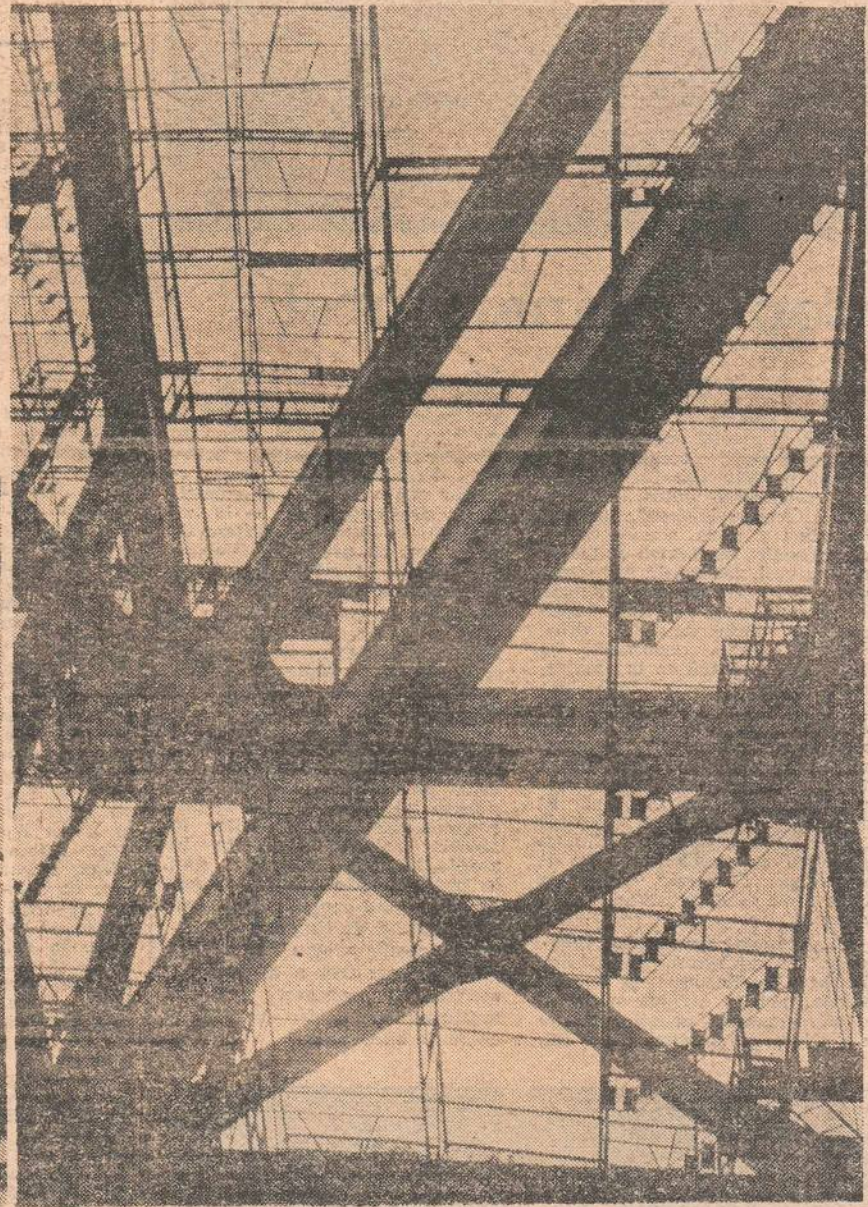
De la machetă, direct pe șantier

Fotoreportaj de OCTAVIAN ȘTIREANU și PAUL AGARICI

Cernavodă

se confruntă cu precizia controlului

„Filigran” de Moreni..

...u, mecanic Georgeta Blăgău, sudor Ion Enache, maistru Vasile Ursulescu, frezor Gh. Uruc și I. Ion sudori Gh. Bucuroiu, șef echipă Fănică Mistreanu, lăcătuș

Al X-lea Festival Internațional

„George Enescu”

Concert inaugural

Cum era firesc, inaugurarea celor aproape cincizeci de concerte și spectacole a fost încredințată primei orchestre simfonice a țării, colectiv care poartă numele luceafărului muzicii românești, adică Filarmônica „George Enescu”, urmată, în partea a doua a concertului, de orchestra simfonică a Radio-televiziunii, secundată de corurile RTV și al Filarmonicii. Programul ne-a prilejuit audierea unor lucrări de factură diferite din creația enesciană, ca Rapsodia Română în la major, opus 11 nr. 1, scrisă încă din 1901, adică la vârsta de 20 de ani; Simfonia nr. 1 în mi bemol major, opus 13, concepută și terminată cuiva ani mai târziu, în 1905 (între timp compozitorul mai realizase încă 17 alte lucrări); poemul simfonic „Vox Maris”, opus 31, finisat pe patul de suferință, la 50 de ani după Simfonia, adică în 1955, anul morții marelui muzician.

Conducerea concertului inaugural a aparținut maestrilor Mihai Brediceanu și Iosif Conta, primii dirijori ai celor două orchestre, artiști care au dat glas, de nenumărate ori,

întregii creații enesciene. Șocăm că întreaga manifestare s-a bucurat de o interpretare gradată, care ne-a condus în final spre înalte desfășurări artistice, neputând reproșa ceva acestor doi veterani ai colectivelor simfonice, care — la noi și în toată lumea — slujesc de mulți ani cu profundă abnegație muzica românească într-o afirmare ei universală.

Am avut deci posibilitatea să audiem un adevărat istoric al scrierii enesciene, de la prelucrarea plină de măiestrie a melodiiilor populare — în Rapsodie — trecind prin filiera postromantismului de tinerețe al Simfoniei și ajungând la transfigurarea folclorului românesc urcat pe culmi dramatice, fiind purtați pe talazuri, de la povestirea simplă și liniștită, la abisuri uriașe, terminate în șoapta Muzicii! Acestea sînt, în fond, caracteristicile opurilor genialului compozitor născut pe pământul de legendă al Moldovei, motiv pentru care interpretării primei seri a festivalului merită, în corpore, prinosul mulțumirilor noastre estetice. O seară de bun augur!

Pagină realizată de CLAUDIU NEGULESCU

Nume de legendă ale teatrului, Eschil, Sofocle și Euripide au creat și dezvoltat tragedia, spectacol complex care cuprindea teatru, muzică și dans, încă în urmă cu două milenii, adică, în timpul plin de splendoare al vechii civilizații și culturii elene. Cum se vede, cele trei elemente artistice amintite sînt fundamentale și pentru opera modernă, fapt care a dus — inevitabil — la concluzia că tragedia greacă a fost strămoșul operei de azi. De altfel, spre sfîrșitul secolului al XVI-lea, deci spre terminarea perioadei Renașterii, la Florența, între anii 1574—1594, în Camera la Fiorentina, ideile care au premers nașterea primei opere din istoria muzicii, „Daphne”, a lui Jacopo Peri, pe libretul lui Ottavino Rinuccini, au avut drept bază filozofică și constructivă tocmai experiența tragediei, coroborată cu forma madrigalului, în plină efervescență în acei ani; ne aflăm, doar, puțin timp, după moartea lui Giovanni Pierluigi da Palestrina, și înainte cu 13 ani de la apariția lui Claudio Monteverdi cu opera Orfeu. Dar, de la 1600 și pînă în 1932, cînd a fost definitivată opera „Oedip”, trecuseră peste trei veacuri. Ce l-a îndemnat, oare, pe George Enescu, compozitor umanist și contemporan cu toate prefacerile filozofice și de limbaj ale primului pătrar

rirea, plină de curaj — la acea vreme — să compună o operă de mari proporții, unificînd cele două creații ale lui Sofocle, cetățeanul lui Pericle din vechea Atenă; ele au constituit baza libretului scris de Edmond Fleg. Marele nostru compozitor spunea, printre altele: „Vreau să abordez antichitatea în ceea ce are ea mai splendid, mai legendar și mai uman... Nu vreau să fac din Oedip, al meu, un zeu, ci o ființă în carne și oase, ca mine, ca dumneata...”. Acestui subiect cu caracter universal, umanismul, i se adaugă o muzică ce-și trage seva, neapărat, din izvoarele cîntecului popular românesc. Gîndul enescian apare limpede, în această privință, dacă citim și următoarea scriere a tînărului român, de geniu, ce se apleca, la 29 de ani, asupra acestei creații: „...Ai văzut vreodată insulele din mările grecești? Se înalță numai pe fîrmuri drepte, goale, aride, fără o pată, fără un cypac. Siluete puternice se profilează pe marea și cerul în nemărginirea albastră. Ași vrea să mă inspir de la natura aceea. Să scriu o muzică esențială, încă și mai sobră de cit a lui Gluck, o muzică de contururi simple și mărețe. Să fiu discret, direct, aproape de natură, dar și de culmile olimpiene, limpede și adînc, ingenuu, naiv și adevărat, cum e adesea arta ele-

ea să fie montată și la Bruxelles. În 1958, la trei ani după moartea compozitorului, prin strădanțiile neobosite ale marelui dirijor Constantin Silvestri, capodopera enesciană a văzut luminile rampei operei bucureștene, iar din 1961 și pînă azi, ea a intrat — definitiv — în repertoriul primei noastre scene lirice, care a impus-o, în turnee triumfale, în întreaga Europă. Comentatori iluștri, ca marea compozitor Arthur Honegger, au apreciat acest monument muzical, cu cele mai alese superlative: „...Ne gîsim, fără îndoială, în fața unuia dintre cei mai mari maeștri; această compoziție se situează pe cele mai înalte culmi ale artei lirice...”. Traducerea românească a libretului a fost făcută de eminentul om de cultură, criticul Emanoil Ciomac; regia, la București, a aparținut maestrului Jean Rinzeșu, scenografia a fost semnată de Ronald Laub, costumele de Otelia Tutoveanu, iar coregrafia de Gelu Matei, oh! cit de tineri erau ei atunci și cit de tînăr este spiritul și astăzi... De-a lungul vremii, spectacolele Operei Române din București au fost dirijate de Constantin Silvestri, Mihai Brediceanu, Mircea Popa, Constantin Bugăneanu și Cornel Trăileșu, la conducerea minunatului cor al instituției gîsindu-se regretatul Gheorghe Kulibin și urmașul său, Stelian Olariu. Numele interpretelor primelor roluri s-au schimbat arareori, în legenda operei intrînd interpretările lui David Ohanesian (Oedip), Zenaida Pally, Iulia Buciușanu și — mai recent — Adina Iurașcu (Sfinxul), Elena Cernei (Iocasta), Alexandru Enăscu, Dan Iordăchescu și Valentin Loghin (Creon), Valentina Crețoiu, Maria Sindilaru (Antigona), Valentin Teodorian (Păstorul), Nicolae Secăreanu și Ioan Hvorov (Thiresias), Mircea Buciu și Viorel Ban (Marele Preot), ca și alți mari artiști lirici: Ionel Tutoan, George Mircea, Constantin Gabor, Pompei Hărășteanu, Constantin Iliescu, Dan Zancu, Emil Iurașcu, Elena Grigorescu, Mihaela Botez, Zoe Dragotescu, Maria Săndulescu, Mihaela Botez și Jean Bănescu.

OEDIP

al ultimului secol din mileniul al doilea, să-și întoarcă — din nou — privirile către antichitate și, în special, spre cele două importante tragedii ale lui Sofocle: „Oedip rege” și „Oedip la Colonos”; care să fi fost puternicele motive, ce l-au făcut să-și schimbe intențiile inițiale, de a compune o operă cu subiect național, bazată pe legenda „Mășterului Manole”?

Tema înfruntării Omului cu Destinul, a constituit o preocupare importantă pentru marii compozitori ai lumii, culminînd cu Ludwig van Beethoven, care, în creațiile sale, indifereent că se numeau Simfonia „Eroica”, Simfonia „Destinului”, ori Simfonia a IX-a, cuprinzînd „Oda Bucuriei” de Schiller, s-a ridicat împotriva soartei tragice, personale, sau a omenirii în genere. El însuși a fost un răzvrătit, căci ce se poate spune despre un om care compune muzică, deci se ocupă cu arta sunetelor și tocmai omul în cauză este surd? Oare doar acest tulburător exemplu nu este edificator pentru a-l compara pe Beethoven însuși cu Oedip, condamnat de destin a-l ucide pe Laios, tatăl său și a se căsători cu Iocasta, propria sa mamă? Și totuși, Oedip — ca și Beethoven, de altfel — va lupta împotriva Destinului și îl va învinge în două rînduri. Prima dată, cînd aceluși Sfinx, animal înfricoșător, monstru cu chip de femeie, trup de leu și aripi de pasăre, care oprea pe oricine ar fi dorit să intre în cetatea Tebei, aceluși Sfinx, deci, i-a pus fatidica întrebare, care — pînă atunci — nu-și aflase răspunsul: „cine e mai puternic decît Destinul, care — la rîndul lui — stăpînește pînă și voința zeilor”, Oedip răspunzîndu-i fără să șovăie: „Omul, da, Omul este mai puternic decît ursita!”. A doua oară cînd, după ce se pedepsește singur, scoțîndu-și ochii, în fața morții, privit cu demnitate de nobili atenieni și cu durere de trimișii Tebei, care îi cereau să se reîntoarcă, oferindu-i — din nou — tronul, pînă, spre neant, fără să ceară iertare sau îndurare de la zei, afirmîndu-și, însă, cu putere, credința în OM: „Eu sînt nevinovat! Voința mea n-a fost nicicînd în crimele mele! Biruit-am destinul! I-am învins pe zei!”

Eroul lui Sofocle întruchi-pează, astfel, credința în puterea, jertfa și dreptatea umanității, trăsături care l-au atras pe Enescu în cel mai înalt grad. În 1906, la Paris, la „Comedia Franceză”, asista la desfășurarea tragediei „Oedip rege”. Tînărul compozitor român a ieșit fascinat de la acest spectacol, văzînd în mesajul umanist al lui Sofocle, însăși istoria și esența umanității: încrederea în forțele omului, bunătatea sa și spiritul său de sacrificiu în folosul omenirii. După ce a citit, fiind adînc impresionat și de cealaltă tragedie, „Oedip la Colonos”, Enescu a luat hotăr-

nilor, cum e întotdeauna cea populară. Să îngemănez antica simțire cu felul de simți al păștorilor noștri...” (Se poate observa cu ușurință, astăzi, în perspectiva istoriei, că aceste gînduri umanitariste, luau forma literelor pe hirtie exact în vremuri tulburi, puțin timp înainte de izbucnirea primului război mondial).

Opera Oedip a constituit „cauza” de o viață a lui George Enescu. În mai bine de două decenii el a plămădit-o, a scris-o și a rescris-o, a orchestrat-o și a reorchestrat anumite pasaje. Melosul nostru iese la iveală, neconștient, în tot cursul limbajului muzical. Astfel, în actul I, ca și în tabloul întii din actul II, se poate distinge o melodie asemănătoare cu a unui colind; latimotivul păștorilor, din primul act, este și el rezonanța modului popular românesc; întrebunțarea sferurilor de ton, element caracteristic al muzicii populare, al lăutarilor noștri, bocetul Iocastei, asemănător cu acela din locurile noastre, întreg spiritul în care a fost concepută și creată această muzică, vădește o re-creare a folclorului autohton, care își pune cu tărie, amprenta pe întreaga lucrare. Se dovedește, astfel — pe de o parte — identitatea națională a lui Enescu și — pe de altă parte — posibilitățile imense, practic nelimitate, de valorificare creatoare a muzicii populare românești, într-un limbaj universal și contemporan, afirmarea, deci, a naționalului în universal și invers; iată la ce concluzie poate duce, în final, analiza muzicală, lucidă, patriotă și nepărtinitoare, a întregii opere enesciene. Sigur, s-ar putea aminti aici despre unele referiri la apropierea dintre Enescu și capodoperele wagneriene, în ceea ce privește construcția și tratarea simfonică a materialului muzical, unii comentatori numind Oedipul enescian, poate pe drept cuvînt, „simfonie dramatică”; ori despre unele influențe asupra orchestrației, care curge într-un flux continuu; sau, despre „celulele” motivice, care nasc, mereu, alte teme etc.; dar, peste toate acestea, merită de subliniat faptul că luceafărul muzicii românești, în întreg parcursul creației, și-a amintit, tot timpul, cum asculta, el, în satul său, fluierul păștorului și cîntecul popular. Astfel se explică și caracteristicile vocale ale operei, în care elementele vorbite — quasi parlando — se îmbină armonios cu tremolo-ul vocii, ca și parlando-ul rubato; toate acestea foarte apropiate de recitativul oratoric, suplimentat cu schimbări neașteptate și destul de dese de ritm, specifice laolaltă vechilor cîntece bătrînești de pe plaiurile Miorîței.

Premiera operei Oedip, de George Enescu, a avut loc în anul 1936, la Opera Mare din Paris. Au trebuit să treacă două decenii, pentru ca în 1956

abia după trecerea în neffință a compozitorului, opera Oedip — care a constituit crezul și cauza artistică a lui George Enescu — și-a dobîndit afirmarea continentală. Dar aceasta nu înfîmplător ci printr-un mare efort de mijloace materiale și intelectuale. Este și în acest fapt, o dovadă a preturii artei și artiștilor — patrioți, a geniilor românești, valorificării moștenirii noastre culturale, obiective importante în politica de stat a României socialiste. Și, revenind la creația enesciană, să încheiem arătînd, așa cum spunea și maestrul Mihail Jora, că marele muzician român și-a cucerit demnitatea și locul său, pe un înalt piedestal, în galeria adevăraților oameni, triumfînd asupra Destinului și Timpului; în fond, la fel ca eroul său, Oedip! este și în aceasta un semn distinctiv al învingerii unei soarte potrivnice, nedrepte: victoria Omului și a Valorii umane!

P.S. În numărul trecut al revistei, în bibliografia articolului nostru a apărut numele incomplet al muzicologului dr. Octavian Lazăr Cosma, drept care facem cuvenita rectificare.

atelier literar

de G. Dumitrescu

Monica M.: Da, se pare că aveți talent, dar, mai important decât atât, se pare că el e însoțit de conștiința valorii și a răspunderii, a integrității într-un flux de cultură. Prea multe talente se pierd, eşuează, se sting, într-un fel sau altul, nehrănite la timp, neprijinite de armătura ideii, neconectate la acest circuit al culturii. Lecturile de care ne vorbim, chiar așa la voia întâmplării (dar cine-și începe altfel „cariera” de cititor?...), vă vor feri de asemenea riscuri, vor ajuta în chip decisiv dezvoltarea și maturizarea înzestrărilor dv. native (firește, vor urma, la sfârșitul liceului și mai ales în facultate, lecturile organizate, cu program, studiile sistematice, care vor desăvârși ceea ce ați început, cu anarhică lăcomie și curiozitate, în acești ani). Drumul e bun, ca și privirea modestă și lucidă pe care o aruncați asupra lui. Nu ne îndoi că rezultatele vor fi din ce în ce mai valoroase (riscul unei lecturi „înainte de vreme”, gen Karenina, nu implică, din ferici-re, decât dulcea sancțiune a repetării, la răstimp, a respectivei lecturi!). Tineți-ne la curent (și trimiteți-ne și semnătura întregă, sub texte dactilografiate).

Andrei: Noi v-am comunicat o impresie, o constatare (ca atîtea altele, înainte...). Depinde numai de dv. măsura în care aceste observații pot să vă pună pe gânduri, să vă sugereze sau nu soluții (sau măcar tendințe) de ameliorare, etc. Dezhateră din scrisoare în jurul aforismului, în-decisă, ba chiar contra-dictorie, nu duce nicăieri,

pentru că radicalizează (de la o extremă la alta) mulțimea de întrebări finale (sperăm că v-ați păstrat o copie a scrisorii), fără a realiza sinteza-concluzie. „El (aforismul) — ziceți — nu are amploare lirică, e posibil, dar are profunzime”. Nu știu cât adevăr e în această afirmație, dar, întrucât observațiile noastre și, în general, interesul rubricii noastre se îndreaptă spre poezie, vom remarca dar că aceasta, poezia, trebuie să le cuprindă pe amândouă, atât profunzimea, cât și amploarea lirică.

M. Dtr.: Nu sînt lucruri noi, din păcate. Predomină contecția „făcătura”, chinută, fără har, încercînd să dea un aer filosofic unor modeste comentarii mai aproape de banalitate și, uneori, de bătaia de cîmp.

Lia Mitru: Se simt înclinațiile lirice, încă nelămurite, mai mult bănuite, de sub învelișul ingrat al expresiei, telegrafic, eliptic, confuz, cînd nu chiar ermetizant. Ceva mai bine (mai clar) în „Aripa unui pescăruș”. Să vedem în continuare.

Oreste: Două pagini mai infiripate: „Tigară”, „Femei”.

L. Boldea: Vestii bune și planuri frumoase. Felicitări pentru reușită; nu ne îndoi că efectele vor fi întru totul favorabile. Între versuri, citeva pagini de bun augur: „Clar de femeie”, „Simplă revoltă”, „Răzbu-năre”.

Felicia: Nu ne-am gândit în nici un caz să vă intristăm (gîndurile noastre și dorința de a vă ajuta au rămas aceleași). Am vrut doar să busculăm un pic eterna dv. nonșalanță, imperturba-

bila, obstinată inerție cu care, periodic și invariabil, ne trimiteți mereu aceleași pagini aberante, care nu mai au nimic comun cu poezia. Am vrut să busculăm un pic și sfidarea absurdă cu care tratați vechiul și cinstitul principiu potrivit căruia „aceleași cauze produc aceleași efecte”... (respectiv: același soi de texte atrag același răspuns...). Putem admite, firește, că acest răspuns nu vă satisface, sau chiar că vă minnește, dar nu e de așteptat în nici un caz, după toate legile bunului-simt, ca el să se schimbe decît în funcție de schimbarea calității textelor care-l determină. Putem admite, de asemenea, că, față de scrierile dv., „organul” nostru receptor manifestă poate, în mod ciudat, o funcție defectivă, incapacitate, etc. (Vă și sugeram să verificați acest lucru adresîndu-vă și celorlalte rubrici similare din presa noastră, ca să puteți trage o concluzie întemeiată și edificatoare). Dacă, însă, nici această sugestie, adică, la urma urmelor, nici una din sugestiile noastre nu vi se pare demnă de luat în seamă, după o atît de îndelungată corespondență cu această rubrică, se poate pune întrebarea de ce vă mai adresați nouă? E cazul să observați, măcar, că a continua în maniera de pînă acum e cu totul inutil și reciproc neplăcut. Iar timpul trece, fie că ne înștiințați sau nu dv...

R.M. — Lugoj: Am primit cele trei plicuri. Vom reveni.

GEO DUMITRESCU

N.R. Manuscrisele nu se inapoiază.

„Clar de femeie”

Am privit precizia de bisturiu a sufletului tău zîmbetul tău clocotea firav și năvalnic sub zăpada obrazului

tinăr și controversat ca o istorie a bizanțului miinile mele se întindeau spre umbra trupului tău neînduplecat întinsă pe asfalt (chiar de după privirea ta răsărea soarele) adia un vînt, sau un cuvînt dinspre clarele tale bătaie de inimă stringeam în brațe trupul sau umbra ta în timp ce adia un vînt sau un cuvînt?..

IULIAN BOLDEA

Ca un uriaș

M-am născut cu patria lipită de inimă cu un cer plin de păsări cu lumina blindă a plugarilor pe buze, în palme aveam griu și maci pe umeri somnul spicelor de mei visele mi le ducea un minz alb fugit din lucernă singurătatea nu avea nici o culoare durerea nu avea încă un înțuit ochii mei ca o cumpănă nu știam că rănile mă așteaptă, rinduite

în păr aveam miros de fin grădinițe de somn mi-eram un seut soarele era un negustor ambulant cu patria lipită de inimă ca un uriaș m-am născut...

V. PETRESCU MARGEAN

Jumătate

Zilnic optimism matinal Sorbit parcă din cafeaua de dimineață Cu ochii la aburii ce se ridică fără ajutorul tău. Și totul pare senin și nedureros Iar eu feliicit fierbinte aerul Care îmi intră în plămîni în ciuda absenței tale. Tu ai să vii odată cu ascuțita mea spaimă de duminică, Pîndă terorizată a aprinderii becului roșu Cînd știi precis că nu mai ai mărniș; Duminică încandescentă, pietroiul pe care de bunăvoie chiar eu mi-l leg la gît Apoi echilibristica de înaltă performanță Pe firul subțire al fiecărei zile, Trucajul abil, fericirea mimată atît de bine, Cafeaua de dimineață, cealul deseară, Fără tine.

ILEANA BIJA

„Marina” lui Labis

Ca orice mare artist, Nicolae Labis nu era cu ostentație preocupat de stilul frenetice sale producții lirice și totuși, citindu-l, ai impresia că uriașa sa disponibilitate imagistică, ritmul vibratil, tensiunea metaforică, deși logic puse în slujba ideii, vădeau o anumită înclinare spre fastuos, spre spectaculos. Putea spune cu îndreptățire ca Picasso — „eu nu caut, eu găsesc”. Și avea de unde „găsi” din chiar sîpetele generosului său temperament, pline-ochi cu cioburi mozaicate de vers, cu sunete gata să se zidească într-o posibilă construcție euforică ori din gîndiri și imagini depuse fulgurant în depozitele prodigioasele sale memorii și gata cu lesnicie să iasă în afară, să ia chip și sens.

Să vorbim despre — acum celebra lui „Marina”.

Acumînd, cu capacitatea care e doar a celor dăruțiți, el putea da senzație că e perfect conștient de subtila regie a versurilor sale, ordonînd o doar aparentă „dezordine” și ondulînd luxuriante vegetații marine cu doar o lumină, cu doar un sunet. Era atît de artist, dobindise o atît de mare înzestrare, încît trăda, la numai „douzeci de ani și încă unul” dar și mai înainte, o fantastă, paradoxală „neputință” de a se exprima tern, apatic ori duosopigonice, poetul punînd un grațios sigiliu (incizat însă cu lini severe) pe tot ce atingea.

În preajma mării, poetul realizează în „Marina” un context muzical care sugerează legănări de valuri sărate; interpretînd „partitura” iambului eminescian cu precizie și eleganță el simte nevoia să-i demonteze mașinăriile încheind pasagi de rostire cu versuri sincope, recurgînd la fringerii brutale de ritm sugerînd astfel ceva din cea mai arhaică mecanică a lumii; înălțarea și năruirea apelor fără sfîrșire.

Se mai poate spori cu ceva nou heraldica mării?

Prea puțin probabil, dar Labis se ambiționează să ne minneze scepticismul vorbind despre valuri curgînd cu smereli aparente, ca plăci și suluri de mercur. Marea e înegrită la chip, e rupere barbară / Dinăuntru în afară / Izbueniri de fum și sorii...

Asemeni valului „spart” se sparg și rimele în imperecheri logice și totuși insolite: (asemînînd-o/flămînd-o !)

De mare sugestivitate e interferarea de voci care conferă poemei tinuta unui moment de teatru antic (dealtfel elinesc e întreg finalul cu edicte heraclitiene; memorabil (la propriu și la figurat) e ritmul, viu, incitant, cu o rostogolire de vers amplă, nervoasă, dîndu-ne credința că e practic fără sfîrșit, asemeni magmei lichide îngropînd clamori și candori, asemeni valurilor martore ale unui impact neîntreput cu lamura cosmică a umanității și martore ale sfîrșiturilor de iubire...

GHEORGHE TOMOZEI

Anotimp sibian

(Urmare din pag. 9)

ceava. Dacă în cazul celei de-a doua formații bogăția creației folclorice a zonei respective oferă de la sine premise de succes, ansamblul bucureștean a fost — chiar și pentru juriu — o reală surpriză. Despre el, încercînd să explice opțiunea juriului, ne-a vorbit Vasile Avram, directorul Centrului județean de îndrumare a creației populare și a schimbării artistice de masă din Sibiu, președinte al juriului de concurs: „S-a apreciat în mod deosebit, în evoluția ansamblului folcloric de la uzinele „Grivița Roșie”, exactitatea transpunerii folclorului autentic din sud în condițiile unei formații din mediul urban. Calitatea ireproșabilă a execuției a tras mult în balanță, dar mai ales ne-am gîndit la funcția aparte pe care asemenea activități o îndeplinesc în mediul orașenesc: aceea de conservare a tradiției populare, ferind-o de contaminări degradante. Pe scurt, bucureștenii au depășit cu brio un handicap geografic”.

Ideea acestui festival-concurs de folclor — preluarea tradiției și valorificarea ei contemporană — a fost pe deplin onorată în această ediție — se pare, cea mai reușită de pînă acum. Zilele Cibinului, „Cîntecele munților”, în speță, devin astfel un veritabil loc al artei autentice.

MIRCEA DIACONU:

(Urmare din pag. 9)

la Cîmpulung Muscel, un oraș fără teatru și destul de rar vizitat de trupe actoricești. Ca să vin la București, îmi era peste mină și-apoi, să fiu sincer, nici nu mă prea interesa pe mine teatru, eu făceam sport.

— Cum v-ați hotărît pentru actorie, dacă în timpul liceului aveți alte preocupări?

— Oricît aș fi de cîstuit cu mine, nu pot înțelege nici acum de ce am făcut teatru. Poate a fost un instinct, un impuls mimetic. Eu jucam handbal toată ziua, eram la liceul sportiv, și arătam înclinație mai degrabă către științele realiste. Dirigintele s-a și opus să urmez teatru, însă tatăl meu a avut înconștiența de a mă lăsa să fac ce vreau. Era de altfel foarte convins că n-o să intru.

— Ce-a zis cînd ați reușit?

— I s-a părut foarte normal! A spus că nu s-a îndoit nici o clipă de mine! Tatăl meu este un om foarte interesant și un histriion desăvîrșit. Joacă impecabil teatru. Dacă am oarece talent, de la el mi se trage. Doar așa se explică înclinațiile mele actoricești, căci n-am făcut nici un efort să devin actor.

— Fiindcă sînteți și prozator, să lăsăm puțin scena și să trecem la literatură. Ce mai scrieți?

— La sfîrșitul lunii o să-mi apară, la Editura „Meridian”, volumul de schițe profesionale Scaanul de pinză al actorului. Inițial, se numea Bușlicuri și culisării, dar a trebuit să renunț, din pricina aceluși sufix balcanic! E un volum în care publicistica fuzionează cu proza propriu-zisă, confesiunea cu imaginația, întâmplările fiind preluate din viața actoricească. Oricum, e diferită de celelalte două...

— ...dintre care cel mai mult țineți la...

— Cel mai mult țin la cartea a doua, La noi, cînd vine iarna, deși în presă a fost comentată mai mult Șugubina. Am luat și premiul de debut cu ea. Acum nu-mi mai place.

— Înțeleg că sînteți hotărît

să vă dedicați serios prozei.

Sper să nu abandonați teatru!

— N-am să las actoria, deși aș vrea tare mult ca literatura, scrisul să devină prima natură a mea. Din păcate n-am timp, sînt chiar un om ocupat, și rareori găsesc o perioadă mai lungă ca să scriu. Mi s-a întimplat să scriu și pe tren, și-n culise, pe servetele sau pe afișe. Doar scriu proză scurtă!

— Cînd jucați în O scrisoare pierdută, la „Bulandra”, îl aveți partener pe Dem Rădulescu. Deși în viața obișnuită nu prea comunicați amîndoi, ca să mă exprim eufemistic, pe scenă păreați niște amici formidabili. Ce simțeați în timpul piesei?

— N-aș putea spune că noi doi nu ne-am înțeles, dar n-am avut afinități. Eram doi comici prea diferiți, ca să mergem împreună la bere. Pe scenă nu mi-a fost deloc greu să fiu aproape de Dem Rădulescu, fiindcă eu, mă-nțelegeți, vorbeam cu Farfuridi. Da; e așa de mult de atunci! Deși eram un fel de ridicător la plasă în piesa aceasta, mi-au rămas numai amintiri plăcute.

— Sînteți un om bun, Mircea Diaconu?

— Eu nu văd decît lucrurile bune din tot ce mi se-nîmplă și uneori chiar am dreptate. Nu țin nici ranchiună. Pînă a doua zi, mi-a trecut supărarea. Pot să spun că eu nu m-am certat niciodată cu cineva, eu m-am certat pentru ceva. Par eu un om rău?

— Nu păreți, dar de unde să știu eu că nu jucați teatru? E și interviu o piesă. Chiar, nu vreți să jucați rolul lui Mircea Diaconu?

— Nu sînt ce par a fi. Mereu am părut oamenilor altfel. Cînd eram mic, eram vesel, jovial; în internat, melancolic și bolnăvicios; în facultate, prost.

— Adică naiv?

— Prost, dom'le, prost! Mediul mă cataloga astfel. Colegii mei erau băieți fini, de asfalt, numai George Mihăiță și cu mine eram țărani. Fiecare știa altceva. Tăceam zile în șir și mă uitam la el. Cineva mi-a zis la un moment dat: „Citește și tu o carte, să se vadă, pe ochii tăi!” După facultate, pă-

ream calm și echilibrat, iar după armată am apărut, brusc, drept un scandalagiu. Nici una din înfățișările acestea nu sînt adevărate. Nu mă recunosc în ele.

— Și cum sînteți de fapt?

— Un inadapdat. Se vede asta cel mai bine în cărțile mele. Numai acasă mă simt bine. De aceea, nici n-aș putea spune că eu joc teatru, eu reacționez la diversi stimuli care mă energizează. Eu nu fac eforturi propriu-zise pentru a mă schimba în rolurile pe care le joc. Nu vreau decît să par firesc.

— Cînd vă simțiți cel mai firesc?

— Cînd joc babe. Am jucat, de pildă, pe coana Efimița și pe baba din Calul dracului și mi-a plăcut extraordinar de mult.

— Cum așa?

— Fiindcă-mi place tot ce nu sînt. Să știți că și scrisul e o continuare a histrionismului meu, căci eu sînt funciar un histriion, neavînd nimic din ambția indivizilor cu complexe filologice. Cînd scriu, îmi place însă mai mult, fiindcă sînt singur.

— Ce simte un actor cînd se pune în pielea altuia?

— În mod normal, trebuie să se uite pe sine și să se identifice cu personajul. Totuși, trecerea e grea, pentru că trebuie să depui un efort în plus, oricît de firesc te-ai manifesta. Eu am jucat odată un popă. Puneam doar gluga peste hainele mele și-ntrebam: „Cînd facem botetul? La un moment da! am simțit că transpir, deși nu facem nici un efort.”

— Dar față de spectator, ce responsabilitate are actorul?

— Noi trebuie să reprezentăm nevoile imediate ale spectatorilor, nu să le escamotăm, fiindcă, vorba bătrînului Shakespeare, actorii sînt oglinda vremurilor noastre. Cînd jucăm personaje din viața zilnică, nu trebuie să le fasicăm, pentru că spectatorul le simte nefirești și se plictisește. Am luptat întotdeauna împotriva standardizării personajelor în teatru și în film, pentru a le da viață și a-i apropia de spectatorii.

— După ce repetați la nesfîrșit o piesă, cită autenticitate mai

A.D. XENOPOL
ISTORIA ROMANILOR

De
 neamul
 românilor

După ce va fi încheiat de redactat cele 3994 de pagini din **istoria Românilor din Dacia Traiană**, în 1893, cu hărți, crôchiuri și ilustrații, A.D. Xenopol va fi avut probabil nu doar o mulțumire profesională, ci și una patriotică, fiindcă sinteza visată, concepută în spiritul mesianismului pașoptist, devenea astfel cartea unei nații, care avea să împlinească un program național și să fundamenteze o renaștere morală, pe care o săvârșise deja revoluția. După cel dintâi volum, apărut în 1888, cartea fu distinsă cu premiul Academiei Române. Iar autorul fu numit membru corespondent, pentru că, la sfârșit, să fie sărbătorit de către orașul său natal printr-un banchet și primit cu drepturi depline în rândurile Academiei. Opera nu fu scutită de reproșuri, însă, în esența ei, va deveni un moment de seamă pentru istoriografia noastră, cu atât mai mult cu cât ea se întemeia și pe o filosofie a istoriei, pe care Xenopol avea s-o fundamenteze în *Les principes fondamentaux de l'histoire* (1899) și în *La théorie de l'histoire* (1908).

Semnificația patriotică și politică a cărții avea, așadar, și un reazem științific important, fiindcă autorul se afirma ca un filosof al istoriei de netăgăduită valoare, foarte cunoscut și prețuit în epocă. Chiar dacă cercetarea istoriei a ajuns astăzi la un stadiu superior, e greu să concedem că gândirea și percepția lui Xenopol s-au perimat, fiindcă în puține cazuri

factologia a fost asimilată cu atita profunzime de investigația spirituală. Iorga, cărui Xenopol îi încredințase editarea unei noi ediții, adăugând, avea să se schizeze cu abilitate de la îndatorire și în acest refuz cufermistic putem desluși chiar o nepotrivire de opinie și metodă, lucru nu tocmai inexplicabil dacă ne gândim la deosebirea dintre tensiunea prospecțiunii xenopoliene și spectacolul factologic al genului iorghist. Cel care l-a continuat, în spirit, pe Xenopol a fost Pârvan și asemănarea o putem întrezări în pasiunea comună pentru reconstituirea aburului istoric, a dialecticii spirituale care a dat individualitate poporului, în fine, a sufletului vital deslușit în spațiile documentului. Pozitivismul lui Xenopol, cit este, se trage din credința că istoria urmează un drum ciclic, cu identități proprii, și apropierea de Auguste Comte ori de Spengler sînt îndreptățite în acest sens. În ritmurile istoriei, autorul acestei sinteze descoperă, în fapt, și fizionomia unor mentalități, anticipând astfel cercetările moderne, el fiind preocupat mai puțin de latura muzeistică a reconstituirii și mai mult de aceea științifică și ideologică.

Tipărirea primului volum din **istoria Românilor din Dacia Traiană**, aflată la cea de-a patra ediție, reprezintă fără îndoială un eveniment de o importanță incomensurabilă, Xenopol fiind cel dintâi istoric al nostru care a avut tenacitatea și competența să încheie o radiografie completă a poporului român, o sinteză fundamentată

științific. Reprezentativă pentru întreaga cercetare istorică din secolul al XIX-lea, **istoria** a constituit un reper pentru toți istoricii noștri și, chiar dacă ea a fost folosită copios ca operă de referință, spiritul care a produs-o nu s-a dizolvat în ci una din cărțile care i-au urmat. Avem acum, în ediția îngrijită de V. Mihăilescu-Birliba și prefăcută de Al. Zub, cea mai riguroasă editare a cărții, ce trebuie încheiată cit mai devreme, și tocmai de aceea inițiativa Editurii Științifice și Enciclopedice trebuie considerată nu doar ca un act de rutină, ci ca un eveniment care readuce în conștiința contemporanilor o operă fundamentală, o operă în care eforturile pentru unitate și continuitate ale românilor își găsiseră cea mai profundă expresie ideologică.

Fiind, în esență, o protoistorie a românilor, volumul întâi e, prin urmare, o incursiune în fondul străvechi al poporului, înainte de constituirea identității lui lingvistice și etnice. O privire adică în Dacia preromană până la năvălirile barbare. Cercetarea încearcă să configureze fidel contextul topografic, economic, lingvistic și spiritual al începuturilor istoriei noastre văzute ca ciclu amplu, cu evoluție internă. A.D. Xenopol are antene fine, un excepțional simț al prospecțiunii și un ochi abil care deslușește fenomenele în adâncime. Pentru a prinde semnificația deplină a faptului istoric, el caută lanțul cauzalității, seria de evenimente care au produs întâmplările, fiind profund ob-

sedat de motivația științifică a probelor sale. În chip figurat, așa zice că Xenopol investighează împrejurările preliminare ale istoriei, așa cum va proceda mai târziu Călinescu în cartea sa de căpătii: aducind trecutul spre prezent, învâluind evenimentul prin incursiuni ample, într-o înlanțuire judicioasă a argumentelor, creînd adică un scenariu pentru interpretare. Evocarea e mereu cenzurată de document, căci scrupolul științific îl împiedică pe autor să imagineze fără dovezi. Probele sînt cel mai adesea scrise, și dacă istoricul dă frecvent impresia că viziunile sale sînt inductive, aceasta vine din faptul că informația se stringe cu ușurință în ipoteze coerente care fac credibile desfășurările de evenimente.

Specialiștii vor mai fi găsinđ încă numeroase prilejuri de a amenda unele sau altele din afirmațiile autorului, lucru deloc nefiresc dacă ne gândim că **istoria** a fost scrisă cu aproape un veac în urmă, însă importanța capitală a cărții e incontestabilă. O astfel de sinteză în care cercetarea s'a fie dublată de o filosofie a istoriei încă nu avem și tocmai prin aceasta opera lui Xenopol rămîne una exemplară. Îngrijitorii ediției au recitat, de altfel, cartea cu toată rigoarea științifică și în notele ori studiile care o însoțesc avem cea mai competență lectură critică a ei, care, cu toată intransigența, afirmă încă o dată monumentalitatea acestei **istorii**.

RADU G. ŢEPOSU

Totul despre București

Avem monografia despre o seamă de orașe și sate, dar o monografie a Bucureștilor, pînă de curind, ne-a lipsit. „Istoriile” unui Ionescu-Gion, Nicolae Iorga, C.C. Giurescu, Constantin Moisil, George Potra ș.a. au fost, cum titlurile înseși o indică, **istorii**, cărți de referință ale domeniului, dar atât: cărți de istorie. Au apărut, desigur, în lungul timpului, destule (și unele foarte bune!) micromonografii „pe probleme” și „pe aspecte”, desprinzînd din uriașul mozaic al existenței în timp a orașului pietre de greutate, străluciri și valori diferite, capabile însă doar să evoce, nu și să definească ansamblul. O considerare a Capitalei românilor din diferite unghiuri, de la diferite altitudini, în totalitatea particularităților ce-i compun structura și ființa (geografică, istorică, demografică, economică, urbanistică, social-politică, științifică, cultural-artistică, sanitară, turistică etc.) este de multă vreme o somnienă. O frumoasă promisiune a fost „istoria orașului București” (înglobînd nu numai date de istorie propriu-zisă, ci și de economie, de civilizație, de cultură), apărută în 1965, sub egida Muzeului municipal de istorie, dar rămasă la volumul I. Astfel că, pînă în zilele noastre, Bucureștii, tocmai Bucureștii!, a rămas marea și prodigiosul nostru necunoscut. De ce?

Răspunsul, firește, e simplu. Între a avea fel de fel de cărți, cărți, albume, pliante, ghiduri, broșuri etc. „pe probleme” și a fabrica instrumente de cercetare apte să ducă la viziuni de sinteză este o distanță ce nu poate fi acoperită ușor. Carența este încă cu atât mai mare cu cît acum, în chip fericit, s-a creat un climat deosebit de favorabil studiilor de sinteză în toate domeniile, stimulat de un interes general față de această categorie de cercetări, vitale pentru afirmarea și autodefinirea noastră majoră, pentru revelarea punctelor cardinale a ceea ce s-a numit (cu supreme justificări în epoca noastră) „fenomen românesc”. Iar Bucureștii este (s-o mai spunem?) punctul cardinal definitoriu, e

chintesenta fenomenului românesc, e cartea patriei deschisă la cele mai importante și mai patetice file.

O editură cu o titlatură modestă, invers proporțională celebrității cucerite în rîndul publicului (Ed. Sport-Turism, condusă de Gh. Constantinescu), ne-a făcut, recent, bucuria unei monografii intitulate, simplu, „**București**”. Actul de cultură al editurii și al autorilor cărții nu poate scăpa nimănui. Avem în față o lucrare care, pe parcursul a 450 de pagini, ne spune **totul despre București**, în 14 mari capitole (Date generale, Cadrul natural, Istoria, Populația, Sistemizarea teritoriului, Economia, Creșterea continuă a nivelului de trai și îmbunătățirea calității vieții, Ocrotirea sănătății, Învățămîntul și cercetarea științifică, Viața social-politică, Activitatea cultural-artistică, Turismul, Educația fizică și sportul, Perspectivele dezvoltării economico-sociale a municipiului București în perioada 1986—1990), cu subdiviziuni, de fapt microstudii ce se ridică, fiecare, la prestigiul unei comunicări. Sub conducerea lui Nicolae Croitoru și Dumitru Tărcob, autori de prestigiu (un Pompiliu Marcea, de exemplu, pentru pagini dedicate literaturii, un Vasile Tomescu pentru muzică), consultanți științifici de întinsă autoritate (Ion Ardeleanu, Mircea Mușat), colaboratori-specia-liști în toate tainele Bucureștilor, multe din ele încluate în arhive sau editate în lucrări de strictă specialitate, de mult epuizate, reconstruiesc sub ochii noștri un București pe care credem că-l cunoaștem, dar pe care abia acum îl descoperim în marile și turburătoarele lui dimensiuni. Scrise de mai multe mîini, toate aceste capitole și subcapitole se citesc ca un opus unitar — limpede, coerent, echilibrat — pîndînd parca o singură semnătură. Meritul lui Nicolae Croitoru și al lui Dumitru Tărcob e și aici evident.

O imagine bogată, completă și riguroasă a Capitalei românilor, ale cărei coordonate, convergențe de fapt într-una singură, ni se par a fi două: în primul

rînd, desfășurarea „poveștii Bucureștilor” nu „în sine” (ca în atitea alte monografii consacrate localităților noastre) ci ca parte, ca emblematică parte a marelui întreg care e România, iar în al doilea rînd sublinierea specificului, a unui anume „ce” al orașului, care investește trăirea generală a țării cu un indice personal. Acesta ar fi, în erudita argumentare a autorilor, capacitatea acestui oraș (cu o diagramă a existenței care măsoară frământările și tragismul unei întregi istorii a nației) de a fi mereu „capitală”; și acesta nu neapărat în virtutea unui statut administrativ, ci și, sau poate în primul rînd, prin robustețea sa de organism capabil să-și reia mereu și mereu, prin veac, funcțiunile din chiar puncte ce păreau de refrigerare maximă, oferind aproape simultan surpriza unor performanțe vitale pe toate planurile. Este cazul incandescentului August 1944, este cazul celor două decenii ale **Epocii Ceaușescu**, cu impetuosul lor demers creator în toate compartimentele muncii și vieții. „Explozia industrială” a acestei epoci, noua ei tînută arhitectonică (peste 446 000 de apartamente construite între anii 1965 și 1984!), metroul și lucrările de edificare a Casei Republicii și a bulevardului Victoria Socialismului, noile monumente ale științei, ale culturii și artelor etc. sînt întemeieri care, ca pretuindeni în țară, transformă această epocă într-o culme istorică de nevasit altădată.

Monografia „**București**” e opera unor erudiți, iubitori ai argumentației clare, concise, stricte, științifice. Dar din filele ei, cu sau fără voia autorilor (parcă totuși cu voia, am zice noi), transpare un indiciabil parfum al vremurilor. Nu al aceluși „petit Paris” de pe Dimbovița, exaltat cîndva de o literatură străină vieții, ci emanînd din inșiși faptele vieții, ale vieții eterneului București, orașul lui Bucur (nume de sorginte tenco-geto-dacă, ne reamintesc autorii), oraș al tuturor prăbuserilor dar, mai cu seamă, al tuturor înălțărilor care au făcut fala acestei țări. Citînd paginile despre Bucureștii de altădată, răspîntie a grădinilor și a frumuseților scrise în piatră, cu viteji vocevozi și luminați cărțurari, cu tumultul mesetegarilor și cu aprigile tradiții de luptă ale muncitorimii, descoperi o lume a adolescenței noastre civice și urbane spre care ne vom întoarce mereu, ca spre o Arcadie.

O carte densă, cuprinzătoare, dîndu-i fiecărui eveniment, fiecărei priveliști, fiecărei cărămizi așezate prin veac la edificiul urbei, locul și importanța pe care le merită. O prezentare grafică elegantă, cu numeroase grafice, diagrame și hărți, cu planșe în alb-negru și color de o ireproșabilă calitate, fac și mai memorabilă această tipăritură.

ILIE PURCARU

— Welcome!
 — Vă mulțumesc!

De cum intri în biroul directorului Matei Hulubei, observi o plăcută prin care se atrage atenția vizitatorului că timpul este prețios. Directorul o atinge, ca din întâmplare, așa că nu se poate să nu înțelegi aluzia. Ținînd cont că te afli în fața celui care conduce Oficiul Județean de Turism Suceava, nu poți să nu te miri — sigur, fără vorbe — „Ce mai gazdă!”

— Acum doi ani am exprimat un gînd, de fapt o promisiune, în revista „Flacăra”: repunerea plutelor pe Bistrița. Am pregătit pluta, am fixat și zona, numai că riul și-a scăzut debitul, punînd în dificultate și agrementul. Sper ca în curînd Bistrița să-mi dea posibilitatea să-mi țin cuvîntul.

Nu pentru asta venisem la Matei Hulubei. Mă adusesse o scurtă știre apărută în ziarul județean, prin care cititorii erau informați că turiștii străini sosiți pe meleagurile Bucovinei au posibilitatea să învețe în timpul vacanței lor 200 de cuvînt românești. Aflat în fața celui care avusese această idee, omul ce stătea drept în scaunul său amintindu-ți de lîrzi englezi din seriarele Televiziunii, mi-i și închipuiam pe turiști închiși într-o sală de cursuri și puși să repete la nesfîrșit cele 200 de cuvînt pe pricina. Inițiativa, care mă entuziasmasse inițial și despre care aș fi vrut să aflui mai multe, nu mi se mai părea de loc atractivă. Dar, eram acolo, nu mai puteam de înapoi, așa că i-am expus — pe foarte, foarte scurt, pentru că timpul, mi se atrăsese atenția, era prețios — scopul vizitei.

Politețea de gheață de pe fața omului s-a topit, privirile i s-au luminat și... am uitat amîndou de invitația ce mă limitase în timp.

Dacă e vorba de limba românească, pentru Matei Hulubei este „limba sfințelor Cazanii”, fără pereche în lume, iar cele 20 de cuvînt sînt, de fapt, „minimum 200”.

— Ce popor nu-și are rosturile lui de bună primire pentru cei veniți în ospetie? Românul își întîmpină oaspeții la Otopeni, mai întîi cu „Soyez les bienvenus”, „Welcome” și așa mai departe. Asta pentru că, se gîndește că nu-i bucurie mai mare pentru cel venit de peste mări și țări, decît să-și audă limba natală departe de locurile în care s-a născut. Se bucură, dar de cele mai multe ori ne întrebăm: „Cum se zice în limba dumneavoastră «Bine ați venit»? Încearcă să țină minte. Apoi vrea să-ți răspundă în limba pămintului pe care-l simte ospitalier. Poate din curiozitate, poate din dorința firească a omului de a afla cît mai multe, atîta cit trăiește. Și primul lucru pe care-l reține și-l repetă este „mulțumesc”.

LIANA MOLNAR

Mașini de Dorna

Se numește U.C.R.U.P.S., adică Uzina Construcției, Reparației, Utilajelor și Piese Schimb. Își are sediul în Vatra Dornei. Directorul ei, inginerul Vasile Nistor, un om tânăr și înimos, povestește în acel grai dulce de ascultat iarna la gura sobei... Totul a apărut aici, începe să-și depeze amintirile directorul, ca o mare necesitate. Oamenii, în mare parte crescători de animale și îndrăgostiți de lemn și pădure au dorit să-și arate preocuparea în ceea ce privește construirea mașinilor. Astfel, la Dorna, până-n anii '60 s-au făcut tot felul de reparații ale utilajelor forestiere și în special la tractoarele pe șenile. Volumul, se înțelege, era foarte mic. Astăzi, o spune, ca o laudă directorul, se realizează într-o lună tot ceea ce se realiza atunci într-un an. Din 1965, după congresul al IX-lea al partidului, uzina din Dorna a căpătat, să spunem așa, un alt statut. Aria preocupărilor celor 700 de muncitori ai uzinei a început să capete alte dimensiuni. Utilajele de prelucrat lemn, cum o știe toată lumea, se aduceau din import. Costau, se înțelege, foarte mulți bani și, o spun cei de aici, se defectau foarte repede și nu executau decât câteva operații. Așa fiind lucrurile, muncitorii de la U.C.R.U.P.S. s-au gândit și au reușit să facă tot felul de mașini de prelucrat lemn care au fost botezate simplu, „Dorna”. Întii s-a procedat la o reorganizare a producției din toate punctele de vedere. Au început să privească utilajul ca un mecanism complex. În ultimii cinci ani, zic cei de aici, s-a urmărit și s-a reușit ca să se schimbe în totalitate concepția oamenilor despre modul în care să fie construite și prezentate noile mașini. Și asta a fost una dintre sarcinile organizațiilor din întreprindere. S-a căutat ca fiecare om să fie interesat să realizeze ceva nou. Au apărut, în cadrul întreprinderii, nuclee colective de muncitori care au avut sarcini clare și distincte în a concepe utilaje cu consumuri reduse de materii prime, cu o mare valoare funcțională și, se înțelege, competitive pe piața internă cit și pe cea externă. Structura utilajelor este preocuparea care frământă ceas de ceas întregul colectiv de la uzina dorneană. Aici nu își desfășoară activitatea, cum s-ar crede la prima vedere, un puternic atelier de proiectare. Nici vorbă de așa ceva. Utilajul după ce a fost realizat și testat de către cei de la U.C.R.U.P.S., după ce a trecut prin filtrul exigențelor, este prezentat la diferite târguri și expoziții și, numai după ce a fost testat și acolo, este prezentat atelierelor de proiectare din cadrul ministerului respectiv.

Ca să nu rămânem la generalități, să exemplificăm. S-a început timid. Prima mașină, „Dorna 101”, execută ascuțirea pinzelor de fierăstrău. Pornind de la această mașină, s-a ajuns la „Dorna 1942”, care era o mașină de frezat. Dar adevărata revoluție, să-i spunem așa, a început odată cu fabricarea tipurilor 300, mașini de frezat universale, brevete și recunoscut în șapte țări. Au fost prezentate la mai multe târguri internaționale: la Brno, Leipzig, Budapesta, Moscova, Salonic, Viena. În momentul de față, se află expuse în R.F.G. și Austria pentru testarea pietii.

Să mai adăugăm că tot de aici, în cel mai scurt timp și după concepție proprie, se vor lansa două noi tipuri de strunguri pentru lemn, un tocător pentru deșeurii mici, în ideea de a se folosi întreaga masă lemnoasă. Și fiindcă tot sintem la acest capitol, al cifrelor, mai trebuie să spunem că toate cheltuielile la materiile prime, exprimate în lei, au ajuns să fie de 53 de lei la o mie de lei.

F. SORIN

Datorăm inginerului Nicolae Pașcovici prima lucrare de tinută științifică dedicată molidului de rezonanță, acest arbore-monument investit cu proprietăți de excepție, materie primă de neînlocuit la fabricarea instrumentelor muzicale, a violoncelor, claviaturii și fundurilor de pian. Studiul a văzut lumina tiparului în 1938 ca urmare a unor cercetări întreprinse asupra fondului forestier patronat de fosta Mitropolie a Bucovinei. Sint infățișate pe larg caracteristicile acestui arborete, marea lui importanță economică precum și condițiile de sol și climă ce-i favorizează apariția și dezvoltarea. Dar autorul ține în același timp să-și exprime îngrijorarea în legătură cu folosirea nerațională a lemnului de rezonanță, amenințat cu dispariția (sintem în 1938!) dacă nu se iau urgente măsuri pentru protejarea lui. Ingerul Pașcovici ține să vorbească despre soarta tragică a molidului de rezonanță chiar în deschiderea lucrării. „Mi s-a făcut observația că de ce scriem cărți tocmai atunci când nu mai avem moliți de rezonanță și că întregul conținut al acestei broșuri e perimat și nu mai are la ce servi chestiunea lemnului de rezonanță din pădurile de molid fiind de mult lichidată. Este și aceasta o parte din adevărul usturător, dar ține de a noastră datorie să creștem astfel pădurea ca și pe viitor să beneficiem de acest lemn necesar”.

Disponem, într-adevăr, de date suficiente ce ne permit să urmărim în timp exploatarea și folosirea (de cele mai multe ori abuzivă) a arborilor de rezonanță, conifere cu un areal modest, restrins în țara noastră, după cum se știe, la câteva zone montane din Bucovina, Maramureș, Bistrița Năsăud și de pe versantul vestic al Carpaților meridionali. Există în același timp și câteva informații ce ne îndeamnă să presupunem că molidul românesc cu asemenea proprietăți a fost utilizat chiar de către renumiții lutieri din Cremona, că, deci, și celebrele violi ale lui Nicolo Stradivarius ar fi fost construite din material lemnos adus din nordul României. Cunoaștem în schimb cu certitudine că vreme îndelungată întreprinderi de instrumente muzicale din Austria, Italia, Germania și Franța au importat masiv acest lemn cu calități acustice. Un exemplu: Fabrica Schiller din Bucsoia — consumă Nicolae Pașcanu — a produs deceni la rând chereștea geluță și subsansamble de pian pe care le-a livrat unor beneficiari din Europa. Nu e mai puțin adevărat însă că acești arbori falnici, cu trunchiul lipsit de nodozități, ușor de remarcat în orice pădure de rășinoase, a fost vinat fără cru-

țare chiar de către dulgheri și dogari, care l-au debitat sub formă de scinduri, sau l-au folosit pentru butoaie și draniță.

Ei bine, pentru toți aceștia, dar și pentru cei ce, în ultimele decenii, au ocrotit sau au supus molidul de rezonanță la cercetări de specialitate, geneza acestuia rămâne o enigmă. Faptul că nu există păduri de arbore de rezonanță, ci doar exemplare diseminat în masivul de conifere, rămâne deocamdată inexplicabil. Cunoșcute sînt doar elementele ce diferentiază molidul comun de cel de rezonanță. Acesta din urmă cu trunchiul său gros, drept, limpede, cilindric și lipsit de crăci, cu coroana firavă și simetrică se deosebește chiar pentru un nepecialist de arboretele înveinate. El poate fi înțeles la altitudinea de 300—1200 metri în păduri de molid

cale naturală sau în plantații dirijate păduri de molid de rezonanță? Sint întrebări la care deocamdată nu a răspuns nimeni. E adevărat, în ultima vreme, cercetări în țară și străinătate au permis formularea a unor supoziții. Amintim în acest sens un recent studiu („Revista pădurilor”, iulie 1985) datorat unui colectiv alcătuit din prof. dr. ing. V. Stănescu de la Universitatea din Brașov, Claudia Evelina Budu, biochimist, Filiala ICAS Brașov, ing. Simona Iovănel, stațiunea ICAS Ștefanesti. Deosebit de interesantă și după cunoștințele noastre unică pe plan mondial, apare cercetarea inițiată de un tânăr inginer silvic, dr. Nicolae Geambașu, în cadrul Stațiunii experimentale de cultură a molidului din Cimpulung Moldovenesc. Am avut ocazia să-l cunoaștem personal cu prilejul

înțelegerea comună sau care ar putea deconspira tehnica de lucru folosită. Investigația a avut în vedere 113 lujeri de creștere recoltați de la seria de rezonanță și 96 lujeri de la seria martor de molid comun. S-a putut constata în primul rînd o viteză diferită de creștere în perioada caldă a anului, mai mare la molidul comun față de cel de rezonanță, deci a unui metabolism primar mai accelerat la primul față de al doilea. Pe baza acestui caracter morfogenetic care este lungimea lujerilor de creștere, se poate considera că cele două serii de molid luate în studiu reprezintă populații net distincte. Cu alte cuvinte, arborele de rezonanță nu este, cum s-a crezut, doar un molid cu însușiri particulare, ci o subspecie aparte. Iată deci o concluzie extrem de importantă pentru silvicultură.

În continuare, s-a trecut la studii de finete în vederea stabilirii unor markeri enzimo-fenotipici pe bază de analize enzimatice. Studiile de laborator efectuate la diferite organisme vii au indicat strînsa corelație între creșterea unei enzime și doza unei toxine produse în metabolismul propriu sau al unui organism infestat. S-a procedat astfel la studierea catalazei la cele două loturi aflate în evidență, știut fiind că această substanță are și proprietatea de a descompune peroxidul de hidrogen, compus care are o puternică acțiune toxică asupra constituenților vii. Studiile au evidențiat în mod surprinzător că la un metabolism primar mai lent (cum este cel al molidului de rezonanță) activitatea de protecție a catalazei este mai mare, înălțurînd activitatea toxică a metabolitelor secundari care intră în raza de acțiune a enzimei. Acest mijloc suplimentar de apărare ar favoriza apariția lemnului cu proprietăți acustice.

Pe baza acestor descoperiri, ca urmare a unor viitoare cercetări, apreciază cei doi autori, se conturează posibilitatea ca arborele de rezonanță (care dobindeste cunoscutele sale proprietăți abia la 40—60 de ani) să fie depistat încă din copilărie, și pe această cale să fie crescut și replantat în mod dirijat.

Sint pași importanți în cunoașterea acestui arbore falnic (cu însușiri se pare, cu totul de excepție în țara noastră); se naste astfel o mare speranță în popularea pădurilor din România cu această esență rarisimă, deoarece, așa cum atenționează specialistii („Revista pădurilor”, nr. 3/1985), pericolul dispariției molidului de rezonanță din fondul de gene autohton nu mai poate fi ignorat.

LIVIU TIMBUS

Enigmele și dramele molidului de rezonanță

sau brad, pe versanții de iarnă, pe podișuri, picioare, sei, sub obcini și creste stîncose, locuri scutite de vânturi și de lumină directă intensă. Crește în ansambluri forestiere bine închinate, unde are posibilitatea de a-și forma elagajul natural în timp, preferă versanții nordici, mai expuși umidității și pinzelor de ceață, dovedindu-se ostil lumii solare libere. Într-un masiv de conifere, numărul lor nu depășește 10 la sută. Un procent ideal, dar care a scăzut mult și continuă să se reducă.

Cum se naste un molid de rezonanță? Ce factori îi determină sau îi condiționează geneza? Este el produsul unei selecții naturale operate de natură, sau rezultatul unui accident genetic? Se poate admite ideea că, într-o zi, grație cercetărilor de biologie vegetală, specialiștii vor putea obține pe

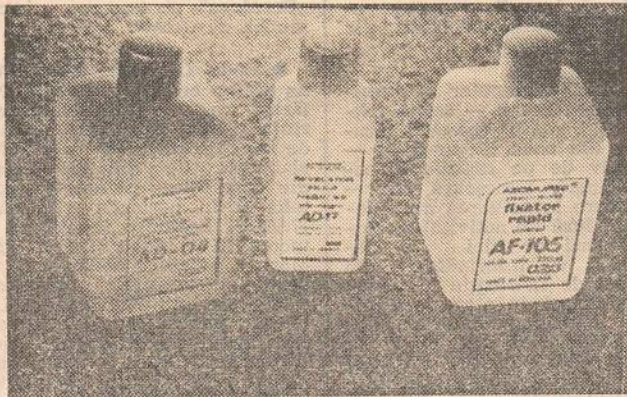
unei vizite făcute în acest capăt de țară și să constatăm, odată mai mult, cită forță și frumusețe conferă pasiunea travaliului uman, mai ales atunci cînd cineva se declară de bunăvoie robul unei idei constructive, dominante. Fiindcă nu vom exagera prea mult spunînd că, în ultimii ani, mai tînărul nostru interlocutor și-a cheltuit toate gândurile și orele de lucru și de odihnă pentru descifrarea acestei taine nu lipsite de farmec și poezie.

Investigația s-a desfășurat sub auspiciile Centrului de cercetări biologice din Jasi, inginerul Nicolae Geambașu bucurîndu-se de colaborarea cercetătorului științific Gheorghe Ștefănescu.

Vom prezenta pe scurt concluziile la care au ajuns cei doi cercetători, fără a aduce elemente de detaliu ce depășesc

AZOMUREȘ, o firmă care vine tare!

O primă recunoaștere internațională:

În fotografie, substanțele pentru prelucrarea filmului sau a hirtiei sint esențiale în obținerea unor rezultate. Nici nu mai este nevoie de a proba această afirmație. Că este așa, vă gândiți de cite ori ați dat vina pe aceste substanțe sau pe filme, hirtie, cînd insuccesul fotografic v-a produs nervi? Și chiar întotdeauna produsele fotografice, în afară de noi, au fost vinovate? „AZOMUREȘ” vrea cu tot dinadinsul să ne contrazică. „AD-04”, „AD-17”, „AF-105” sint noile produse de laborator pe care firma AZO ni le-a oferit în această toamnă. Este vorba de un revelator pentru hirtie, pentru film și un fixator rapid, universal. Noutatea o prezintă faptul că acestea sint sub formă de soluții concentrate; pot fi preparate imediat. Ambalate elegant (poate că revelatoarele ar trebui să aibă sticle de culoare închisă ca o garanție a conservabilității), noile produse sint excelente, absolut la nivelul și calitatea unor consacrate. Probate față de Kodak, Ilford, Orwo, Agfa (de care pare să se apropie) soluțiile AZO au o finete și un randament absolut competitiv. La prelucrarea materialelor fotosensibile de tip AZO se obține o surprinzătoare gamă de „gri”, notă de calitate și rafinament în imaginea fotografică. Precizez însă caracterul „normal” al revelatoarelor: film-expunere-hirtie-fotografie normale. Cînd va produce firma AZO și revelator „moale” sau „contrast”? Așteptăm.

Îmi doresc de foarte mult timp un „LABORATOR AZO”, adică totul făcut de harnicii și grijulii oameni care muncesc la Tîrgu Mureș.

PAUL AGARICI

Medalia de aur a Tîrgului de la Leipzig

Desigur că despre marea combinat Azomureș s-a scris și, în continuare, se vor scrie multe. Dacă ar fi să amintim și să recapitulăm importante date legate de nașterea, să zicem așa, cit și evoluția gigantului de lângă Tîrgu Mureș ar trebui să spunem că certificatul de naștere datează din anul 1962. Atunci s-a conturat ideea de a se amplasa combinatul pe terenurile C.A.P.-ului Mureșeni. Dar de la planșetole proiectanților și pînă la realitate a trecut o perioadă scurtă și, de ce să n-o recunoaștem, grea. Prima etapă, încheiată în 1966, a urmărit aplicarea tehnologiilor moderne și, se înțelege, de vîrf în fabricarea amoniacului. Asta a fost de fapt și sarcina de bază a perioadei respective: punerea în folosință a instalațiilor de amoniac de mare capacitate. Și ca un rezultat concret, acest gen de instalații a fost imediat reprodus, în țară, de 11 ori. Fără să lungim vorba, faptul demonstrează, încă o dată, că instalațiile despre care vorbim au corespuns din toate punctele de vedere și că s-a căutat generalizarea lor și în alte combinate. Toate realizările amintite, o spune inginerul Jeleznic Oleg, șeful serviciului programare din cadrul combinatului, se datorează în primul rînd prețioaselor indicații primite din partea secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, care, în ani, la fiecare etapă de dezvoltare, s-a

aflat lângă noi. Așa s-a întîmplat și în anul 1978 cînd ne-a sugerat ideea de a se fabrica materiale fotosensibile, o mare necesitate a economiei naționale. Și numai în cîțiva ani, perioadă în care s-a muncit, s-a cercetat, s-a construit... etc., în 1982 au apărut primele filme necesare industriei constructoare de mașini — filme pentru suduri. Am început timid fiind, pe undeva, complexați de marile firme producătoare din lume. Apoi s-a început producerea filmelor pentru medicină, industria poligrafică, cinematografie și televiziune. În paralel a început fabricarea hirtiei alb-negru. Și să ne dăm mai bine seama de saltul pe care l-a făcut această industrie a materialelor sensibile trebuie să spunem că la început se fabricau doar 10 sortimente. Atîta tot. În momentul de față s-a ajuns la cifra, de-a dreptul impresionantă, de 61 de produse. În 1984 produsele foto de aici au început să fie cerute și, se înțelege, apreciate pe piața internațională. Și ca o incununare a muncii, a efortului specialiștilor de la Azomureș, anul acesta la Leipzig, în patria materialelor foto sensibile, acolo unde s-au confruntat firme de renume și de tradiție din toată lumea, filmele radiologice au obținut locul 1, diploma și medalia de aur...

SORIN POSTOLACHE

● Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități ●

● „Ansamblul folcloric „Zarandul“ al Clubului Casei Științei și Tehnicii pentru Tineret din municipiul Arad a întreprins un reușit turneu artistic în Italia. Așa după cum ne informa Ștefan Ioja, instructor coregraf al ansamblului, spectatorii italieni au avut ocazia să aplaude îndelung și frenetic — așa cum obișnuiesc aceștia doar cu rare prilejuri! — momentele prezente în cadrul repertoriului arădean, mai ales obiceiul folcloric „Praznicul de pită nouă“, specific acestor locuri și care are loc la terminarea secerșului grului. Participând la cea de-a 12-a ediție a Festivalului Internațional de folclor de la Collina — întrecându-se acolo cu formații similare din R.S.F. Iugoslavia, Polonia, Ungaria, Italia și Grecia — arădenii au cucerit Marele premiu al prestigiosului festival. Îi felicităm și noi! (Ion Cofol — Bonțești, nr. 186 — jud. Arad).

● I.G.M. — Direcția circulației:
Referitor la scrisoarea numitului Simion Dobre, domiciliat în București, șoseaua Giurgiului nr. 123, vă comunicăm că acesta a intrat în posesia permisului de conducere“.

● U.J.C.A.P. — Giurgiu:
„La scrisoarea Elenei N. Enache, domiciliată în comuna Mihăilești, strada Alexandriei nr. 1000: în primăvara anului 1985 comisia de atribuire a loturilor greșit a ridicat dreptul la lot în folosință al petiționarului; această greșală s-a făcut datorită otrăvirii de nume cu o altă persoană, membră cooperatoare, care nu avea drept la lot în folosință. Conducerea unității a luat măsuri și i s-a atribuit numele Elena Enache un lot în folosință în suprafață de 1500 m.p.“.

● Numitul Laurențiu Miclea (București, Calea Rahovei 57, sector 4), revine acuzând un factor poștal (sau o factoriță ?), care „nu-l aduce abonamentele la ziare și nici corespondența de 6 luni de zile“, și nici măcar „pensia pe care trebuie să o primească lunar“. Sintem în posesia unor acte prin care se dovedește, negru pe alb, că tracasările la care este supus petentul se datorează atât factoriței poștale „din Magistrala 43“, cit și ne-bunelor oficii verbale pe care L.M. le adresează acesteia. Fiind, totuși, un om în vîrstă de 78 ani, bolnav rău, cum spune chiar dînsul, rugăm Oficiul poștal P.T.Tc. din strada Matei Milo nr. 10, să acorde mai multă bunăvoință și acestui caz.

● „Vin cu o propunere: aproximativ de prin 1970, Consiliul popular județean Hunedoara a promis că va construi de-a lungul apelor Mureșului un dig solid de apărare a satului Uroi. De atunci, Mureșul a ieșit de cîteva ori din matcă, aducînd diferite pagube materiale locuitorilor din sat; în ultimul timp a început să distrugă treptat malurile, pătrunzînd adînc în grădini și curțile oamenilor. O singură dragă, adusă în zona satului, ar putea stăvili viitura — pămîntul săpat formînd un

dig de consolidare. În plus: la ieșirea din sat, către comuna Rapotul Mare, există un fel de insulă, unde s-ar putea amenaja un frumos camping cu căsuțe, locul respectiv fiind foarte liniștit. În perioada de vară, apele Mureșului fiind calme — se pot oferi vizitatorilor plimbări cu bărcile, concursuri de pescuit sau diverse excursii în împrejurimi. În plus cetățenii promit tot sprijinul lor. (Stejărel Ioanescu — corespondent al ziarului „Drumul socialismului“).

● Din partea I.C.R.A.L. — „Cotroceni“:
„În legătură cu scrisoarea adresată redacției de către Vasile Băncicioiu, domiciliat în str. Amurgului nr. 4, bloc 1, apartamentul 1 — prin care acesta solicită punerea la punct a apartamentului ce i-a fost repartizat — vă comunicăm: lucrările au fost executate în totalitate de către S.G.L. nr. 7 I.C.R.A.L. „Cotroceni“.

● În data de 19 august 1985 am luat 6 bilete de la Agenția de voiaj — Tulcea, pînă la Timișoara, pentru data de 27 august. A doua zi a intervenit ceva ce a făcut imposibilă deplasarea noastră în ziua respectivă. Mersul trenurilor, la pag. 46, reglementează foarte precis astfel de cazuri. Biletele emise de la casele stațiilor și agențiilor de voiaj pentru care se cere restituirea indiferent de motiv, se vor prezenta șefului de stație pînă cel tîrziu una oră, sau șefului agenției de voiaj C.F.R., în termen de maximum două ore de la plecarea trenului pentru care au fost emise“. Eu m-am prezentat cu 7, 6, 5 zile, înainte de plecarea trenului, cu biletele, pentru a cere restituirea banilor. Casiera de la agenția de voiaj Tulcea — Dumitrache Ana — m-a purtat trei zile pe drumuri, din satul Parcheș, de unde autobuzul pleacă la 5.30 și se întoarce la 18.30, spunîndu-mi să mă duc în gară sau să stau la agenția de voiaj și să-l întreb pe fiecare cetățean, poate s-o ivi cineva care merge, în ziua respectivă, la Timișoara... Abia în a treia zi, după ce biletele îmi fuseseră stampilate de șeful stației C.F.R. Tulcea, mi-a restituit banii, dar după lungi discuții în care m-a jignit în public — zicîndu-mi „prost, adormit!“ — și după intervenția unor cetățeni care stăteau la rînd. (Vasile Condrat, strada Smeurșului 2, scara A, ap. 10 — Timișoara).

● „Tinichigiul Marcel Gold din Fălticeni, strada Sucevei nr. 85, este cunoscut de o viață ca un excelent meseriaș care, deși pensionar de aproape 2 ani, își mai încearcă îndemnarea în realizarea unor colecții ce fac deliciile urbei: dacă pînă nu de mult s-a ocupat cu creșterea nutrilor negre, argintii sau maro, sau a ciinilor de diferite rase, iată, acum, grădina sa a devenit un veritabil paradis al păsărilor: gălinoace de diverse soiuri, unele producătoare de carne (mai ales), alte de ouă, conținînd cu pînă sau porumbel, papagali etc. — mulți dintre aceștia primind „diplome de

campioni al Sucevei la frumusețe“ — păsări exotice, trăind în habitaculi special amenajați atît pentru vară dar și pentru timpul friguros. Concertele păsărești se dau după un program anume: un cuplu de canari de pîldă — obținut de către crescător prin încrucișarea cu un sticlete autohton — are un talent neîntrecut, dar și capacitatea de a rezista la chemările în fața cortinei, la „bisuri“, de 20 de ori mai mare decît rasa Malino galbenă, de origine franțuzească. Secretul virtuților concertistice ale „bastardului de sticlete“ se află în munca plină de migală și inventivitate a crescătorului, care folosește benzi magnetice, cu înregistrări de trilaruri sau game muzicale, pe care „studentii“ săi le învață și le imită întocmai. La sectorul „arhive“, capelmaistrul posedă numeroase diplome datate: 1978, '79, '80, '82, '84, fie pentru porumbelul Maltez-negru, fie pentru canarul Izabel-verde sau roșu care, pentru penaj, a căpătat la o expoziție suceveană o sută de puncte — maximum posibil! În munca asta este vorba desigur și de bătaie de cap, și de răbdare, și de talent, și de cheluteli, și de pasiune. „Toate însă merită cu prisosință să fie făcute!“ — ne asigură Marcel Gold. (Gheorghe Mocanu, str. Ștefan cel Mare 6, Fălticeni, Suceava)

● Consiliul popular al sectorului 1:
„Referitor la scrisoarea adresată redacției de către Dan Ștefănescu din Cimpina — strada Ana Ipătescu 17 — vă comunicăm: în urma demolării casei, în care locuia, numita Ioana Olteanu a primit locuință în bl. 118 — Crîngași, etajul IV, apartament 26, sector 6“.

● „Presa bucureșteană din 1935 — vezi Magazin Istoric nr. 8/1985, pag. 52 — precum și locuitorii comunei Popești-Leordeni de astăzi îl evocă pe C. Gh. Costa-Foru (1856—1935), stîns din viață la 15 august 1935, în vîrstă de 79 ani, avocat și ziarist democrat; prieten cu N. Lupu, V. Eftimiu, N. D. Cocea, V. Madgearu, C. Mille etc., în 1928 a fost unul dintre cei care, sub îndrumarea P.C.R., a constituit Comitetul de inițiativă pentru acordarea amnistiei generale, din care mai făceau parte C.I. Parhon, Gala Galaction, Șt. Voitec, Petre Constantinescu-Iași și alții — ne scrie Petre Sătru din București, Aleea Secuilor, bloc 19, scara B, ap. 23, sectorul 4 — propunînd ca o stradă a comunei Popești-Leordeni, unde C. Gh. Costa-Foru a trăit și gîndit mai multă vreme, să primească numele acestuia (eventual actuala stradă Leordeni, unde este situată și astăzi casa — obiectiv figurînd pe lista monumentelor de cultură din R.S.R. la poziția 41.B.3007“.

● Consiliul popular al municipiului București — secția tehnică:
„Urmare sesizării locatarilor din zona Bucur-Obor — respectiv de pe străzile Lizeanu, Făinari, Luncoșoară etc. — referitoare la poluarea atmosferică produsă de activitatea întreprinderii de ulei „13 Decembrie“, vă informăm: din procesul de fabricație al uleiului se emană în atmosferă mirosuri specifice datorită neetanșității unor instalații; în mod special, aceste mirosuri sînt mai persistente la fabricarea uleiului de rapiță. În vederea reducerii poluării în zonă, s-au stabilit, de comun acord cu conducerea întreprinderii, următoarele măsuri cu caracter permanent: închiderea etanșă a instalațiilor tehnologice; evacuarea ritmică a deșeurilor de orice natură rezultate din procesul de fabricație al uleiului; asigurarea curățirii decantoarelor separatoare de suspensii și în mod special a crutei biologice de pe oglinzile acestora“. Mulțumim pentru promptitudinea și fermitatea intervenției.

● „Necazul meu, dacă mă mai poate crede cineva că și așa poate fi un necaz!“ — ne scrie Cerasella Ponta, strada

Lizeanu 17, sectorul 2, București — este următorul: locuiesc într-o casă cu cinci camere; în urma unor împrejurări nedorite, am rămas văduvă avînd un băiețel de trei ani. Plătesc așa-dar întreținere pentru o locuință care-mi este mult prea mare, m-am înscris la Oficiul de schimburi de locuințe de pe bd. Republicii — pînă acum însă nimeni nu este în stare să mă ajute în sensul de a preda aceste cinci camere, în schimb unu apartament cu două camere, suficiente pentru mine și copil...!“

● D.G.A.I.A. — Mehedini:
„Cu privire la scrisoarea prin care Marin C. Giurea sesizează că în mod abuziv președintele C.A.P. Obirșia de Cimp nu respectă sentința civilă nr. 6255/14.11.1983, pronunțată în dosar civil nr. 8202/1983 de către Judecătoria Drobeta T. Severin: cele sesizate de către semnatul scrisorii sînt cunoscute de către Miliția județ Mehedini, Procuratura locală și Procuratura județeană, care au întocmit dosar de urmărire penală numitul Zără Ion — președintele C.A.P. Obirșia de Cimp — acesta fiind cercetat pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzută de art. 246 C.P.“

● „Sintem un grup de elevi, locatari ai blocului 9 din bd. Gh. Gheorghiu Dej-Sibiu: în ciuda faptului că ne-am aflat în vacanța mare, în curtea blocului nostru lipsește total buna dispozici și a lipsit chiar bucuria oricărui joc specific vacanței: în întreg blocul, care numără peste 80 de familii, se găsesc doar două ce ne interzic de desăvîrșire orice joc cu mingea, sau alte jocuri specifice vârstei noastre. Noi respectăm orele de liniște și pînă acum nu am avut nici o reclamație sau plîngere de la locatarii blocului nostru. Generații întregi de copii pînă la noi — printre care și copiii celor două familii — și-au petrecut timpul liber în curtea blocului, nefînd stînjeșiți de nimeni. Dar acum sînt atît de porniți împotriva noastră, încît apelează la violență, ne distrug băncile din curtea blocului“. (Scrisoarea este semnată de 9 copii).

● Consiliul popular al județului Tulcea:
„În legătură cu scrisoarea adresată de către Mihai I. Babencu, din comuna Sf. Gheorghe: pentru nerespectarea normelor de navigație pe Dunăre care a avut drept consecință ciocnirea a două nave la 11 iunie 1985, Căpitania portului Sulina a aplicat celui vinovat o amendă de 250 lei, iar Secția căl navigabilă Sulina a luat măsura debarcării lui Dumitru Manolache de pe nava „Pescăruș“ și trecerea într-o muncă de uscat“.

● Radu Gheorghe din comuna Ștefan cel Mare, județul Călărași, ne scrie: „Posed adevărînta pentru asistența medicală de urgență seria IL nr. 0924276, elaborată de Spitalul Fetești, din care reiese că am fost spitalizat în perioada 28.V.85—17.VI.85. Locuiesc în Fetești și lucrez în comuna Ștefan cel Mare, județul Călărași: pe baza adevărîntei medicale m-am prezentat la Spitalul Călărași pentru a mi se elibera certificat medical, dar spre surprinderea mea — și a mai multor cetățeni care au pățit-o la fel ca mine — nu mi s-a eliberat actul pe motiv că nu m-am internat aici și m-am dus la Fetești!“ „Bine, dar eu locuiesc în Fetești!“ — am încercat să le explic, dar degeaba: nu am nici azi acest certificat, fiind nevoit să fac cerere de concediu de odihnă convenit pe 1985 pentru perioada cît am fost internat în spital!“

● Din partea U.J.C.A.P. Giurgiu:
„În legătură cu scrisoarea Aretinei Nicolae din satul Sterea, comuna Clejani, prin care arată că nu și-a ridicat drepturile cuvenite de la C.A.P. Neajlov pe perioada 1983—1984 în urma decesului soțului său, vă

comunicăm: s-au făcut toate documentațiile în vederea restituirii reținerilor către oficiul Casei de pensii Bolintin Vale; urmează ca A.N. să și primească drepturile ce i se cuvin“.

● Consiliul popular al sectorului 1:
„Urmare sesizării adresate de către Gheorghe Viădoiu din București, strada Gala Galaction nr. 4, va facem cunoscut că secția I-a I.C.R.A.L. „Pajura“ va efectua, pînă la 30.09.1985, reparațiile necesare la acoperișul și celelalte lucrări necesare bunei conservări a imobilului, conform documentației întocmită de atelierul de proiectare“.

● Un grup de profesori de la școala un românești, comuna Măceșul Aurit, județul Satu Mare (printre semnatarii regăsim pe Elena Băucăscu, Elena Magareanu, Maria Făt, Elena Iuzau, Claudia Horvath, Mihai Moldovan, Maricica Berinde, Ana Boia) relatează cazul bătrînilor vasue și Tereza Zima, din satul Românești. Urîndu-li-se cu singurătatea au înfiat copii: Ana Cudrici și Gheorghe Gnergina. Ana a făcut o școală profesională și s-a stabilit în comună, iar Gheorghe a urmat studii superioare. Ca un făcut, cei doi copii au uitat de bătrîni care i-au crescut și învățat. În ultimii 10 ani, grija celor doi bătrîni a purtat-o un coleg de-al lor, învățătorul Iosif Kiss. Ima-ginați-va, — ne scriu dascălii —, cupa încetarea din viață a bătrînilor, „ataa bătrînilor“ are pretenții absurde de la Iosif Kiss, purtîndu-l pe la comisia de judecată și amenințîndu-l. Un iapt de omenie este astfel pătat de o „rîică“ vitregă și la propriu și la figurat.

● „În legătură cu scrisoarea lui Constantin Istudor, încadrat în muncă la Întreprinderea Oțelul Roșu în meseria de lăcătuș, care sesizează faptul că a fost trecut din cadrul Atelierului mecanic, la Secția bare, într-o meserie pentru care nu are calificare — fiind astfel nevoit să treacă la Fabrica de cherestea Zăvoi — vă comunicăm: în urma cercetărilor efectuate, I.C. este în curs de reincadrare în muncă la aceeași întreprindere, Întreprinderea Oțelul Roșu“.

● Un grup de muncitori din cadrul Bazei Siloz Roșiori de Vede — județul Teleorman, ne scrie: „Silozul Roșiori de Vede a fost dat în folosință acum cîteva ani: în proiect, silozul, care are o înălțime de 52 m., este prevăzut cu lift, pentru urcarea și coborîrea materialelor, piese de schimb, materiilor etc. — lucrare ce a fost contractată cu întreprinderea „ASCENSORUL“ București. Cu toate intervențiile făcute și modificările efectuate la casa liftului, solicitate de întreprinderea sus menționată, nici la ora actuală liftul nu este instalat. Cîți ani mai trebuie să se scurgă oare pînă la rezolvarea acestor probleme ?!“

● Primim din partea M.I.C.M. — Întreprinderea de contactoare Buzău: „Referitor la scrisoarea adresată redacției Flacăra de către Magdalena Tatu din comuna Cilibia, județul Buzău, prin care această solicita sprijin pentru încadrarea în muncă, vă informăm că numita a fost încadrată în unitatea noastră în meseria de sculer matritier, secția-prelucrări mecanice și mase plastice“.

● Consiliul popular al județului Maramureș:
„Urmare scrisorii adresate redacției de către Ioan Gherlan, din satul Crăciunesti nr. 239, comuna Bocioiu Mare, vă comunicăm: în urma repetatelor intervenții, s-a reușit să se obțină acordul de a fi reincadrat la aceeași întreprindere — în care scop urmează a se prezenta în cel mai scurt timp posibil la punctul de lucru al Direcției de muncă din Sighetul Marmației, în vederea ridicării repartiției nr. 435 073/1985, pentru a și întocmi formele necesare încadrării în muncă“.

Pagină realizată de HORIA PĂTRAȘCU

Capcana tentației

Aproape totul fusese „premeditat“, ca să folosim expresia specifică. Sau, cum ne explică „Dicționarul limbii române moderne“, „punerea la cale“ se făcuse pînă în cel mai mic amănunt: stabilirea locului unde să fie ascunși sacii cu zahăr, pentru a fi apoi trecuți peste gard, ora cînd să se apropie autoturismul, traseul pentru repliere, după... Și totuși, s-a omis ceva: eventualitatea că tocmai în noaptea aceea miliția ar putea fi pe undeva, prin apropiere. Intr-adevăr, plutonierul adjutant Dumitru Dănilă, și plutonierul-major Gheorghe Doru de la postul de miliție de la județul Neamț, își planificaseră — nu întîmplător, se înțelege — chiar în noaptea aceea, o pîndă în apropierea întreprinderii de Industrializare a Sfecel de Zahăr Roman. Știau ei, probabil, ce știau... Și iată, că pe la orele 1.30 apare un autoturism din spre gardul întreprinderii respective. Au făcut semnalul regulamentar pentru oprire, dar omul de la volan, în loc să se conformeze, a mărît viteza. Pregătiți, dealfel, și pentru o

asemenea „surpriză“, subofiterii pornesc în urmărire cu propriul mijloc de transport, aflat în apropiere. La circa 500 metri de comuna Săbăoani găsesc autoturismul 2-NT-2992 abandonat într-un șanț. Pe bancheta din spate — 4 saci cu zahăr. În portbagaj — alți 4, total 400 kg zahăr. Pînă la ziuă, o echipă a Miliției Municipiului Roman i-a identificat și reținut pe autorii furtului: Lucian Lupu, de 29 ani, căsătorit, are un copil minor. Practica profesia de electrician la întreprinderea amintită. Valeriu Ibreă, tot de 29 ani, și el căsătorit, avînd tot un copil minor. El era lăcătuș la aceeași întreprindere... Doi tineri, doi familisti, doi meseriași apreciați în întreprindere. Ce pot spune rudele, vecinii, colegii de muncă, despre isprava lor? Dar mai ales ce vor simți cei doi copii minori cînd vor afla motivul pentru care tăciunii lor n-au mai venit din noaptea aceea acasă?

Să te lași orbește prins în mrejele unei tentații, fără să te gîndești ce traume provoci în sufletul unor copii? Restul consecințelor par să conteze mai puțin.

MIHAI GROZAVU

● „Flacăra“ nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 11 — 14.

La Bucur-Obor

Bunii gospodari

Primele cuvinte se simt tenta-te să privească, ușor melancolic, peste umărul amintirilor de ado-lescent, pentru care Șoseaua Colentina nu era decât o mar-gine de oraș, o zonă spre care nu te simțeai atras decât dacă cine știe ce nevoie presantă te aducea prin preajmă. Ar mai fi de zis și de amintit și despre vechiul Obor, tîrg de cînd lue-mea, răspîndind, mai ales toamna, miros de sat bogat și, prinse în petale de floare, toate culorile imaginare ori văzute vreodată. Astăzi, Oborul este ceea ce știm toți că este: un spațiu cu alură de mare centru, punct de atracție pentru mulți bucureșteni, dar și pentru cei aflați numai în trecere. Piața continuă să existe (adunînd ace-leași neuitate miresme și alin-tînd privirea cu aceleași nenu-mărate și de nenumit culori), bine-știuta hală există și ea (ce-va mai elegantă pe dinăuntru), dar locul spre care se îndreaptă pașii majorității celor aflați du-pă cumpărături este, de zece ani încoace, giganticul magazin Bucur Obor, un magazin-intre-prindere, aprovizionat și gospo-dărit de acei care-l conduc după legile dintotdeauna ale adevăratului comerț — marfă proaspătă, de bună calitate și în cantități indesculțoare.

Zilele acestei săptămîni sînt zile de sărbătoare pentru cei ce lucrează dar, mai ales, pentru cei ce intră în Bucur Obor. Cel mai mare magazin al țării aniver-sează un deceniu de la des-chidere. În anul 1975, *Intreprin-derea Comercială de Stat Bucur Obor* avea numai două unități, în anul următor — 28, iar în 1977 s-a ajuns la utilizarea tu-turor spațiilor existente și azi, adică la 108 unități. Planul de desfacere era, la acel moment, de 700 milioane lei anual, el dublîndu-se în acest an jubiliar. Ar mai fi de remarcat cel puțin două lucruri: întreprinderea și-a realizat, an de an, planul, depășindu-l în mod constant și, ca urmare, a fost distinsă cu ti-tlul de unitate fruntașă pe ra-mură și cu Ordinul Muncii cla-sa I.

Bucur Obor este, fără îndoia-lă, etalonul comerțului nostru, modelul la care se raportează

toate magazinele cu pretenții, din Capitală și din țară. Acesta este unul dintre motivele pen-tru care organizatorii săptămî-nii aniversare a magazinului au avut o seamă de probleme, și-nînd mai cu seamă de autoexi-gență, dorînd să facă din peri-oada 16—21 septembrie un mo-ment de vîrf al întregii lor acti-vități. Expozițiile de produse culinare și de cofetărie — des-chise la restaurantul cu auto-servire, în braserie și în cofetă-ria complexului —, concursurile profesionale, pentru desemnarea celui mai bun vinzător, ospătar, cofetar sau bucătar, autografele muzicale (oferite, în incinta ra-ionului de discursi, de Marius Teicu, Victor Socaciu, Marina Scupra, Ionela Prodan, frații Dolănescu și Al. Arșinel), o in-tîlnire, în raionul de jucării, cu Iurie Darie, parada modei, fi-nala concursului de vitrine și, mîine un spectacol festiv sînt numai o parte din acțiunile ai-cărora primi beneficiari au fost și vor fi, desigur, toți cei ce merg după cumpărături în aceste zile, la Bucur Obor. Din spusele directorului *Spiridon Futor* și ale directorilor adjuncți *Floarea Doncea* și *Bogdan Mari-an* am înțeles că — grație apro-vizionării sale cu produsele cele mai căutate în această perioadă a anului, complexul *Bucur Obor* ține să-și sărbătorească aniver-sarea unui deceniu de existență și prin cîteva zile record de vin-zare, fapt care nu pare a fi scă-pat bucureștenilor, aflați în nu-măr parcă mai mare ca oricînd în toate unitățile magazinului.

Un magazin semănînd intru totul anotimpului în care a fost inaugurat, adică asemenea unei toamne adevărate, pline, Bucur Obor continuă să fie, prin grija gospodarilor săi, cel mai impu-nător și mai căutat vad comer-cial al nostru. Să ne gîndim, atunci cînd îi urăm la mulți ani, la înfățișarea vechii Colentine, spre a înțelege astfel mai bine, mai adînc, sensurile și realitatea unor prefaceri menite să adau-ge vieții noastre de fiecare zi un spor de civilizație. *Bucur Obor* nu-i altceva decît o toam-nă bogată, plămădită pentru noi, cu miinile noastre.

DAN MUCENIC ■

...și la piața Obor

Desigur, despre Piața Obor s-au scris multe, și bune și rele. Dar, în rîndurile de față, aș dori să spun cîteva cuvinte despre unii oameni care n-au buletin de Capitală dar care, de ani și ani de zile, vin să muncească aici. Este vorba despre magazinele (fiindcă chiar magazine sînt) de desfa-cere a produselor agricole apar-tînînd diferitelor trusturi horticoale din țară. De ani și ani de zile, pe lângă cunoscu-tele puncte (și astea multe la număr) aparținînd I.L.F.-ului Berceni (responsabilă Petria Dumitru) și cele ale AGRO-COOP-ului (responsabil Grigore Terteci) care desfac produse tot timpul, de cîteva ani buni vin în Obor „musafirii” acestora. Unii dintre ei vin pentru a cincea sau a șasea oară. Vin odată, să spunem așa, cu cîre-șile și se duc spre casă odată cu prima zăpadă. Spus altfel, a-cesti oameni din diferite județe aproape o jumătate de an tră-iesc și muncesc lângă noi, pen-tru noi. Și munca lor nu este ușoară. Spunea cineva că în-tr-o noapte, după ce programul lor s-a terminat, au venit nici mai mult și nici mai puțin de 300 de tone de fructe și le-gume. Și o noapte întregă s-a stat pentru a se descărca din camioane produsele. Mulți din-tre ei nici măcar n-au avut timp să se spele pe față. Lo-cuiesc în cîteva hoteluri din centru dar de cele mai multe ori paturile lor rămîn peste noapte așa cum le-au lăsat cu zile în urmă, fiindcă, de cele mai multe ori, acești oameni rămîn ca să ne vegheze somnul nostru chiar de aici, din piață. Și asta nu o dată. Tot aici și mîncă. Ca să nu piardă timp,

de cele mai multe ori, în spa-tele tarabelor, pe diferite plite sau aragaze își pregătesc, în grabă, cite ceva. Cam asta-i, pe scurt, viața unor oameni pe care nici măcar nu-i cunoaș-team dar care au venit să ne cunoască ei pe noi. Acești oa-meni, spus altfel, își petrec concediile de vară tot lângă noi. Nu au timp să se repeadă pînă acasă pentru simplul fapt că nu au timp. Și cînd au timp, să spunem așa, au foarte multe lucruri de făcut. În primul rînd, prin miinile acestor oameni, pu-țini la număr, au trecut, de cînd au venit, anul acesta, peste 6 000 de tone. Cîteva muni de le-gume și fructe au venit către cămările noastre cu ajutorul a-cestor miini. Și despre fiecare din acești oameni se pot scrie foarte multe lucruri... Județul Olt (Constantin Stegăroiu im-preună cu soția), județul Dolj (Constantin Amariei), județul Tulcea (Ștefan Pirlea) sînt trei veterani, să-i numim așa, care de ani și ani sînt prezenți în Obor. Ceilalți, mai „tineri”, a-dică județul Buzău (Ana Ba-lea), județul Vrancea (Jan Gavrilă) și Dimbovița (Ion Vil-ceanu) s-au acomodat repede stilului de muncă din piața bucureșteană. Sînt așteptați să sosească și cei din județele Su-ceava și Harghita care ne aduc renumiții cartofi ai zonelor res-pective... Și se mai așteaptă și alte surprize pe care cel din Obor le pregătesc. Și toate de-pînd de munca acestor minu-nași oameni care înțeleg că prin tot ceea ce fac scurtează drumul de la piață către că-mările noastre, astfel ca toată lumea să fie mulțumită...

SORIN POSTOLACHE ■

A venit toamna. Ne-a anun-țat-o calendarul, dar mai ales buletinul meteo și vinzoleala din piețe. Pregătirea pentru iarnă începe prin a alunga praful ce s-a mai adunat prin col-turile cămarilor și verificarea rezervei de sticle și borcane. După serioase socoteli, ceea ce este socotit „surplus” este pre-gătît pentru a lua drumul „Cen-trului de achiziții — sticle și borcane” cel mai apropiat. „Cel mai apropiat” este un fel de a spune, pentru că, veți vedea, drumul pomenit, mai sus, chiar aflat la 100 de metri depărtare de casă, se lungeste de cele mai multe ori prin înmulțirea lui cu doi, trei, patru... și așa mai de-parte, în funcție de răbdarea și perseverența celui care vrea să scape de surplusul de sticle sau borcane. Dar, să nu anticipăm!

Pentru a lua povestea de la capăt, trebuie notat că, imediat ce s-a instalat septembrie în calendare, tovarășa Lucreția Ni-țu de la Consiliul municipal al sindicatelor — București ne-a anunțat (în urma unor mai vechi întelegeri) un control al oame-nilor muncii prin centrele de

plecăm, cînd, a apărut agale, o femeie care, după felul în care ne-a luat la rost, că ce aștepta-ți, ai?, am ghicit-o a fi „stă-pîna”. Insoțitorii mei și-au de-clinat identitatea, așa că, poar-ta cea măreață s-a deschis. Și, zău, mai bine rămînea închisă, pentru că ceea ce adăpostea după ea ar fi trebuit ascuns, nu după unul ci după șapte lacăte! Nu părea un centru de achizi-ții — sticle și borcane, ci un depozit de vechituri personale ale Adrianei Marcici. Găseai ce vrei și ce nu vrei în încăpere — doar actele necesare controlului, nu. „Trebuie să le caut, nu ve-deți, n-am timp să fac ordine”. Te cuprinde mirarea, ce i-o fi luînd atîta timp, pentru că cu achizițiile nu se prea ocupă. Dovadă, oamenii care, vîzînd „deschis” se apropie cu sfială — a, da, nici pe noi nu ne primise cu prea multă „căldură” — și cu miinile goale. „Se primesc sticle?” Se primesc, zicem noi, pentru că gestionara este ocu-pată să trinteașcă și să buf-nească, iar oamenii o iau la fu-gă. Se întorc gîfîind după 5—10

ordinea nu iau în seamă consta-tările lor de pe teren. Aceeași dezordine, numai că, de „tip masculin”, domnea și la Centrul de achiziții nr. 253 din Calea 13 Septembrie. Registrul unic de control. Caietul de sug-esții și reclamații. Caiet de bani personali, ecuson — nu, așa ceva nu exista. Gestionarul Ion Ghi-ță „și-a pus cenușă-n cap”, adică da, a greșit, după care ne-a prezentat problemele cu care se confruntă. Nu are ambalaje pentru sticle și borcane, nu pri-mește decît rar, iar ICRA vine să-i ridice stocul doar dacă dă telefon în fiecare zi, timp de o săptămîină. Se mai aranjează el cu „nea Dinu, șefu transportu-rilor”.

Nici la centrul de achiziții nr. 137 de pe aceeași stradă lucruri-le nu stăteau mai bine. Este un centru nou, deschis de două luni. Tot de atunci zac și borcanele, miinile — de care bănuim că industria are atîta nevoie — pentru că ILF Militari nu vine să le ridice. Gestionarul Carol Teodorescu nu mai primește borcane, stă și le păzește pe ce-le pe care le are. Cu nepărți-nire păzește și ceea ce a găsit în depozitul deschis acum două luni: o sobă electrică, un cin-tar, un motor de mașină, un tanc pentru înghețată și 3 (trei) mașini tip camionetă, toate în-conjurate de maldăre de gu-noaie. Ale cui sînt? Habar n-are, le-a găsit acolo, nu-i sînt trecute în gestiune, nu întreabă nimeni de ele. Doar că ocupă din locul destinat sticlelor și borcanelor. Șefa de unitate de la Alimentara-5, de care aparți-ne centrul de achiziții, face ochii mari cînd află, declară că nu știa nimic de toate astea și recunoaște că n-a intrat nici-odată în depozit.

Tot de ambalaje și transport se plîng și gestionarele Victoria Dinu de la Centrul de achiziții din str. Mihai Eminescu nr. 114 și Elena Marin din str. Toamnei nr. 12, sector 2. Nu primesc de la populație nici sticle, nici borcane, nu mai au unde le de-po-zita și tot dau telefoane după cei ce ar trebui să le aducă am-balaje și să ridice stocul exist-ent, care a umplut depozitul pînă la refuz. Încercăm și noi un telefon, zadarnic, sună me-reu ocupat, dar avem norocul să dăm peste unul dintre șoferii mult așteptați. Asta se întîmplă la Centrul 385 „Legume-Fructe” din cartierul Militari, unde ges-tionarul Ion Clăpan așteaptă de mai multă vreme nu să pri-mească, ci să predea ambalajul gol, lăzi pentru borcane, care îi ocupă lui locul inutil și după care oftează gestionarii centre-lor de achiziții. Vinzătoarea Flo-rentina Clăpan e toată numai un zîmbet și ne spune că „dînsul a fost foarte drăguț, a acceptat să le ia”. „Dînsul” e conducătorul auto Emil Costin de la IRFA care lucrează pentru ILF Mili-tari. Zîmbeste și el și zice in-cîntat de persoana domniei sale: „Să scrieți acolo că sîntem bă-ieți fini și luăm ambalajele. Merg pe bunăvoință”. (?). Noi știam că nu pe bunăvoință se merge, dar ca să fim „siguri”, în-cercăm să stăm de vorbă cu to-varășii din conducerea ICRA București și ILF Militari. Îl gă-sim, telefonic, pe tovarășul di-rector Simion Nicolae de la ILF Militari. L-am prins într-un mo-ment cînd are foarte multă treabă, ne propune să stăm pe îndelete de vorbă în zilele ur-mătoare. Acum, pe scurt, ne spune: „Din păcate, în comerț este obișnuița de a se arăta cu degetul către alții. Avem și ne-cazuri, dar sîntem primii intere-sați să meargă treaba și ne străduim. Dacă s-ar strădui și dînsii mai mult... (adică ICL Alimentara). Cel care vrea să facă treabă, face”. Îl informăm pe tovarășul director că am gă-sit și un asemenea om care ne-a spus cam așa „De multe ori fa-cem uz de îngrosare de obraz, mai facem scandal, numai să meargă treaba”. E vorba de șefa de unitate Stela Marinescu de la Complexul „Practic” din Piața Moghioros, unde totul era per-fect, se primeau și sticlele îles-te din uz (nu ca la celelalte cen-tre), pentru că și clientul le-a plătit cînd le-a cumpărat, exis-tau și recipiente pentru cioburi, iar oamenii nu aveau nici o mi-rare în privire pentru faptul că li se achiziționează sticlele și borcanele. Li se părea firesc să fie așa.

Și, cum normal ar fi ca pes-te tot să se facă un comerț ci-vilizat iar de asta să se ocupe toți factorii răspunzători, am acceptat invitația directorului Simion Nicolae de la ILF Mili-tari, de a discuta în zilele urmă-toare, pe îndelete. Să sperăm că vor fi mai mulți participanți la discuție, pentru că, în fond, pro-blema recuperării sticlelor și borcanelor de la populație ne privește pe toți.

Cine scoate dopul din problema sticlelor

Fotografii de VICTOR RĂDULESCU ■

achiziții — sticle și borcane. Am pornit, împreună cu una dintre cele cinci echipe consti-tuite, încă de la primele ore ale dimineții. Alexandru Bradu și Gheorghe Cosma, vechi membri ai Consiliului municipal de con-trol, știau „pe dinafară” Decre-tul nr. 146 privind colectarea ambalajelor de la populație con-tra schimb, marfă, numerar și își cunoșteau bine și îndatoririle. Așa că n-a fost nevoie, în lunga zi de peregrinări care a urmat, decît să notăm întrebă-riile lor și răspunsurile celor chestionați.

La Complexul „Uverturii” din str. Armata poporului nr. 16, sector 6, aveam să aflăm pentru prima dată de „rectricii”. Ele fuseseră impuse de către șefa unității, Geta Manea, care nu primea decît zece sticle contra marfă, din lipsă de spațiu pen-tru depozitare. Spațiu era, să întorci carul cu boi, dar ticsit de navete și box-paleți, plini ochi. ICRA București, care avea dato-ria să ridice ambalajul, nu mai dăduse pe acolo din 20 iulie. Femeia se descurca cum putea, adică mai aducea cite o ma-șină de la ICL Alimentara-6 și le făcea treaba celor de la ICRA, bineînțeles luînd perso-nalul de la teighea, în detri-mentalul timpului clientului.

Ne-am zis că la centrele spe-cializate de achiziții, gestiona-rul nu mai are și altă îndato-rire decît să primească sticlele și borcanele contra cost, așa că treaba trebuie să meargă bine. Să vedem un asemenea cen-tru, ne-am propus. Doar vechea experiență a insoțitorilor mei ne-a făcut să găsim drumul cel bun, pentru că, altminteri, ni-mic nu arăta că locul unde ne-am oprit ar fi altceva decît un depozit — pentru ce, nu se vedea — depozit blindat de o masivă ușă de fier, străjuită de un lacăt descurajator. Eram în-clinat să cred că s-au înșelat, nu exista nici o firmă, nici ti-penie de om, cînd, am văzut undeva sus o foaie mică de hir-tie pe care scria „Orar”. Ca să reușești să citești mai mult, trebuia să ai cel puțin doi me-tri înălțime, sau să porți ochelari de distanță cu multe diop-trii. Neavînd nici una, nici alta, mi-am îndemnat tovarășii să

minute, cu sacosele pline. Se vede treaba că le aveau de mult pregătite, bănuielele ne sînt confirmate de Petruța Ion din Aleea Băiuș nr. 7: „Vin a șasea sau a șaptea oară, nu pri-mește decît de la aceia care vin cu sute de sticle, ei, îi știți dumneavoastră...”. Ges-tionara o cataloghează drept mincinoasă, dar, ghinion!, apare unul din „acea”. Doar că nu strigă: Sticleee... borcaneee... cumpărăm... În rest, sacul de pe spate și privirile rapide de cunos-cător al locurilor și situației te fac să-i ghicești imediat in-deletnicirea. Nu apucăm să-l în-trebăm nimic, se face nevăzut, cu sticle cu tot. Oare de ce? Doar lumea, care venea cu su-ffletul la gură „să nu scape oca-zia”, asta dorea: să predea sticle și borcane. Nu mai insistăm pentru că, în sfîrșit, apare „Regi-strul unic de control”. Îl răs-foim. Din 9 V. 1984 și pînă în 18. V. 1985, cînd s-a făcut ultimul control la „Centrul de achiziții — sticle și borcane” nr. 212 — Militari toate procesele verbale suna cam la fel: dezordine, evidența în gestiune neorganiza-tă, sticle nejustificate etc. În mod firesc, ne punem întrea-bre: de ce oamenii muncii veniți în control își dau timpul lor li-ber unei acțiuni menite să adu-că îmbunătățiri în organizarea vieții cetățenilor (Gheorghe Cosma, unul din insoțitorii mei era în ultima sa zi de concediu) dacă cei mențiți să pună lucruri-le la punct și să restabilească

ALEX ■

LIANA MOLNAR ■

Corneliu Ion: născut la 27 iunie 1951, la Focșani; multiplu campion național și balcanic de tir în proba de pistol viteză; campion olimpic (Moscow 1980), vice-campion olimpic (Los Angeles, 1984), de mai multe ori medaliat la C.M., dublu campion european (București, 1977, Osijek, 1985); membru al clubului Steaua (antrenor Teodor Coldca); maestru emerit al sportului; absolvent (1976) al Academiei de Științe Economice.

„Cine câștigă războiul nervilor, câștigă și titlul!”

— Care e numele dumneavoastră de familie, Ion?
— Exact.
— Și sîntei focșenean?
— Exact.
— Îmi place că ne înțelegem ușor! Cînd v-ați apucat de tir?
— Încă din școală, dintr-o întâmplare pe care aș numi-o fericită. Eram în București, la Liceul 33, în Drumul Taberei, cînd una dintre colegele de clasă, Ana Ciobanu, mai tirziu dublă campioană europeană, s-a dus la poligon, chemată de profesorul nostru de sport, Ion Stănescu, cîndva talerist cu renume. Mi-a făcut, cum se zice, capul mare, că e așa, că e pe dincolo. Am mers și eu, în primăvara lui 1967, din curiozitate. Și-am rămas.

— Însemna arma, explicați-mi, un miraj pentru adolescenții care erati?
— Arma, niciodată, dovadă că nu m-am acomodat cu vinătoarea. Mi s-a părut crudă. Pistolul, da, el m-a captivat.
— Ați tras, dacă nu greșesc, și la aer comprimat, de ce-ați renunțat?
— Sigur că am tras, în 1974, la Thun, în Elveția, am ieșit al doilea la mondiale, dar nu m-am fixat. Temperamentul meu cerea altceva.

— Ce cerea?
— Pistolul viteză e o probă de nerv, te solicită altfel. Gîndiți-vă, 5 ținte în care trebuie să ochești la 8, 6 și 4 secunde, cit lumina unui blitz, nu? Apoi, e singura probă care începe într-o zi și se termină în alta, consumă fantastic, de unde și răsturnări spectaculoase de situație. La Osijek, de pildă, un ungar a tras 300 în prima zi, punctajul maxim, dar în mînsa a doua a sfîclit-o, ratînd de 5 ori.

— Înțeleg, dacă înțeleg bine, că nu doar concursul decide, ci și orele dinaintea lui, așa-i?
— Tehnica se capătă și, la un moment dat, mai mulți ajung în preajma perfecțiunii. Eu și vest-germanul Weissenberger avem fiecare cite 600, dar în întrecerile de anvergură totul e să rezisti înclăstării nervoase. Simți nevoia, între manșe, să te gîndești la altceva, dar parcă poți?
— Ați tras 600 și totuși, din cite cunosc, nu sîntei recordman mondial. De ce?
— Nu se omologhează ca recorduri decît rezultatele obținute la olimpiade, la mondiale sau la europene, asta e regulamentul. Or, eu am făcut 600 la București, în aprilie 1976, și la Frankfurt pe Oder, în mai 1981, în alte concursuri. Ca recordman al lumii continuu să figurez sovieticul Puzîrev, cu 599.

— Corneliiu Ion, ce-ai simțit cînd ai realizat 600 de puncte din 600 posibile? Sînt curios să știu ce sentimente îl încearcă pe cel care, într-un domeniu sau altul, atinge perfecțiunea, absolutul?
— Cred că am fost, în zilele acelea, foarte fericit. Îmi venea să cînt.
— Și n-ați cîntat? Păcat!
— Degeaba tragi azi 600 dacă miine, într-un concurs tare, pierzi. Secretul e să te bucuri la timpul potrivit.

— N-o să vă întreb de cite ori v-ați bucurat, bănuiesc că, avînd atîtea și atîtea medalia și titluri, ați făcut-o adesea. Am să fiu însă dur: cînd v-ați intristat cel mai tare?
— Sigur, la Olimpiada de la Montreal, în 1976. Veneam după un argint la mondiale, în 1974, și după unul la europene, în 1975, eram cîntat printre favoriți, participam la prima mea Olimpiadă, visam să dau lovitură.

Am și tras, prima zi, excelent. În mînsa a doua însă, mi s-a defectat pistolul, pur și simplu n-a mai percutat. Mi s-a acceptat, ca penalizare, să repet seriaz, dar am clăcat. Am ratat apoi, pierzînd ritmul, și barajul pentru bronz, terminînd al cincilea. La sosirea acasă, pe Otopeni, nu știam unde să mă ascund!
— De ce n-ați schimbat pistolul?
— Nu e voie: cu aceeași armă se trage toată competiția. În plus, fiecare are pistolul lui, e obișnuit cu el. Al șaselea deget.

— Cit cîntărește?
— Al meu, un kilogram și două sute de grame.
— Asa mult?
— Imaginați-vă că, într-un concurs, ridici brațul, cu încălzire cu tot, și de 150 de ori și, de fiecare dată, trebuie să-l așezi la fix. Nouarul, la un trăgător cu pretenții, e cîntat ca o greșală, totul e să lovești decarul. Un singur punct atîrnă, de regulă, enorm. Pînă și un garbarit contează, a ciupit, n-a ciupit?! La Osijek, de exemplu, mi-am adjudecat titlul cu 598, după baraj, cu 597 s-a venit pe locul 6!

— Pricep că foarte mult contează ochiul și mina, da?
— Adică munca să și le formezi. Automatizarea ajunge, după ce ți-ai însușit tehnica, extraordinară. Un fel de jonglerie, numai că etalată în condiții de concurs, cînd toți vor. Și trebuie să lupți nu doar cu adversarii, ci și, mai ales asta, cu tine însuși. Să te stăpînești pînă la ultima fibră, pînă la ultimul gînd. E, cum să mă exprim?, destinul sportului de performanță: multe privațiuni, dar și multe satisfacții.

— Vă mai amintiți de primul dumneavoastră succes?
— În 1969, am devenit campion național, la individual și cu echipa Stelei, club căruia îi datoriez, ca sportiv și ca om, enorm. Octavian Vintilă păstrează, în biroul său de la club, sub geam, o fotografie, de-atunci, lat-o.

— Nu prea vă seamănă!
— Datorita mustații, pe care o port de cîțiva ani, dar și datorită părului ușor albit. Timpul n-a stat pe loc.
— Cum vă antrenați?
— Cînd?
— Toamna și iarna sînt rezervate, de obicei, pregătirii fizice. Alergări peste alergări, uneori și 4-5 kilometri pe zi. Lucru intens cu greutatea mică. Inspirație, firește, dar și transpirație. Cit incapa.

— Haltare?
— Nu. Trebuie să string pistolul cit trebuie, nu să iasă apă din el! Apoi, gimnastică, foarte multă gimnastică. Gimnastica e, pentru trăgători, și un mod de a se relaxa pentru că tirul e un sport foarte static. Totul se adună în organism, pulsul crește în concursuri pînă la 120. Ajungem astfel tot de unde am plecat: roștul autocontrolului e teribil. Cine câștigă războiul nervilor, câștigă și titlul!

— Apropo de europene, cum a fost la Osijek?
— Foarte bine: 8 medalii, între care 5 de aur, locul 1 la seniori, în probele olimpice de glonț, recorduri pentru Silvia Kaposztay la pistol standard și pentru echipa de pistol liber etc. Schimbarea generațiilor începe, cred, să-și arate roadele, debutul în noul ciclu olimpic dovedindu-se de bun augur. Europa s-a lămurit o dată în plus după Osijek că tirul românesc e o forță. Și nu doar alît: o școală.

— Corneliiu Ion, se poate vorbi despre talent în tir?
— Pe culmi, oricare ar fi ele, nu se poate ajunge fără talent. În tir însă, de acord, munca precumpănește.

Pledoarie pentru judo

Într-o convingătoare pledoarie pentru judo, sport al celor agili și puternici, s-au constituit și întrecerile celei de a XV-a ediții a internaționalei României pentru tineret, desfășurate sîmbătă și duminică în sala de atletism a Complexului „23 August” din Capitală. Judo-kani din 11 țări s-au bătut din răsputeri pentru medalia, ambiția lor fiind justificată și de faptul și că întîlnirea de la București conta drept un ultim prilej de verificare înaintea campionatelor europene, programate în noiembrie, în Elveția. Spre lauda lor, a antrenorilor Petre Moțiu și Radu Abălaru, sportivii români au dominat competiția, ieșînd învingători la 3 din cele 7 categorii: Ștefan Naghi la ușoară, Nicolae Iosif la mijlocie, Adrian Cîinci la semigrea.

Fotografii de AUREL NEAGU

Socolînd că alți 8 coechipieri ai lor s-au situat pe locurile 2 și 3, citeva finale fiind de „casă”, avem nu doar imaginea progresului înregistrat, la noi, de această disciplină (olimpică), ci și pe aceea a unor frumoase promisiuni în perspectiva europeană. Felicitări și succes!

Wembley 1985, minutele de după meci

Pe lingă talent, ați fost și foarte realiști

Wembley, 15 septembrie 1985, 21,35 local time. Ca și în 1969 și 1981, naționala României parăsește cu fruntea sus celebra arenă, simbol al unui fotbal puternic, de referință de-a lungul timpului. „O echipă foarte talentată și disciplinată, care și-a meritat punctul”, avea s-o caracterizeze, a doua zi, „The Guardian”. Nevăzută, discret, cum a fost tot meciul, pleacă la cabine și arbitrul Karl Heinz Trischler din Freiburg, care a condus fără cursur. Publicul, cit a mai rămas din cei 59.532 de plăitori (rețea 355.000 de lire), pare să fi depășit momentele de răutate de la început și acum aplaudă, recunoscînd că tricoul n-au fost cu nimic mai prejos decît Shilton și ceilalți.

Ne îndreptăm (e prezent pînă și Radio Tokio) spre sala rezervată conferințelor de presă. Stăm și iar stăm, dar nimic! Cei 2 antrenori întîrzie, fără ca această aminare, cu totul împotriva uzanțelor, să tulbure prea tare proverbialul calm însular. Mă interesez ce se întîmplă și mi se răspunde că or să vină, nu se poate să nu vină! Se comentează în mai multe limbi și în mai multe feluri. Că Wilkins ar fi aerisit jocul. Că Bôlôni a „închis” totul. Că Shilton, omul cu cele mai multe selecționări de cînd a venit Robson, era ca și bătut la barele lui Haag. Că Rednic i-a blocat toate drumurile lui Hoddle. Că Woodcock ar fi fost (în urma războiului...) ultima salvare, că albă, că neagră. Cineva remarcă: e prima partidă în care Rob-

son și-a lăsat locul din tribună, unde stau prin tradiție managerii echipei Angliei, pentru a cobori pe banca rezervelor!

Îmi pierd răbdarea și ies spre gazon. Vulcanul Wembleyului s-a stins. În tribune, desti reflectoarele mai ard, nu mai e nici tipenie. Doar într-un colț al terenului, lîngă poarta în care Cămătaru a înscris un gol superb, copiat parcă după cel de la Stockholm, Robson dă un interviu pentru B.B.C. Nu aud ce spune, ne despart 40-50 de metri, dar îl văd gesticulînd. Cînd termină, după alt sfert de oră, acceptă să facem cîțiva pași împreună. M-a surprins Lucescu, îl aud, prin faptul că a schimbat mult, echipa României evoluînd altfel decît în întîlnirile în care am urmărit-o. De unde l-a scos pe Iovan?! Îi spun că de la Steaua și, mașinal, repetă de mai multe ori numele campioanei noastre. Se străduiește să-și ascundă decepția. („Ascensiunea Angliei către platourile aztece a fost aminată cu 5 săptămini”, va scrie „Daily Mail”), dar nu prea reușește. Mi-lînd îl tremură ușor, iar zîmbetul îi e crispat, ca o tăietură. E însă fair-play: rezultatul mi se pare echitabil, v-ați bătut frumos! Este, firește, același Robson, pe care l-am văzut la Craiova și, ultima oară, la Timișoara, doar că mai fără chef. Dar nu mă las: a schimbat Lucescu, de ce n-ați schimbat și dumneavoastră? Am înțeles, reia, că Lucescu a înțeles modul de funcționare al echipei mele, pe care a vă-

zut-o de atîtea ori, și că-mi deoacă planurile, dar n-am putut interveni. Am apelat, ca la o soluție extremă, și la Woodcock, care a ieșit din formă, fără folos însă. Dar Wilkins? Nici vorbă, am avut nevoie de presiune la mijloc, am creat-o, dar Bôlôni și ceilalți n-au cedat. Pe lîngă talent, ați fost și foarte realiști. Ce să fi făcut în plus? Fotbaliștii englezi joacă așa de o sută de ani, nu-i poți transforma în 90 de minute! Deprinderile se modifică foarte greu, treaba asta ducează.

Apare și Lucescu. Robson îi întinde mina și-l felicită. Ai auzit, îl întrebă, Turcia—Irlanda de Nord s-a încheiat 0 la 0. Voi ați jucat bine, și la rezultat, și la spectacol, vă văd în Mexic. Șansele voastre au crescut considerabil. Mircea, încă sub povara emoțiilor, nu zice aici da, nici nu. El știa, cel puțin la fel de bine ca Robson, că legile fotbalului sînt aspre și că meciul cel mai dificil e, totdeauna, cel care urmează: cel de la 16 octombrie, cu irlandezii lui Billy Bingham. Robson ne salută și, parcă îmbătrînit, pleacă. Lucescu e visător. Facem cîteva poze, dar gîndurile îi fug aiurea. Nu-mi e greu să înțeleg că pentru el partida cu Irlanda de Nord a și început!

Doar Răducanu încalzeste atmosfera: „V-am spus eu, copii, ce englezii au 4 picioare?! Să fi fost Ricu...”

Pagină realizată de OVIDIU IOANIȚOIA

● O dată cu încheierea meciului-turneu de baraj de la Stockholm se cunoaște și numele celei care va întregi lista candidaților la titlul mondial: Pia Cramling. Suedeza a reușit victoria înscind 5,5 puncte din 8 posibile în fața sovieteice Nana Ioseliani, autoare a 4,5 puncte și a româncei Dana Nuțu, realizatoare a 2 puncte. La prima sa participare în campionatul mondial, marea maestră P. Cramling a pătruns cu greutate în rîndul fruntașilor lumii, ce vor lupta pentru desemnarea șalangerei la titlul mondial. În cursa pentru meciul cu actuala campioană mondială, Maia Ciburdanidze, au rămas Ira Levitina (U.R.S.S.), vicecampioana lumii, Lidia Semenovă (U.R.S.S.), finalista a meciurilor candidaților, Marta Litinskaia (U.R.S.S.), câștigătoare turneului interzonal de la Jeletzovodsk, Wu Ming Keng (R.P. Chineză), Agneszka Brustman, Polonia) Nana Alexandră (U.R.S.S.), câștigătoare turneului interzonal de la Havana, Elena Ahmilovskaia (U.R.S.S.) și Pia Cramling (Suedia). Turneul candidaților este programat pentru începutul anului viitor, dar nu există deocamdată nici o propunere de organizare.

● La Sharjah, în Emiratele

Arabe Unite, viitoarea gazdă a Olimpiadei din 1986, are loc campionatul mondial rezervat juniorilor mari. Reprezentantul României este Cătălin Navrotescu de la Clubul sportiv școlar din Iași. Emoțiile acestui turneu, devenit în ultimul timp adevărată pepinieră pentru campioni seniorilor, sînt suportate la fața locului și de antrenorul tînarului maestru al sportului,

Momente — cheie

profesoara Margareta Perevoznic. De remarcă este faptul că entuziasta maestră internațională, fostă componentă a echipei naționale și olimpice, a crescut deja demni urmași în echipa olimpică prin tinerii maeștri internaționali Ovidiu Foișor și Gabriela Olărașu.

● În sala „Caikovski” continuă, la Moscova, a doua „variantă” a meciului pentru titlul suprem. Întrecerea este foarte

disputată și scorul oscilează de o parte și de alta a egalității. Dacă echilibrul se menține și după partida a 24-a, la scorul de 12:12 Anatoli Karpov își păstrează titlul. Dacă Gari Kasparov va realiza primul 6 victorii, el va cuceri titlul, iar campionul nu va avea drept la un meci de revansă. Învinșul este calificat pentru finala meciurilor candidaților.

● În timp ce frunzașele șahului mondial se întrec în turneele interzonale sau în meciurile de baraj, doar Polgár Zsuzsa (Ungaria) privea fără interes lupta pentru titlul suprem cu toate că ar fi putut emite reale pretenții la virful ierarhiei șahiste conform coeficientului Elo pe care îl deține. La numai 16 ani, ea este maestrul internațional atît în confruntările masculine cit și cele feminine. În turneul masculin de la Wildbad (R.F.G.), înfrîngerea suferită în ultima rundă în fața maestrului J. Vogel a lipsit-o pe tînașă și talentata jucătoare de o victorie internațională. Câștigătorul turneului a fost maestrul internațional K. Bischoff cu 6 puncte din 7 posibile, urmat de Polgár, Vogel, Podzielný și Mandl cu 5,5 puncte.

MARGARETA MUREȘAN

Fotbal: cupele europene

Miercuri, s-a dat startul într-o nouă ediție a cupele europene intercluburi la fotbal. Rezultatele obținute de echipele românești vă sînt, desigur, cunoscute din transmisiile radiofonice: Steaua a terminat la egalitate, 1-1, la Vejle (Cupa campionilor), Universitatea Craiova a pierdut, 0-2, la Monaco (Cupa cupelelor), Dinamo a câștigat acasă, 2-1, cu Vardar Skoplje, iar Sportul studentesc a cedat, 0-3, la Neuchâtel (ambele în Cupa U.E.F.A.). Un bilanț, o victorie, o egalitate și două infringeri, sub ce așteptam, dar în judecarea lui trebuie să ținem cont și de faptul că 3 din cele 4 „ambasadoare” ale fotbalului nostru au evoluat în deplasare. La 2 octombrie, pe terenurile proprii, alta va fi, firește, situația și apreciem că măcar Steaua, careia i-ar fi suficient și un 0-0, a făcut miercuri pasul decisiv pe drumul calificării în turul II. Ne exprimăm optimismul și în ceea ce privește pe Dinamo, formație care a dovedit, în alțea și alțea rinduri, că

e capabilă să fructifice avantajul unui gol. Pe formațiile studentesti le așteptăm, mai ales pe Sportul, misiuni dintre cele mai grele, dar în fotbal, nu spunem nici o noutate, totul e posibil. Uneori chiar și imposibil! Jucătorii noștri au datoriat, morală în primul rînd, să evolueze în partidele refer la nivelul maxim al posibilităților, pe deplin încrezători în forțele lor, apărînd cu responsabilitate și ardea e culorile fotbalului românesc. Le dorim succes!

interceptat. La Skoplje, însă, ei vor evolua, sintem siguri, altfel. Sperăm ca Dinamo să fie ceva mai realistă în apărare, altădată punctul forte al echipei, să domine mijlocul terenului și să construiască mai în viteză, frontal, pe poartă, fructificînd cu mai multă promptitudine. Credem că Dinamo, o formație cu o remarcabilă „carte de vizită” în fotbalul european (semifinalistă a Cupei campionilor), va ști să se adune la greu, găsind resurse să depășească momentul de descumpanire pe care-l traversează în clipa de față. Dacă n-a fost atât de categorică, cum putea fi, victoria de astăzi rămîne, cum spuneam, o victorie, iar roadele ei pot fi culese peste două săptămîni, la Skoplje.

Cupa campionilor

Steaua:

O egalitate promițătoare

Vejle la telefon

— Cum a fost, Emerich Jenci?

— Un meci greu, împotriva unei echipe energice, care s-a bătut din răsputeri. Frig, vreo 12 grade, burniță și, ca tabloul să fie complet, un arbitru care ne-a frustrat de două lovituri de la 11 metri într-un singur minut!

— Ce s-a întîmplat în minutul 71?

— Mai întîi portarul Nilsen l-a faultat clar pe Lăcătuș, după care, la fel de clar, fundașul Laurensen l-a „cosit” pe Majaru, care a și părăsit terenul, accidentat.

Căpitanul echipei Steaua: Stoica

— Tot răul a fost însă spre bine, înlocuitorul lui Majaru, Radu II, marcînd golul egalizator!

— Gol firese, zic eu, după desfășurarea partidei, tot timpul echilibrată. Băloni a executat un corner de pe dreapta, Bumbescu a reluat cu capul spre poartă și Radu II, aflat pe fază, a prelungit, tot cu capul, în poartă. Inspirată schimba e, nu?

— Foarte. Cum au înscris danczii?

— La o fază banală. O degajare a lui Belodedici a lovit un adversar, Ducadam a avut un moment de ezitare, vrînd să iasă și apoi oprindu-se, oferindu-i lui Barnett posibilitatea să șuțeze în gol dintr-un unghi foarte greu.

— Care dintre jucătorii noștri au evoluat mai bine?

— Știi obiceiul meu, toată echipa.

— Zi, zi, telefonul costă!

— Cei mai buni mi s-au părut Iovan, Bumbescu, Bărbulescu, Stoica și Băloni. O mențiune specială pentru golul lui Radu II.

— Cum vezi returul?

— Prima șansă e, hotărît, de partea noastră, dar încă nu ne-am calificat! Mai sînt 90 de minute, nu-i așa? Returul nu se anunță ușor, dar sînt convins că jucătorii mei, superiori danczilor mai ales din punct de vedere tehnic, nu vor scăpa victoria la București.

— Și noi sperăm. Mulțumesc frumos și noaptea bună!

OVIDIU IOANIȚOIA ■

Cupa cupelelor

Craiova:

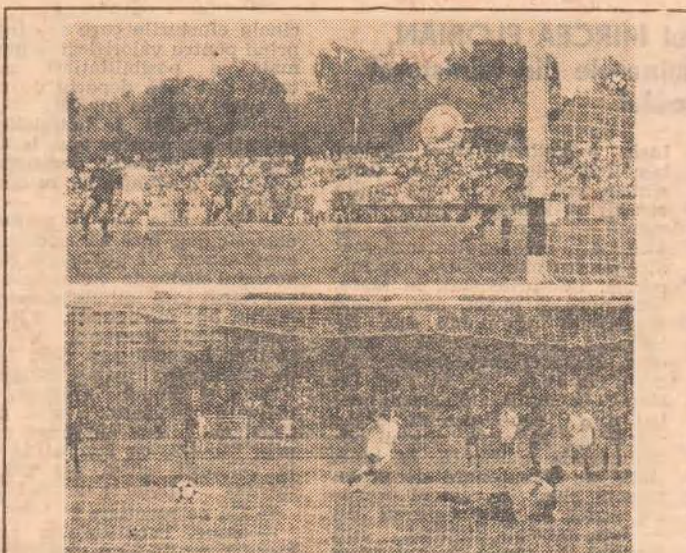
0-2 la Monaco

Monaco (prin telefon de la trimisul nostru). La ora meciului frumosul stadion „Louis II” era aproape plin, întîlnirea fiind „capul de alțiș” al săptămîinii într-un Monte-Carlo plin de turiști și de numeroase alte atracții. În prima repriza, așa cum ne-am așteptat, gazdele au atacat în viteză, mai ales pe partea stîngă, unde s-a simțit din plin lipsa lui Negriță, suspendat pentru cumul de cartonașe. Dar un egal la pauză, egal care pînă în acel moment n-ar fi mirat pe nimeni, putea schimba soarta partidei. Craiova a jucat în primele 45 de minute exact ce și-a propus, dar din nefericire și-a propus prea puțin, în condițiile în care meciul i-a oferit mai mult. După un gol dintr-o fază fixă, gol care-l are drept autor mai puțin pe Belone și mai mult pe Lung și pe craiovenii care au format zidul, jocul s-a echilibrat și ne așteptam ca jucătorii noștri să construiască mai mult, să iasă cit de cit în atac, mai organizat, mai lucid. N-au făcut-o însă și încercările lui Cămătaru de a schimba, de unul singur cel mai adesea, soarta partidei s-au izbit de o apărare care n-a avut mari probleme.

În repriza a doua întărea lui Ciurșu se părea că va impulsiona atacul studenților, dar jocul la ofsaid al echipei din Monaco a dejuțat intențiile noastre. Un singur minut, 73, a pecetluit soarta partidei: după o frumoasă paradă a lui Lung la un șut puternic al lui Anziani, o greșeală gravă a lui Adrian Popescu, care i-a pasat lui Genghini de la un metru de poartă!, a făcut ca tabela să arate 2-0 pentru A.S. Monaco.

După aspectul jocului, ținînd cont de slăbiciunile echipei A.S. Monaco și de lipsa lui Negriță (care va reîntra în meciul retur) și Irimescu, nici la 2-0 calificarea nu mi se pare decisă.

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

Fotoreporterul nostru Victor Rădulescu a prins pe peliculă ambele goluri marcate de dinamoviști. Atît execuția de excepție a lui Rednic, gol de kinogramă, din fuleu, cit și transformarea loviturii de la 11 metri, datorată lui Augustin.

Cupa U.E.F.A.

Dinamo:

Victorie la limită

Deși la limită, cu numai 2-1 victoria dinamoviștilor, obținută în dauna lui Vardar Skoplje, rămîne o victorie și ea se cuvine a fi apreciată ca atare, intrucît lasă loc unor îndreptățite speranțe pentru meciul retur, programat peste două săptămîni, la 2 octombrie. Facem această afirmație biziindu-ne pe constatarea că Vardar Skoplje n-a părut să aibă clasa unui Haiduk Split sau Zelejnicear Sarajevo, dar mai ales biziindu-ne pe jocul bun practicat de mijlocul și înaintarea alb-roșilor în prima repriză, cînd ambele echipe au arătat cam tot ce știu și ce pot la ora actuală. În această primă repriză, cu un plus de șansă, dar și cu un plus de concentrare, dinamoviștii puteau înscris cel puțin încă două-trei goluri la capătul unor viguroase acțiuni. E adevărat, și oaspeții au avut, în afara golului realizat în minutul 9 de Pancev, care a speculat o nesincronizare a „centraților” dinamoviști, Al. Nicolae și Andone, alte două-trei situații, dar golul și ocaziile lor s-au datorat nu unor faze construite, ci unor naive greșeli pe care apărarea bucureșteană, sperăm, nu le va mai comite și-n meciul retur. Dar iată, pe scurt, filmul acestei prime reprize: în minutul 2 și 7

Zare și Rednic îl pun la grea încercare pe Grușov, portarul oaspeților: două minute mai târziu, Pancev interceptează o minge la mijlocul terenului, Andone și Al. Nicolae nu-l atacă, bănuind că Pancev va pasa unui coechipier aflat în ofsaid, dar jucătorul iugoslav țîșnește printre centralii noștri și, de la 25 de metri, inserie pe lângă Moraru ieșit în disperare de cauză la 16 metri.

Mult așteptatul gol egalizator va cădea în minutul 23, la capătul unei acțiuni prelungite, cu 7-8 pase consecutive, cînd Rednic, găsit de Zare în careu cu o pasă lungă, șutează imparabil, cu sete, în colțul de sus din stînga porții. Venit la capătul unor susținute atacuri, golul dă aripi formației dinamoviste, dar Augustin, Movilă, Văidean și Varga nu se arată prea inspirați. Cea de-a doua repriză, total opusă primei, avea să debuteze cu golul victoriei, înscris în min. 49, din 11 metri, de Augustin, la un henț clar comis în careu de Ianevski, după care meciul a scăzut vizibil în spectaculozitate, gazdele angrenîndu-se în jocul obstructionist, pe alocuri dur, lipsit total de ritm, fragmentat, al oaspeților. Cu toate acestea, Augustin, în min. 69, Andone, în min. 78, și Rednic, în min. 88, trimit pe lângă poartă din poziții ideale. Cu alte cuvinte, o repriză lipsită de faze de poartă, săracă în fotbal, așa cum, probabil, au gîndit-o și au reușit-o jucătorii oaspeți, cu largul concurs al jucătorilor noștri care au jucat lent, cu pase telefonate, ușor de

Neuchâtel (prin telefon de la trimisul nostru). Din păcate, debutul Sportului studentesc în actuala ediție a Cupei U.E.F.A. s-a dovedit aici, pe stadionul „La Maladière” din Neuchâtel, cu totul neconvîngător! În fața unei echipe aflată în creștere (locul 2 în campionatul Elveției) și întărită serios prin achiziționarea vest-germanului Stielike (azi unul dintre cei mai buni de pe teren și autor al unui gol), jucătorii Sportului au avut o prestație sub așteptări, cedînd cu 0-3 (0-2). Mai ales apărarea a gafat, facilitînd o rapidă deschidere a scorului (Jacobacci, min. 9) și, în prima jumătate de oră, majorarea lui (Ryff, min. 27). Abia spre finalul reprizei, jocul studenților s-a mai înviorat, neșansa insotindu-l pe Pană care, în min. 39, a șutat în stîlpul porții lui Engel! Aspectul partidei, dominată teritorial de gazde, s-a păstrat și după pauză, Stielike (min. 65) marcînd al treilea gol. Perspectiva unei infringeri nete i-a ambiționat pe fotbalisții noștri, care abia spre sfîrșitul întîlnirii au evoluat mai aproape de valoarea lor, supunîndu-i pe elvețieni unei puternice presiuni. Atacurile în careul lui Xamax s-au succedat unul după altul, dar nici Hagi („bombă” în bară!), nici Coras (în ultimul minut) n-au izbutit să reducă din handicap. Diferență de scor, după opinia mea, exagerată față de desfășurarea meciului, dar tabela de marcaj e cea care contează pînă la urmă, Xamax Neuchâtel deținînd acum prima șansă de calificare.

VICTOR NIȚA ■

Sportul:

Start sub așteptări

CORNEL NISTORESCU ■

Cronica șoselei

O ultimă strîngere de mînă

Împreună cu copiii săi, doi băieți, unul de 30 și altul de 27 de ani, amîndoi căsătoriți, și o fată care tocmai terminase liceul, fuseseră la o petrecere. Mai întîi prin aluzii și apoi, pe măsura vinului sorbit, tinerii aduceau ca un laitmotiv în discuții așa-zisa zgîrcenie a tatălui lor. Bătrînul asculta liniștit, iar cei care stăteau alături de el la masă tăceau jenați. Doar într-un tîrziu, tatăl s-a adresat calm, dar cu amarăciunea în glas, fiilor: „Nu înțeleg ce vă nemulțumește. Ați făcut facultatea, eu avînd grijă să nu vă lipsească nimic. E drept, ați fost copii buni, nu mi-ați dat probleme, ca alții. Acum sinteți la casele voastre, v-am ajutat pe amîndoi să vă luați mașină, mobilă, televizor și attea altele. Nu pricep ce vă roade? Poate faptul că încă mai sînt în viață?” „Lasă, tată, mai înțeleg și mata de glumă”, zise cel mai mare dintre băieți. Cînd, apoi, tot el a plasat în discuție cugetarea după care „Nu există pe

pămînt un om mai darnic decît cel zgîrcit, de vreme ce el lasă averea sa altora, fără ca măcar să se atingă de ea”, bătrînul s-a aprins la față. Nu i-a răspuns, nu i-a reproșat nimic, dar a început să bea, pahar după pahar. A simțit apoi strînsora ușoară de braț a fetei. „Nu te supăra, tăticele. Nu vezi că vorbește vinul din ei?” „I-a soptit ea pentru a-i mai risipi amarăciunea ce i se citea pe față. De cînd îi murise soția, era îngrijit cu dragoste și devotament de mezină. Pe Maria, modestă, tandră, harnică, o avea cel mai aproape de suflet bătrînul. De unde pînă atunci, tatăl ascultase echilibrat, liniștit, tăcut, pâlăvrăgeala tinerilor, spre sfîrșitul petrecerii îi venise chef de vorbă. Cu farmecul specific povestitorului moldovean evoca momente din tinerețea sa zbuciumată. „Și acum, la sfîrșit, iubii mei feciori, spre a nu vă rămîne dator, să vă răspund tot cu o cugetare, pe care o mai foloseam cînd predam la școală:

„Nerecunoștința cea mai odioasă, dar cea mai comună și cea mai veche, este aceea a copiilor față de părinți”. Bineînțeles, nu a tuturor copiilor. În cazul Mariei, de exemplu, este total inaplicabilă. „Știm că ți-ai pus în minte să-i lași totul fetei. De-ai te lingusește toată ziua”, fu replica dată de fiul mai mic. Mariei i-au dat lacrimile, dar n-a răspuns nimic. S-a strîns doar mai tare de trupul tatălui. „Vă rugăm să ne iertați, se adresa bătrînul, gazdelor. După ce ne-ați ospătat, v-am strînat petrecerea cu discuțiile noastre fără noimă”. „Din înțelepciunea matală, bade Laurian, ai numai de învățat. Noi vă mulțumim”, fu replica amfitrionului.

Era limpede că bătrînul nu se putea ține prea bine pe picioare. „Să te ajut, tată. Rezezmă-te de mine”. „Nu-i nevoie, Marie, ce-i drept, picioarele nu mă prea ascultă, dar capul mi-e limpede”. Feciorii, în semn de supărare, rămăseseră mai în urmă. Vorbeau încet între ei. „Vreau să-mi mai limpezesc capul, lasă-mă, fata tatei, cu gîndurile mele”. Rostind aceste cuvinte, tatăl, un om de 65 de ani, încă în putere, s-a tras din miinile Mariei, pornind cu pași mari, dar tot atît de nesiguri înainte. Fata știa că bătrînul nu renunța ușor cînd lua o hotărîre. A rămas mai în urmă,

gata însă să intervină la nevoie. Revenîndu-se parcă, bătrînul a luțit pasul, depărtîndu-se de ai săi. Tentativa fetei de a se apropia de tatăl său, n-a reușit. „Te-am rugat să mă lași singur”. „Dar e periculos, tată, trec mașini!”. „Pe mine or să mă ucida „iubii” mei fiu, nu mașinile”. Curînd, silueta bătrînului s-a pierdut în noapte. „De ce l-ai lăsat, Mario, nu vezi că-i beat?” „Mi-a zis că vrea să meargă singur. Știi doar ce hotărît e!” „Da, din păcate”, răspunde unul din frați.

Mersul forțat cale de cinci kilometri l-a obosit pe bătrîn, iar băutura, făcîndu-și efectul, a început să se lase ca un plumb în picioarele omului. Ferindu-se de o mașină care venea din spate, învățătorul pensionar a căzut mai întîi în genunchi, apoi, parcă spre a-și mai trage sufletul, s-a întins cit era de lung pe asfaltul șoselei. Accidentul este deseori conjugarea mai multor imprudențe. De data asta, la cea a bătrînului, s-a adăugat neatenția șoferului care, în cabină, discuta cu șefa secției. „Opresc, am trecut peste ceva”, și șoferul coboară îndreptîndu-se iute spre bătrînul care încă mai respira și chiar încerca să se ridice de jos, în ciuda faptului că dubița îi trecuse cu roțile peste torace.

Se apropiau în fugă și copiii. Nu realizaseră de deplin ce se întîmplase. L-au ridicat în picioare, sprijinîndu-l de brațe. Un firîșor de sînge se prelingea din gură pe bărbia plină de praf a învățătorului. „Ce-ai pățit, tăticele, spune!” „Spune, dragule, spune”, insistă Maria. Bătrînul scotea din cînd în cînd cite o oftat slab. „Eu zic să-l ducem totuși la spital. Se pare că roțile i-au trecut peste corp” propuse șoferul. „Lăsați că ne îngrijim noi de el, dacă e nevoie”, interveni unul dintre fii. Șoferul simte parcă nevoia și unei alte opinii. Fuge la mașina aflată la nici 30 de metri. „Tovarășă șefă, omul e lovit, cred că trebuie dus la spital. Ai lui, însă, zic că nu-i nevoie, că se îngrijesc ei de el”. „Lasă-i în pace, Grigore, e tîrziu și miine avem atîtea de făcut. Dacă s-au angajat la asta, să răspundă, treaba lor”. „A lor, a lor, dar îi și a mea, că doar eu am trecut peste el”. „Era căzut jos, n-ai văzut? Un bețiv mai puțin”.

Cu toracele zdrobit, cu coastele frînte și numeroase leziuni interne, omul a mai trăit doar cîteva minute. A mai avut putere doar să-i strîngă mîna Mariei, ca un semn de recunoștință și dragoste față de mezină lui.

VICTOR BEDA ■

• S.O.S. apele minerale • S.O.S. apele minerale •

„Soluții ar exista, însă trebuie luate în seamă!”

Convorbire cu inginerul MIRCEA FLORIAN, biroul exploatare ape minerale din Ministerul Turismului

— Știm că Ministerul Turismului este unul dintre factorii de primă însemnătate în privința valorificării și gospodăririi apelor minerale, stațiunile noastre balneare fiind intens solicitate tocmai datorită proprietăților medicale deosebite ale unor asemenea ape. Ce a întreprins și ce întreprinde, așadar, Ministerul Turismului pentru o cât mai rațională și eficientă folosire a apelor minerale de care dispunem?

— Este foarte adevărat că ministerul nostru este cel mai important beneficiar al zăcămintelor de apă minerală, deci și răspunderile noastre sunt foarte mari. Dar trebuie precizat că, din punct de vedere organizatoric, sintem numai o verigă — foarte importantă, ce-i drept — a unui angrenaj. Responsabilități serioase în acest domeniu, poate neluat în seamă cum se cuvine, revin și altor ministere, din ai căror reprezentanți s-a și alcătuit un colectiv interdepartamental care-și trăiește viața în mod real, căutând în permanență soluții pentru punerea la punct a imperfecțiunilor existente (și sint destule...). Ministerul Geologiei și Ministerul Sănătății sint, în cadrul acestui colectiv, factori de decizie, de avizare a exploataării sau cercetării zăcămintelor, pe de o parte, precum și de avizare a calității diferitelor ape, de stabilire a indicațiilor și contraindicațiilor privind utilizarea lor. Ministerul Turismului, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, U.G.S.R. și U.N.C.A.P. sint principalii beneficiari ai apelor minerale, în chiar ordinea în care i-am amintit. Dar mai trebuie făcută

incă o distincție: pot exista beneficiari de zăcămintă (cum sintem noi, în cele mai multe cazuri) și beneficiari de substanță (cazul frecvent al M.A.I.A.), care exploatează, mai ales pentru imbuteliere, apa minerală. Lucrurile sint, în mare, bine puse la punct, dar unele divergențe de opinii sau de interese (nu în sensul meschin, desigur) mai există. La Sîngeorz Băi, ca să dau un singur exemplu, ministerul nostru este beneficiar de zăcămintă, iar M.A.I.A. numai beneficiar de substanță. Ei bine, stația de imbuteliere de acolo, așezată chiar în centrul orașului, strică — prin aspectul său — fața întregii stațiuni. Am discutat de multă vreme acest fapt și se pare că, în curînd, situația se va îndrepta, prin mutarea stației în altă parte. Dar, rețineți, vă rog, Ministerul Turismului este interesat, în esență, de așa-zisele ape medicinale, cu proprietăți terapeutice recunoscute — care fac și fama stațiunilor noastre — și nu de apele de masă.

— Era de la sine înțeles, dar dacă tot v-ați oprit la această precizare, mai spuneți-ne cum sint apreciate, în lume, apele noastre terapeutice?

— Nu este nici un fel de exagerare atunci cînd afirmăm că, din punct de vedere al cantității, calității și varietății acestor ape, ocupăm unul dintre primele locuri în Europa, dacă nu chiar primul. Dar, așa cum s-a mai scris în „Flacăra”, cu privire la apele de masă, gospodărirea lasă încă de dorit. Ba, am mai putea spune, mai ales în privința apelor minerale medi-

cinale eforturile care se întreprind pentru valorificarea maximală a posibilităților existente sint încă departe de ceea ce apele noastre merită.

— Vă gândiți la imbutelierea sporadică a acestor ape, la cantitatea și varietatea nesatisfăcătoare ale prezenței lor în magazine?

— Și la asta, dar nu numai la asta. Haideți însă să poposim la acest aspect. Vă pot spune că, în actualul stadiu de cunoaștere, nu s-a reușit încă imbutelierea prea multor ape medicinale, datorită instabilității acestora. Acceptă bine imbutelierea doar apele de Căciulata, Buziaș, Sîngeorz, Vilcele și Slănic Moldova. În privința celorlalte, sint mari probleme. S-a încercat ceva, prin '70-'72, cu izvorul 24 de la Olănești, adică s-a experimentat infiorarea acestei ape.

— Cu ce rezultate?

— Bune, care oricum ar fi meritat continuarea cercetărilor. Problema mare este alta — a tratamentului aparte care trebuie aplicat acestor ape. Tehnologia imbutelirii lor este, socotesc eu, alta decît aceea de nivel industrial. Am în vedere un flux adecvat scopului, o creștere a grijii pentru alinierea nivelului de umplere, pentru aplicarea dopului, pentru protecția sanitară a produsului, astfel încît, de la captare și pînă cînd ajunge în paharul consumatorului, această apă să nu intre, pe cît posibil, în contact cu aerul. Altfel, se produce așa-numita depresurizare a apei, instabilitatea ei, din pricina reacției unor elemente ale sale cu oxigenul. Pentru a cădea de acord, dintru început, asupra acestui subiect, trebuie să ne punem o întrebare esențială: apele minerale terapeutice pot sau nu pot fi considerate medicamente?

— Care este răspunsul dumneavoastră?

— Că pot fi și trebuie soco-

tito astfel, pentru că sint, de fapt, medicamente.

— Ce implică un asemenea răspuns?

— Multe, foarte multe. Tratarea apelor medicinale după regimul medicamentelor, de la recipientele în care sint imbuteliate (n-ar trebui permisă vinzarea lor în sticle de un litru; ați văzut dumneavoastră medicamente livrate la kilogram ?), de la culoarea (obligatoriu închisă) a acestora și pînă la magazinele în care se efectuează desfacerea. Or, apele medicinale pot fi întilnite — atunci cînd, rareori, apar — în alimentare, ba chiar în restaurante! Ce-ați zice dacă ați vedea antinevralgice în rafturile unei băcănii? Apele medicinale se cuvin oferite celor bolnavi fie în farmacii, fie în unități specializate, așa cum se întimplă cu plantele medicinale. Și, în fine, aproape de exigențele impuse tehnologiilor de imbuteliere, de aceste ape ar trebui să se ocupe în mod special Ministerul Sănătății, care să realizeze și imbutelierea. Nu vi se pare ciudat (și cumva hazliu) ca o centrală care produce bere, spirit și băuturi alcoolice să producă și medicamente? Dacă mai avem în vedere și starea precară — inclusiv din punct de vedere al igienei elementare — a unor stații — cum ar fi de exemplu Căciulata, unde stația este un mastodont de fontă, de o sută de ani vechime —, vom vedea mai limpede că nu ne putem declara mulțumiți cu această stare de lucruri, că ne punem, efectiv, singuri bețe în roate.

— Ce credeți, cu realism, că ar trebui și ar putea fi făcut în viitor foarte apropiat?

— Răspunsul la această întrebare poate fi considerat un rezumat al întregii mele activități în cadrul biroului exploatare ape minerale din cadrul ministerului nostru, care răspunde deci de starea și calitatea apelor balneare, a surselor de apă și a debitului acestora în 26 de mari stațiuni! Nu mă plîng, dar nici ușor nu este. Problema care trebuie pusă în discuție este modul în care e privită și îngrijită apa minerală. Stațiunile noastre nu sint căutate pentru mici și bere

(deși nici acestea nu trebuie neglijate), ci pentru ape! Apele acestea au născut stațiunile și le țin în spate, ca să spun așa. Or, tocmai acest lucru se uită mai întotdeauna. Citeva semne mai bune au apărut, la nivelul Ministerului Turismului instituindu-se, de curînd, o comisie balneară, din care fac parte reprezentanți ai mai multor direcții — investiții, turism intern și internațional, planfinanțe —, comisie care sper să contribuie într-o mai mare măsură la revigorarea atenției cu care este tratată apa minerală terapeutică, apă care, repet, constituie esența stațiunilor, principalul punct de atracție, ceea ce ne obligă să fim atenți cu folosirea ei, cu — mai ales — calitatea ei. Altfel, riscăm să mergem înainte pe drumul de-a avea o mulțime de lucrători pentru instalațiile hotelurilor — ceea ce nu-i rău deloc — și nici unul pentru instalațiile de apă, care au și ele nevoie de îngrijire, de supraveghere. Nu mai trebuie zis, cum încă se mai zice, apa curge oricum, ce trebuie să ne mai batem capul. Nu e deloc așa, dacă vrem să avem cu adevărat ceea ce apele noastre merită din plin: o adevărată industrie balneară.

— Cum am putea ajunge aici?

— Relativ simplu: cunoscîndu-ne în detaliu rezervele, inventariînd toate apele medicinale, căutînd soluții pentru imbutelierea cit mai multora, analizînd deschis și critic ce am făcut și ce nu pînă în clipa de față și înțelegînd că o modalitate foarte rentabilă de export a apelor este aceea a exportului, chiar aici, în țară, prin atragerea cit mai multor turiști la cura balneară românească. Cu un cuvînt — soluții există, însă trebuie luate în seamă! E vorba, de fapt, de o schimbare de optică din partea tuturor celor ce răspund de acest domeniu sau lucrează în cadrul lui. Și, credeți-mă, lucrurile sint, dacă punem mina la treabă, mult mai simple decît par la prima vedere. Iar rezultatele pot fi cu adevărat spectaculoase.

DAN MUCENIC ■

O șansă ignorată

Amara, ca stațiune balneară, are un destin ciudat. Lacul, cu nămolul lui sapropelic și cu apa lui iodată și sulfuroasă, de o calitate unică, a atras în numeroși ani mulți medici și cercetători care au și ajutat la propulsarea localității în aria stațiunilor balneoclimaterice ale țării. Au trecut pe aici medici de notorietate sau care au devenit personalități remarcabile, s-au făcut cunoscuți chiar internațional prin studiile și cercetările asupra acestei resurse terapeutice naturale, cum sint dr. Ionescu-Călinești, creatorul gamei de medicamente „Pell-Amar”, ori dr. Andrei Rădulescu, azi șeful secției de fizioterapie din cadrul Institutului de medicină fizică, balneologie și recuperare medicală. Lacul, deci sursa, a creat stațiunea, din ce în ce mai căutată dar și mai neînțeleasă, deoarece a rămas cam la același stadiu de început, cu cele 3 blocuri adăpostind cele 3 unități de cazare și tratament, aparținînd celor 3 beneficiari — turismul, syndicatele, cooperativele agricole de producție. Stațiunea n-a mai crescut datorită unei optici de moment și care mai persistă, se pare, potrivit căreia o exploatare mai intensivă a lacului i-ar strica echilibrul biologic și astfel valoarea terapeutică. Deși numeroase studii ulterioare au demonstrat că are capacitatea naturală de a se regenera dacă nămolul și apa extrase sint utilizate rațional și se reîntorc în cadrul lui după folosire în bazele de tratament și dacă este bine protejat și supravegheat împotriva infiltrațiilor de apă dulce. Dar asta e o altă chestiune. Problema ce ne-am propus-o a o lua astăzi în discuție fiind cealaltă resursă terapeutică a Amarei, aproape total neutilizată, neluată în seamă, deși reprezintă o extraordinară șansă atît pentru sănătatea noastră cit și pentru dezvoltarea stațiunii, dar și pentru economia na-

țională, pentru importante aporturi valutare. Amara are toate datele să devină o stațiune cu circuit internațional și toate datele să devină exportatoare de apă minerală.

Deci, este vorba despre apa minerală cunoscută și folosită empiric în zonă de zeci de ani, studiată și catalogată de institutul de specialitate cam în ultimul deceniu și jumătate, stadiu peste care s-a trecut mai mult prin inițiativa personală a medicilor balneologi ai stațiunii, recomandînd-o ici, colo, atît cit o cunosc, conform documentației primite de la București, în unele afecțiuni asociate celor reumatismale. Dacă numeroși oameni străbat țara, și chiar Europa, pentru a-și procura de la Amara sau de la Slobozia unguentele cu extract de nămol, desigur cu atît mai mult ar veni pentru o cură de apă minerală cu compoziția chimică similară izvorului „Păușa” de la Călimănești-Căciulata care satisface tot mai greu cerințele, prin debitul lui mai redus, benefic în multe boli interne și care, de regulă, sint asociate reumatismului. Am fi putut să începem acest reportaj, fără teama de a fi banali, chiar cu banala și atît de uzitată întrebare: „Știați că la Amara, în județul Ialomița, există apă minerală?”, oferînd deja o primă informație cititorului. La un test fulger printre cei veniți în stațiune prima oară, nici unul n-a știut că există aici și un astfel de izvor (de altfel singurul captat și amenajat pînă acum) pe care, de regulă, îl descoperă întimplător, plimbindu-se prin grădina publică, unde este amplasat. Cînd citește pe panoul de la intrarea în chioșc, că este de „tip Păușa”, — ușor sulfuroasă, magnesiană, carbonată, calcică... — indicată în ulcere, gastrite, colecistite, litiaze renale... Surpriza le este mai mare iar din

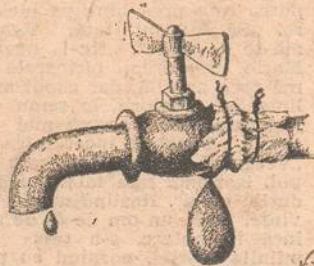
curiozitate încep s-o bea. Sint uimiți de efectele favorabile obținute. Încercăm astfel să obținem cit mai multe informații privind biografia, destinul și valoarea apei minerale de Amara. Din păcate însă, acestea sint imprecise și contradictorii. Administratorul stațiunii, Virgil Dumitru, știe că izvorul este cunoscut de localnici de circa 60 de ani și folosit, într-o amenajare rudimentară, de vreo 38-40, iar o primă captură științifică s-a efectuat acum circa un deceniu. Mai știe că nu numai cetățenii din Amara ci chiar din multe localități dinprejur și chiar din orașul Slobozia vin și o iau cu damigenele folosînd-o atît, ca apă minerală de masă, cit și în diferite afecțiuni de tub digestiv. Nu-i întimplător, se pare, faptul că locuitorii zonei, deși nu au o alimentație sau un mod de viață mai deosebit decît al altora, din alte părți ale țării, nu suferă în general de ulcer, de gastrite, de colite. Foarte că un studiu socio-medical ar merita acest fapt, ceea ce ar impune o reconsiderare a valențelor stațiunii Amara și mai ales a apelor ei minerale. Mai știe, fapt important și dealfel probat de studiile de specialitate, că are un debit important, de 25 de litri pe secundă. Este de părere că s-ar putea foarte bine imbutelia din moment ce oamenii, de la distanțe de 5-10 kilometri, o iau în cantități

mari, păstrînd-o și consumînd-o cîteva zile la rînd, ceea ce ar fi un prim indiciu de stabilitate în timp la imbuteliere. Încă o dovadă a debitului mare și constant al izvorului e constituție și faptul că instalația de apă din băile hotelurilor a fost prevăzută cu o a treia țevă destinată chiar pentru apa minerală, ca apă potabilă. Încă nu s-a ajuns la frumosul deziderat de a curge apă minerală pe conducte din simplul motiv că un alt puț n-a mai fost forat. Socotește că în cazul în care s-ar mai fora cel puțin încă un puț, o stație de imbuteliere ce ar putea furniza cel puțin 10 000 sticle pe zi, s-ar putea lesne amenaja. Alături de unguentele cu extract de nămol, alături de medicamentele doctorului Călinești, apele minerale de Amara, cu un nume inspirat ca și „Pell-Amar”-ul ar putea să ajungă de o extraordinară faimă în țară și peste hotare.

Doctorița Cornelia Ștefănescu medic principal specialist în medicină fizică, balneoclimatologie și recuperare, cu un stagiu în stațiune de 15 ani, susține la fel de entuziastă acest izvor „asupra căruia am destule observații, fie prin efectele asupra bolnavilor cărora le-am recomandat, în cură internă, fie că eu însămi am fost cobaiul”. L-a recomandat în unele afecțiuni respiratorii, mai ales astm bronșic cu componentă alergică, în afecțiuni digestive (gastrite, ulcere, colite, colecistite) și endocrine (hipotiroidism, obezitate), în boli renale (în anumite litiaze și polinevrite) etc. Desigur, cu precauții, neavînd posibilități de control în timp asupra bolnavilor respectivi. După datele pe care le deține pînă acum, îl socotește deosebit de valoros, de aceea consideră că este oportun să se înceapă concomitent cîteva studii absolute necesare în vederea fundamentării științifice și economice, a valorificării la scară națională a apei minerale de Amara. „Unul ar fi privind debitele. Dacă pot rămîne constanțe pe parcursul anilor, încît să asigure atît cura internă a pa-

cienților într-o stațiune cu o capacitate mult mai mare de cazare cit și imbutelierea. În context sint necesare cercetări privind păstrarea calității apei, a conținuturilor în microelemente în timp. Aceasta aduce în prim plan prezența în stațiune a unui specialist care să efectueze periodic analize de laborator privind compoziția chimică a apei; poate să apară la un moment dat în zăcămint un filon de apă dulce ori de alte elemente care să-i schimbe structura chimică. Apoi, trebuie experimentat pe un lot de bolnavi, cu lot mator, indicațiile terapeutice. Faptul că este asemănătoare cu apa de la „Păușa”-Călimănești și izvorul 24 de la Olănești, nu înseamnă să obținem la modul absolut aceleași rezultate, în aceleași afecțiuni. Proporțiile de microelemente nu pot fi total identice, în plus, este vorba de climate diferite, aceea fiind zone montane”. Sintem de acord că trebuie experimentat și justificat totul cu minuție din punct de vedere științific, dar cine împiedică institutul de profil ca, în colaborare cu secția de boli interne a Spitalului județean Ialomița și cu medicii balneologi din Amara să instituie și să efectueze o astfel de cercetare, ce s-ar solda cu beneficii pentru sănătatea oamenilor și pentru destinul acestei stațiuni tot mai solicitate, pentru turismul și economia acestor județe de cîmpie. Cine ar finanța cercetarea? Mihale Floridor, directorul Unității de tratament a membrilor cooperatgri, răspunde logic și rațional: „A fost cineva de la institut la sectorul nostru social să prezinte o documentație, un studiu în acest sens și să ne spună cît costă?! Și să facem?! Să vină și apoi om vedea! Cine nu vrea ca Amara să fie o stațiune a oamenilor, a sănătății?! Și cine nu vrea ca ea să rivalizeze cu cele mai bune din țară și chiar de peste hotare?! Exact, cred că toți vrem acest lucru!”

CICI IORDACHE-ADAM ■

VIRGIL MILITARU ■

Comentariul săptămânii

Forumul păcii în Ziua păcii

Cea de-a 40-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. a luat startul marți, 17 septembrie 1985, având de rezolvat probleme de cea mai mare însemnătate. Pe agenda provizorie a sesiunii se află nu mai puțin de 145 de puncte. Examinarea constructivă a acestor probleme, însoțite de efortul perseverent de a identifica interesele comune și punctele de convergență, ar aduce o contribuție de mare preț la soluționarea lor, la afirmarea unei politici noi, care să asigure tuturor popoarelor realizarea năzuințelor lor spre o viață mai bună.

Și la această sesiune jubiliară, ca și în anii trecuți, delegația română va promova în mod activ, potrivit mandatului aprobat de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. poziția României, concepția și considerentele tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la situația internațională actuală, la răspunderile care revin O.N.U. în consolidarea păcii și securității internaționale, în dezvoltarea cooperării dintre toate statele și în soluționarea democratică a problemelor majore cu care se confruntă în prezent omenirea. Este cunoscut că de la intrarea sa în Organizația Națiunilor Unite România a făcut dovada unui atașament neclintit, exemplar față de principiile și obiectivele înscrise în Carta O.N.U. Etapa cea mai rodnică a participării țării noastre la activitatea O.N.U. o constituie ultimele două decenii, Epoca Ceaușescu. La inițiativa personală și cu participarea directă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, țara noastră a prezentat la Națiunile Unite în ultimii ani un număr impresionant de idei, de propuneri și de inițiative, unele cu rol de pionierat, dintre care multe se află înscrise și pe agenda celei de-a 40-a sesiuni a Organizației mondiale. Aceste acțiuni s-au bucurat de o largă apreciere pe plan internațional. Reamintim cele spuse de secretarul general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar: „Președintele Nicolae Ceaușescu este un om care crede în Organizația Națiunilor Unite, crede că O.N.U. este un instrument adecvat pentru soluționarea problemelor internaționale, dar că, pe de altă parte, se simte nevoia unei schimbări a modului în care organizația mondială este folosită de țările membre. Activitatea României a exercitat o deosebită influență asupra țărilor membre ale O.N.U. Ea a obținut rezoluții de o extraordinară importanță pentru viața internațională”.

Din vastul ansamblu al problemelor înscrise pe ordinea de zi se detașează problematica pă-

cii, a încetării cursei înarmărilor și a dezarmării. Nu întâmplător ziua deschiderii sesiunii a fost marcată ca „Zi internațională a păcii”. La inițiativa președintelui Nicolae Ceaușescu, țara noastră a cerut înscrierea pe ordinea de zi a actualei sesiuni a propunerii de a se adopta un „Apel solemn către toate statele în conflict pentru încetarea imediată a luptelor militare și trecerea la soluționarea problemelor pe calea tratatelor”. De asemenea, dezvoltând inițiative mai vechi în acest sens, președintele României a subliniat recent că este necesară adoptarea unui angajament solemn al statelor de a nu recurge la forță și a nu se amesteca, sub nici o formă, în treburile interne ale vreunui stat.

Prin însemnătatea ei majoră și prin nobletea idealurilor ce o inspiră, se distinge inițiativa de larg ecou internațional a țării noastre privind marcarea în 1985 a Anului Internațional al Tineretului sub devisa „Participare, Dezvoltare, Pace”. Problematika A.I.T. se înscrie printre punctele majore ale actualei sesiuni, în cadrul căreia un număr de ședințe plenare speciale ale Adunării Generale a O.N.U. vor constitui Conferința mondială a Națiunilor Unite pentru Anul Internațional al Tineretului. Conferința va încununa variatele manifestări naționale, regionale și internaționale din cadrul A.I.T. și va beneficia de contribuția remarcabilă adusă la promovarea obiectivelor și idealurilor A.I.T. de către Comitetul Consultativ al O.N.U., pentru A.I.T., al cărui președinte este tovarășul Nicu Ceaușescu, prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului.

Bineînțeles, în atenția Organizației mondiale va continua să se afle și problematica creșterii rolului O.N.U. în ansamblul vieții internaționale, țel pentru realizarea căruia România a militat și militază cu consecvență. „România se pronunță — spune tovarășul Nicolae Ceaușescu — pentru creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale în soluționarea democratică a tuturor problemelor, în asigurarea colaborării și păcii”.

Locuitorii Terrei așteaptă de la sesiunea jubiliară a O.N.U. intensificarea eforturilor generale pentru găsirea căilor și modalităților de întărire a capacității Organizației de a contribui la soluționarea marilor probleme cu care se confruntă în prezent, omenirea, țelul suprem constituindu-l pacea, înțelegerea și cooperarea.

ION D. GOIA ■

Pe întreaga planetă au avut și au loc numeroase acțiuni în sprijinul păcii și dezarmării. Sus: sculptură simbolică instalată în una din piețele New York-ului. Pe pancartă se poate citi: „Stop unui al III-lea război mondial”. Jos: demonstrație antirăzboinică în India, sub lozincă „Să distrugem toate armele nucleare!”.

Accente în lume

Clubul scufundătorilor

Tritonul, animal subacvatic din familia salamandrelor și-a împrumutat numele unui club — primul club din Europa de Arheologie subacvatică, „Tryton”. Obiectivul imediat al celor treizeci de membri, înotători subacvatici îl constituie lacul Wolskie pe fundul căruia au găsit murturi de piatră datând din Evul-Mediu. Tot lor li se datorează găsirea și scoaterea la suprafață a unei colecții unice pe scară europeană de săgeți de arbaletă a căror parte lemnoasă s-a păstrat intactă. De serviciile membrilor clubului beneficiază și alte instituții uneori și organele miliției. Astfel ei au scos la suprafață prada unei bande de hoți, ascunsă în apele unui iac.

O Butterflay fără precedent

Deoarece există părerea că opera este un gen desuet mulți regizori din lume s-au gândit să o improspăteze plecând de la schimbări de decor, vestimentație etc. Regizorul italian Gian Paolo Zennaro a găsit de cuvântă s-o lipsească (în actualul trei) complet de veșminte pe micuța japoneză ceea ce i-a atras dezaprobarea vehementă a nepoatei compozitorului, doamna Simonetta Puccini. Asemenea viziuni regizorale se apropie de impietate deservind opera și șocind publicul care preferă să vadă spectacole în stil tradițional.

Caviar de melci

Rar se întâmplă ca pe lista de bucate a restaurantelor franțuzești să nu figureze melcii. De puțină vreme, lista s-a completat conținând și ouăle acestor gasteropode. Ultima descoperire a gastronomiei se numește „caviar franțuzesc” și se pare că înlocuiește cu succes icrele negre. Cel care a descoperit și lansat noua delicatose de lux este un căutător de comori, Alain Chatillon, care, cu prilejul unei călătorii în Tibet, a observat că preoții lama se hrănesc cu ouă de melci — simbol al vieții eterne.

ELENA GRESCU ■

IOAN ROȘCA ■

Cu degetul pe ecran

La fiecare început de an, cunosătorii se privesc în ochi, punându-și aceeași întrebare: cu ce vor veni acum marile firme producătoare, cine și cu ce va căuta să ia conducerea în războiul micro?

Greu de știut, răspunsul fiind mereu altul. Ce avem la îndemână sint fructele de ultimă oră pe care, mari sau mici, furnizorii caută să le așeze în vitrină, note dorite ambițioase în partitura concurenței. „Uriașul Alabastru” are în capul coloanei pe celebrul IBM-PC. Către el pornesc referințele de compatibilitate. Americanul Compaq stă alături, ca și Olivetti 24, după părerea unora mai bună decât amindouă. În rînd cu ele, primul micro francez — Goupil.

Dacă la capitolul compatibilitate altele nu fac față, ele oferă alte particularități. HP-150 făcut de Hewlett — Packard este pilotat arătînd cu degetul pe ecran ce trebuie făcut iar computerul ascultător, trece la treabă. A și fost încoronat drept „calculatorul anului”. Un frate mai mic, HP-110, cîntărind 3 kg, funcționează cu baterii și are ecranul pe 16 linii și 80 de caractere. Cablat

NEAGU UDROIU ■

la rudele sale de putere mare, poate fi folosit pentru atîta lucruri.

Vrei să rezisti, pregătește-te de drum lung. În cazul căuțătorilor micro aceasta se traduce prin nevoia de familie. Britanicul ACT a scos pe piață seria „Apricot” în care se distinge primul calculator profesional sintetizat vocal — estetic, mai ieftin dar mai puternic decât PC, deși numai în parte compatibil. Cîntărește 6 kg, are ecran cu cristal lichid, de 25 linii și 80 caractere, prezintă o definiție grafică deosebită.

Convins că despre IBM-PC toată lumea știe cite ceva, compania americană supune atenției, o nouă și mai și: PC-AT (personal computer — advanced technology). Memoria internă merge pînă la 3 milioane de caractere (aproape de patru ori textele unei reviste tip „Lumea”) și 40 milioane pentru memoria periferică pe discuri. La PC-AT pot lucra trei persoane în același timp, servindu-se de aceleași date, de aceleași programe.

Pentru aceasta se atașează două posturi suplimentare, două mici ecrane. Și pe deasupra, marele avantaj bineștiut al IBM — posibilitatea de a fi conectat la computere puternice, deja instalate pretutindeni.

se ridică pînă în virful clopotniței, înalte de 120 de metri, aflate alături de catedrală. Chiar și din virful clopotniței poate fi ascultată muzica lui Bach și a lui Vivaldi, cînd jos, în clădirea municipalității, construită în secolul al XIII-lea, profesorul Andrea Mosconi își începe lucrul. Iar munca lui consistă în menținerea în formă a 4 viori, proprietate a orașului Cremona, făurite

sosit la festivități a executat la aceste instrumente de muzeu ciclul „Anotimpurile” de Vivaldi, utilizînd pentru fiecare parte o altă vioară. Dacă la aceste viori se cîntă în mod adecvat, cu timpul instrumentele devin și mai bune. Asta și face — dînd adevărate concerte fără public — profesorul Mosconi, directorul conservatorului local, singurul autorizat de municipalitate să

agățată de frînghie este considerată „coaptă” cit trebuie. E adevărat, luxul de a ține atît de mult la uscat un instrument aproape terminat și-l pot permite doar meșterii vestiți, care cer — și obțin — pe un instrument făcut de ei echivalentul a 2.500—3.000 de dolari. Dar ucenicii și calfele acestora, precum și absolvenții Școlii internaționale de lutieri din Cremona nu pot să

Uniunea italiană a consumatorilor a declanșat un atac furi-bund împotriva industriei dulciurilor, acuzată că-și realizează cifra de afaceri (105 milioane dolari) în detrimentul sănătății cetățenilor. Confruntarea s-a produs în cadrul unui colocoliu medical desfășurat la Saint-Vincent, în Italia, unde s-a stabilit că singura metodă eficientă de slăbire o constituie — ce adevăr major! — renunțarea la mișcare. Medicii au fost unanimi în aprecierea că jogging-ul n-are nici un efect asupra siluetei, o persoană care aleargă 10 km eliminînd doar 35 de grame de țesut adipos (grăsime) restul fiind transpirație, adică apa pe care celulele o reconstituie în citeva ore. Așadar, festinurile pantagruelice nu pot fi neutralizate nici cu alergări, nici cu ceaiuri sau alte miraculoase produse de slăbire ci doar cu răbdat încrencat. Mai există și se practică metoda chirurgicală a extirpării țesuturilor grase, dar, din nefericire, acestea se refac rapid, așa că tot...

Un medic din Statele Unite a găsit o metodă eminamente ne-chirurgicală pentru a-și rotunji veniturile. Proprietar al unui imobil imund, infestat de șobo-

Absurdități

dintr-o lume absurdă

Diagnostic

lani el a refuzat îndreptățile cereri ale chirișilor de a face deratizarea și curățenia necesare, drept pentru care a fost condamnat de un tribunal din Los Angeles să petreacă o lună de zile într-unul din apartamentele incriminate. Apartament care fusese închiriat unei familii cu 7 persoane în timp ce dîstinsul chirurg locuia în selectul cartier Beverly Hills.

Alt medic, aîta conștință. Un doctor nipon a făcut un soc plisic din cauză că n-a fost lăsat să intervină la vreme pentru a salva viața unui copil de 10 ani, decedat la Kawasaki „mulțumită” părinților săi, membri ai secției „mătorii lui Jehova”, care au refuzat transfuzia. Copilul victimă a unui accident de circulație, a fost lucid pînă în ultima clipă și își implora mama și tatăl să-l lase să trăiască. S-a stîns după 5 ore sub privirile îngrozite și neputincioase ale medicului japonez.

Contrații americani din bransa psihiatriei au stabilit că pacientul lor Frank Moore, un instalator de 36 de ani, prezintă sfârșite manifestări deviaționale și au hotărît internarea sa într-o casă de... sănătate. Locuitor al orașului Chicago, Moore a furat un avion Cessna cu care a survolat timp de 3 ore periferia orașului amenințînd să sfarme aparatul de restaurant în care lucra soția sa, față de care avea oarecare bănuieală de infidelitate. După îmbarcarea ilegală, el le-a povestit controlorilor de zbor, năucii de întimplare, toate necazurile sale conjugale și le-a adus la cunoștință hotărîrea de a face „kamikaze” asupra locului de muncă al soției presupus ușuratic. Discuțiile purtate prin radio de femeie cu furiosul răzbu-nător, asigurările că onoarea familiei n-a fost atînsă, sfaturile psihiatrului poliției l-au determinat pe acesta să atizeze și să se predea autorităților care l-au „donat” psihiatrilor pentru elucidare.

de acum, cînd se produc anual circa 1.000 de instrumente muzicale cu coarde, este mai bună în comparație cu cea de imediat după război. În anii '50, din cauza cererii foarte reduse de viori, majoritatea absolvenților școlilor de lutieri au trecut să lucreze în industria de mobilă; începînd însă din deceniul următor, instrumentele muzicale cremoneze au avut din nou căutare.

Între timp, s-au produs importante mutații în lume cu privire la producția de instrumente muzicale cu coarde. Alte țări, alte orașe au început să se facă renumite prin calitatea viorilor produse. Iar la ultimul concurs al lutierilor, la care au luat parte meșterii din 29 de țări, la clasa „vioară” premiul I a fost luat de un japonez, Nobuhiro Sameda. Și dacă totuși Cremona se poate mîngîia că a luat măcar medalia de argint, mulțumirea este numai pe jumătate: meșterul care a primit distincția era tot un japonez, absolvent al școlii amintite și stabilit, deocamdată, la Cremona. Sic transit...

ION CODRU ■

Cremona, azi

Cremona este un nume demult intrat în legendă. În acest oraș din nordul Italiei a fost, după unii autori, inventată, cu patru secole în urmă, vioara, de Andreea Amati, fondatorul unei întregi familii de lutieri (meșteri constructori de instrumente muzicale cu coarde), și tot aici au trăit și au creat Stradivarius și Guarneri. Suficiente motive ca interesul pentru trecutul glorios al Cremonei să se mențină treaz în vecii vecilor. Da, dar cum e cu prezentul, ce fac azi cremonezii? Tot viori? Da, s-ar putea răspunde, mai fac și viori. Dar cu toate că vechea meserie de lutier n-a apus la Cremona cu desăvîrșire, ea este acum foarte jos față de cota pe care o atînsese în trecut. În economia orașului, fabricarea de instrumente muzicale cu coarde deține un rol modest. Și cu toate acestea, de marea glorie a constructorilor de viori orașul nu s-a putut desprinde și se pare că nu se va desprinde niciodată.

Mai întii, pe linia muzeistică. Iată, legat de aceasta, un aspect grăitor. În fiecare dimineață, în Cremona sunete suave de vioară

de meșterii neîntrețuți Andrea Amati, Nicolo Amati, Antonio Stradivarius, Giuseppe Guarneri. Pentru ca tonul celor patru viori să nu devină aspru și să nu-și piardă căldura, acestor instrumente le este necesar un „antrenament” permanent — aproape zilnic la ele trebuie să cînte un violonist cu experiență. În septembrie 1982, cînd orașul și-a sărbătorit cea de-a 2.200-a aniversare, un cunoscut virtuoz

„mențină în viață” neprețuitele viori.

În al doilea rînd, Cremona este legată de trecutul plin de slavă prin constructorii de viori de astăzi. Afirmația că la Cremona „cerul este acoperit de viori” nu este, vara, prea departe de adevăr: în multe curți și deasupra acoperișurilor, pe frînghii de rufe atîrnă instrumente cu coarde noi, încă neapoperite cu lac. Vioara care a stat un an

expună produsele lor acțiunii soarelui și a vîntului vreme de un an. „Mai trebuie să mai și mîncăm”, motivează ei timpul mai scurt pe care îl acordă „coacerii” instrumentelor pe care le realizează.

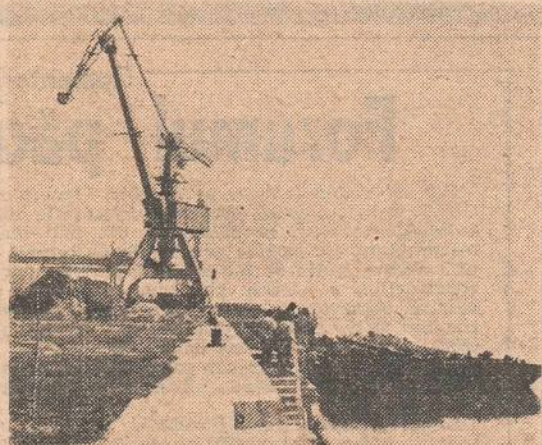
Așadar, la Cremona se produc și astăzi, ca și cu secole în urmă, viori de bună calitate. Însă această producție nu i-a adus orașului bogăția. Cu toate acestea, se poate aprecia că situația

ZIMNICEA

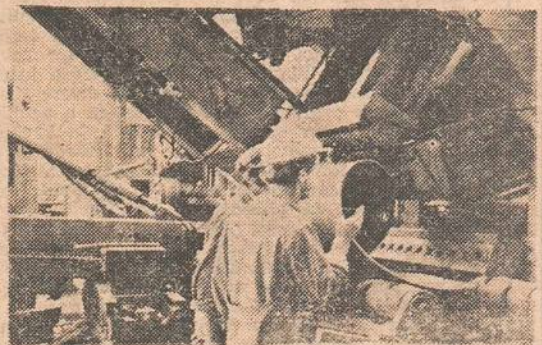
Orăș născut a doua oară

Poarta de viață a unui oraș

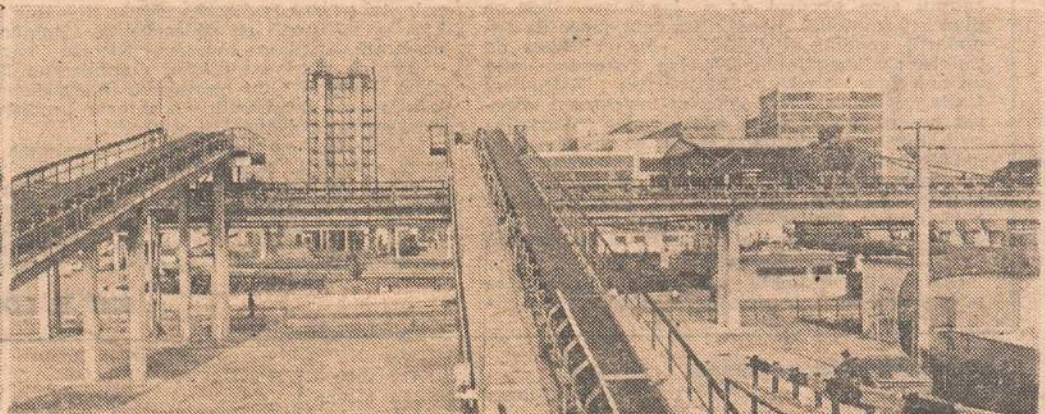
Portul Zimnicea la vîrsta actului de naștere

Foștii producători de panglici și covoare exportă produse de înaltă tehnicitate

Două milioane de flori pentru 16 000 de locuitori

O imagine „dulce”: fabrica de zahăr

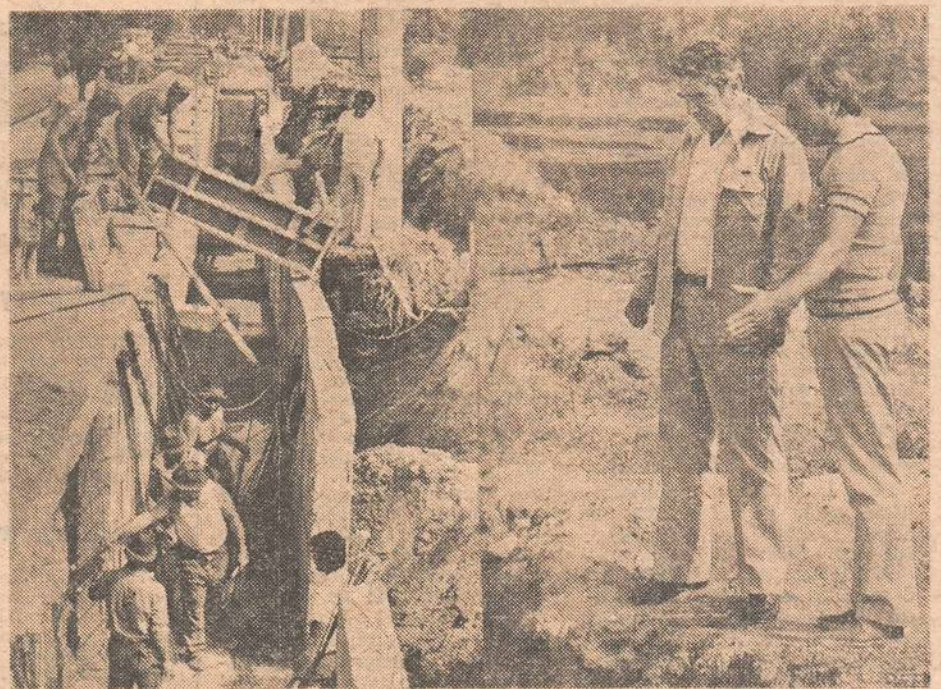
Acum cîteva zile, am aflat Zimnicea cea distrusă de cutremurul din 1977 și reconstruită din temelii destinsă, dominată de-o stare de normalitate tonică, dacă putem spune astfel. Nu știu cum, dar trecătorii îmi păreau a fi elevii unei aceleiași clase, aflați într-o recreație, înainte de-a începe o nouă lecție de viață. Orașul, e limpede acum, a intrat definitiv în casa lui, se simte bine în ea, dar, ca orice gospodar adevărat, harnic și priceput, nu încetează a roboti, mai găsind destule de făcut pentru a-și înfrumuseța continuu spațiul în care viețuiește. În mare, orașul e definitivat, s-a construit, adică, tot ce era foarte important, de primă urgență — centrul civic, peste două mii de apartamente, școli, spital, magazine, casă de cultură, două întreprinderi (o fabrică de zahăr și o altă de țevi sudate, care a primit deja aprecieri măgulitoare din partea unor foarte exigenți parteneri externi, pentru calitatea produselor livrate), s-au asfaltat străzi, s-a extins portul (a cărui capacitate va ajunge să depășească un milion de tone anual)... Dacă-l întrebi pe Florea Unghianu, primarul orașului, de care din toate cele enumerate se simte mai apropiat sufletește, el îți răspunde, cu fermitatea sinceră a celui care nu vrea să alunece printre cuvinte sau să se încurce în aprecieri și ierarhizări — nu pot avea o preferință anume. Dacă acum tot ce vă iese în cale e frumos, pentru a se ajunge aici a fost foarte greu, a fost de

muncă și de nesomn, pentru că una e să ai și să îmbunătățești (cum e cazul nostru acum) și alta să vezi că n-ai nimic, dar să încerci să duci o viață normală. Zimnicea e un model de eroism, un loc unde s-a trudit cu încredințare, unde oamenii au fost mai presus de orice durere, construindu-și, cu mâinile lor, amintiri pentru cînd vor îmbătrîni. Un oraș care n-a prea primit nimic fără sudoare multă. Un loc unde, pe schelele ce se înălțau cu fiecare zi, mortarul care lega între ele cărămizile era ud de nu se mai știe ce — transpirație sau lacrimi.

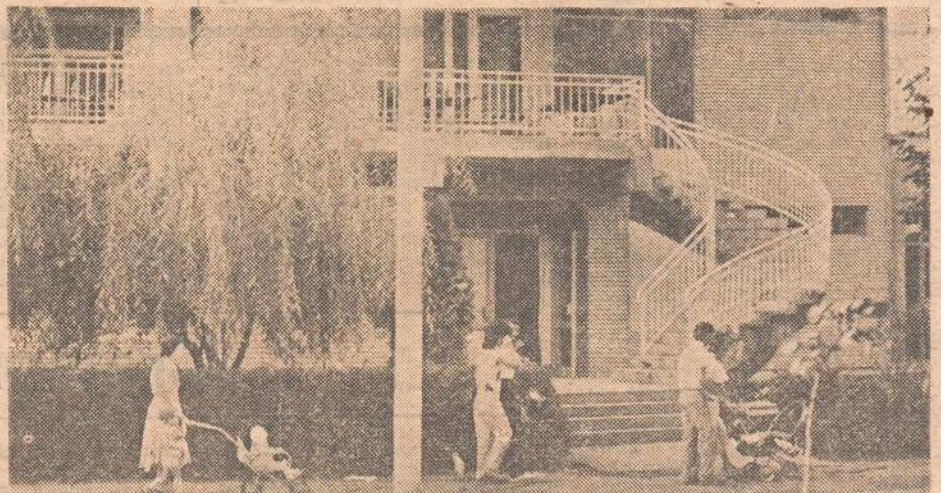
Oraș mîndru, oraș tîndr, cu 3 500 de elevi și cu mulți muncitori ce abia au trecut de pragul adolescenței, Zimnicea a încetat, de cîteva ani buni, să mai fie un orașel prăfos și uitat de lume, acolo, în extremul sudic al țării. Are acum personalitate, are oameni capabili să decidă și să înfăptuiască lucruri la care nici n-ar fi cutezat poate să gîndească acum douăzeci de ani, cînd teii, plopii și platanii ce-i însoțesc azi bulevardele abia dacă pîlpăiau în muguri. Pildă de vrednicie care naste frumusetate, bogăție și confort — Zimnicea prezentului pare, la ea acasă, o ființă blîndă, cu mâini bătătorite de muncă și cu ochi zîmbitori. O imagine, în fond, a timpului de azi, cînd marile prefaceri au devenit parte firească a ritmului cotidian.

Zimnicea este, în fiecare cîină, un popas la Dunăre al privirilor ce nu știu să ostenească admirînd.

DAN MUCENIC

Cu un pas înaintea șefului de șantier al lucrărilor de termoficare, primarul Florea Unghianu urmărește zilnic ritmul la „urgența nr. 1” a orașului.

În tot ceea ce face zîmnicenii se gîndesc și la cei de mîine

Fotoreportaj de ELENA GHERA